

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บังคับใช้กฎหมาย ในกรณีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์

(Guidelines for Law Enforcement Practitioners' Response to Online Child Abuse)

“

การปกป้องคุ้มครองเด็ก

เป็นหน้าที่ของ

ผู้ใหญ่ทุกคน

”

แนวปฏิบัติสำหรับผู้บังคับใช้กฎหมาย

ในกรณีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์

Guidelines for Law Enforcement Practitioners' Response
to Online Child Abuse

โครงการ “ขับเคลื่อนงานคุ้มครองเด็กจากภัยออนไลน์”

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ผู้เขียน: พ.ต.ต.ดร.ชวินธ์ เจนการ

บรรณาธิการ: ดร.ศรีดา ตันตะอริพานิช

ปก: สุณิษา ชูรัง

พิมพ์ครั้งที่ 1:

ตุลาคม 2563 จำนวน 500 เล่ม

ISBN: 978-616-91305-4-3

พิมพ์ที่: บริษัท ทีเอส พรินติ้ง มีเดีย จำกัด

517 ถนนพระรามที่ 2 ซอย 43 แขวงบางมด

เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150

เบอร์โทรศัพท์ 0-2870-0780

จัดทำโดย: มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย

ห้อง 3c15 ชั้น 3 เลขที่ 723 อาคารศุภาคาร

ถนนเจริญนคร แขวงคลองตันใต้ เขตคลองสาน กรุงเทพฯ 10600

โทรศัพท์: 0-2860-1358 โทรสาร: 0-2860-3437

เว็บไซต์: www.inetfoundation.or.th

คำนำ

เด็กทุกวันนี้เกิดและเติบโตขึ้นมาพร้อม ๆ กับเทคโนโลยีดิจิทัล เรียกว่า Digital Native จริงอยู่ที่พวกเขามีความสามารถที่จะเรียนรู้วิธีการใช้เทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็ว แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าเขารู้วิธีรับมือกับภัยหรือความเสี่ยงที่มาพร้อมกับเทคโนโลยี ตัวอย่างเช่น ความรุนแรง การกลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์ การละเมิดและแสวงหาประโยชน์ทางเพศ การพนัน การเสพติดเกมและอินเทอร์เน็ต ฯลฯ เหล่านี้ปรากฏเป็นข่าวที่สร้างความกังวลใจให้กับพ่อแม่ผู้ปกครอง รวมถึงผู้ที่ทำงานคุ้มครองป้องกันเด็กและเยาวชน ด้วยไม่รู้ว่า จะหลีกเลี่ยงหรือรับมือได้อย่างไร เนื่องจากสื่อออนไลน์กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนยุคนี้ เด็กมากกว่า 80% เข้าถึงอินเทอร์เน็ตผ่านทางสมาร์ทโฟนซึ่งพกติดตัวเกือบตลอดเวลา คนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยมากกว่า 10 ชั่วโมงต่อวัน เป็นสถิติที่สูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก

ถึงเวลาที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือร่วมใจในการป้องกันแก้ไขปัญหาการใช้สื่อออนไลน์ของเด็กและเยาวชนไทย ให้เป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ และรู้เท่าทัน เมื่อมีเด็กตกเป็นผู้เสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการใช้สื่อออนไลน์ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรจะต้องรู้บทบาทหน้าที่ในการจัดการช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ แนวปฏิบัติสำหรับผู้บังคับใช้กฎหมายในกรณีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ฉบับนี้ จึงถูกพัฒนาขึ้น เพื่อเป็นแหล่งความรู้และเป็นแนวทางในการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายตามภารกิจของตนเอง และทำงานร่วมกับสหวิชาชีพอื่น ๆ ในกรณีเกิดการละเมิดเด็กบนโลกออนไลน์

หวังว่าเอกสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย รวมถึงผู้เกี่ยวข้องที่มีโอกาสได้ทำงานช่วยเหลือเด็กที่ตกเป็นเหยื่อจากการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม

มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย

ตุลาคม 2563

บทนำ

จากการสำรวจพฤติกรรมของเด็กไทย อายุ 8-12 ปี จำนวน 1,300 คนทั่วประเทศ ผ่านแบบสำรวจออนไลน์ ของ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล หรือ DEPA ในปี 2561 พบว่า เด็กไทยมีโอกาสเสี่ยงภัยออนไลน์ ร้อยละ 60 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยทั่วโลกอยู่ที่ ร้อยละ 56 เด็กไทยใช้เวลากับหน้าจอท่องอินเทอร์เน็ต 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกถึง 3 ชั่วโมง ในส่วนของภัยออนไลน์หรือปัญหาจากการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัลของเด็กไทยที่พบมากที่สุดมี 4 ประเภท คือ (1) กลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์ ทั้งด่ากันด้วยข้อความหยาบคาย ตัดต่อภาพ ร้อยละ 49 (2) เข้าถึงสื่อลามกและพูดคุยเรื่องเพศกับคนแปลกหน้าในโลกออนไลน์ ร้อยละ 19 (3) ติดเกม ร้อยละ 12 และ (4) ถูกล่อลวงออกไปพบคนแปลกหน้า ร้อยละ 7

จากการสำรวจข้อมูลสถานการณ์เด็กไทยกับภัยออนไลน์ ในปี 2562 โดย มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย ร่วมกับ ศูนย์ประสานงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้สื่อออนไลน์ (COPAT - Child Online Protection Action Thailand) ภายใต้ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 6-18 ปี จำนวน 15,318 คน พบว่า เด็กร้อยละ 39 ใช้อินเทอร์เน็ต 6-10 ชั่วโมงต่อวัน ร้อยละ 38 เล่นเกมออนไลน์มากกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งการใช้มากเกินไป เสี่ยงต่อการเสพติดเกมและอินเทอร์เน็ต เป็นปัญหาทางสุขภาพจิต เด็ก 1 ใน 3 เคยถูกกลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์ เพศทางเลือกโดนมากที่สุด คือ 1 ใน 2 เด็กร้อยละ 40 ไม่ได้บอกใครเกี่ยวกับเรื่องที่โดนกลั่นแกล้ง สร้างความทุกข์ เกือบก หดหู่ บาดแผลทางใจให้กับเด็ก ส่งผลเสียต่อร่างกาย ทำให้นอนไม่หลับ เจ็บป่วยเรื้อรัง เป็นโรคหิวกระหาย อาจนำไปสู่ปัญหาติดเหล้าหรือใช้สารเสพติด ทำร้ายตัวเองถึงคิดฆ่าตัวตายได้

เด็กร้อยละ 74 เข้าถึงสื่อลามกอนาจารทางออนไลน์ ร้อยละ 50 เคยเห็นสื่อลามกอนาจารเด็ก ได้แก่ ภาพหรือวิดีโอเด็กในท่าทางยั่วยุอารมณ์เพศ การร่วมเพศระหว่างเด็กกับเด็กหรือเด็กกับผู้ใหญ่ เด็กร้อยละ 6 เคยครอบครองและเผยแพร่สื่อลามกอนาจารเด็ก ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เด็กร้อยละ 2 ยอมรับว่าเคยบันทึกภาพหรือวิดีโอตนเองในลักษณะลามกอนาจารแล้วส่งให้คนอื่นด้วย

เด็กร้อยละ 25 (3,892 คน) ที่ตอบแบบสอบถาม ยอมรับว่าเคยนัดพบกับเพื่อนออนไลน์ ซึ่งเมื่อไปตามนัด 199 คน ถูกเพื่อนที่นัดพบพุดจาล้อเลียน ดุถูก ทำให้เสียใจ 80 คน ถูกหลอกให้เสียเงินหรือเสียทรัพย์สินอื่น ๆ 73 คน ถูกละเมิดทางเพศ 67 คน ถูกข่มขู่ทำร้ายร่างกาย และ 50 คน ถูกถ่ายภาพหรือคลิปวิดีโอแล้วนำไปประจาน และ/หรือ ข่มขู่เรียกเงิน

ข้อมูลจากสายด่วนอินเทอร์เน็ตไทยฮอตไลน์ (www.thaihotline.org) โดย มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย ระบุจำนวนสื่อลามกอนาจารและการละเมิดทางเพศเด็กออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากปี 2560 ได้รับแจ้ง 1,421 รายการ เพิ่มขึ้นเป็น 4,223 รายการในปี 2561 และในปี 2562 ได้รับแจ้งมากถึง 7,921 รายการ เด็กแจ้งว่ามีคนส่งสื่อลามกอนาจารมาให้โดยไม่ได้ร้องขอ มีการโน้มน้าวชักจูง

ให้ถ่ายคลิปส่วนตัวแล้วถูกบันทึกไว้สู่ประจักษ์แก่เงินค่าไถ่หรือถูกนำคลิปไปขายทำเงินในกลุ่มลับที่มีรสนิยมทางเพศกับเด็ก เด็กชายมีแนวโน้มตกเป็นเหยื่อของการละเมิดและแบล็กเมลทางเพศเพิ่มขึ้น กลุ่มมิจาชีพใช้วิธีการหลากหลายมากขึ้นในการล่อลวงเด็กเพื่อผลิตสื่อลามกอนาจาร เช่น หลอกเป็นโมเดลลิ่งจัดหาดารานางแบบนายแบบ หลอกให้ถ่ายโฆษณาสินค้าที่เด็กต้องเปิดเผยเนื้อตัว เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาเด็กติดเกม เลียนแบบพฤติกรรมรุนแรงในวิดีโอเกม เกมยังแฝงไปด้วยการพนันทั้งในตัวเกมและผู้เล่นเดิมพันกันเอง การระบาดของเว็บไซต์พนันบอลและคาสิโนออนไลน์ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาผิดกฎหมายหรือเป็นอันตรายต่าง ๆ ซึ่งเด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายด้วย search engine ที่น่าเศร้าใจคือพบกรณีพ่อแม่หรือครูเป็นผู้กระทำความรุนแรงหรือละเมิดเด็กแล้วถ่ายภาพหรือวิดีโอเข้าสู่อินเทอร์เน็ตมากขึ้น สำนักข่าวออนไลน์และผู้ใช้ออนไลน์อื่น ๆ ยังมีพฤติกรรมแชร์ข่าว ร่วมวิพากษ์วิจารณ์ ทำให้เนื้อหาภัยแพร่กระจายไปในวงกว้าง สร้างความบอบช้ำให้เด็กอีกเท่าทวีคูณ เป็นการละเมิดซ้ำโดยขาดความตระหนัก รู้เท่าไม่ถึงการณ์ เหล่านี้ล้วนเป็นภัยคุกคามต่อเด็กบนโลกไซเบอร์ที่ต้องการมาตรการจัดการดูแลอย่างเร่งด่วนและมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) ได้จัดตั้ง คณะทำงานย่อย เพื่อยกร่างกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กโดยใช้สื่อออนไลน์ โดยอ้างอิงจากงานวิจัยของ ดร.ศรีดา ตันตะอติพานิช และ รศ.คณธิป ทองระวียงค์ โดยการสนับสนุนของเครือข่ายสิทธิเด็กประเทศไทย และมูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT Foundation) ที่เสนอแนะให้ประเทศไทยควรมีกฎหมายดูแลเด็กกับสื่อออนไลน์ครอบคลุมอย่างน้อย 6 ประเด็น ได้แก่ การติดตามคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Stalking) การกลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์ (Cyber Bullying) สื่อลามกอนาจารเด็ก (Child Pornography) ที่ครอบคลุมการละเมิดทางเพศเด็กรูปแบบใหม่ ๆ การสื่อสารเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสม (Sexting) การล่อลวงเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ (Online Grooming) และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัวของเด็ก (Child Online Privacy Protection) ซึ่งคณะทำงานอยู่ระหว่างการแก้ไขร่างบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ที่จะแทรกลงในประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งครอบคลุมประเด็น Cyber Stalking, Cyber Bullying, Sexting, Grooming และ Sextortion

มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย ซึ่งทำงานให้ความรู้สร้างความตระหนักเพื่อการออนไลน์อย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ในสังคมไทยมานานกว่า 16 ปี ทำงานร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ในการปกป้องสิทธิเด็ก เล็งเห็นถึงปัญหาระยะออนไลน์ต่อเด็กและเยาวชนที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งทุกภาคส่วนมีหน้าที่ต้องป้องกัน คุ้มครอง ช่วยเหลือ ปันฟู เยียวยาเด็กและเยาวชนผู้เสียหาย จึงได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนงานคุ้มครองเด็กจากภัยออนไลน์ โดยได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติของสหวิชาชีพและผู้เกี่ยวข้องในกรณีภัยออนไลน์ต่อเด็ก พัฒนาระบบการเสริมสร้างศักยภาพ

สหวิชาชีพและผู้เกี่ยวข้อง สร้างความตระหนักสาธารณะเรื่องการรู้เท่าทันสื่อ ภัยและการป้องกันภัยออนไลน์ ให้แก่สังคม ยกระดับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการคุ้มครองป้องกันเด็กและเยาวชนจากภัยออนไลน์

การจัดทำ "แนวปฏิบัติสำหรับผู้บังคับใช้กฎหมายในกรณีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์" เป็นส่วนหนึ่งของโครงการดังกล่าว โดยเป็นการรวบรวมรูปแบบการล่วงละเมิดต่อเด็กทางออนไลน์ ข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม โดยมีเนื้อหาที่กระชับและเข้าใจง่าย เพื่อใช้เผยแพร่ต่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ให้มีความรู้ความเข้าใจต่อการเฝ้าระวังปัญหา สามารถควบคุม ป้องกัน และบังคับใช้กฎหมายต่อตัวผู้กระทำความผิด ทำงานร่วมกับสหวิชาชีพเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนผู้ตกเป็นเหยื่อ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐานสากล โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ลักษณะการกระทำผิดและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1
รูปแบบและลักษณะการกระทำผิด	1
ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	8
กรณีมีการล่อลวงละเมิดทางร่างกาย	8
กรณีการผลิตหรือเผยแพร่สื่อลามกอนาจารเด็ก	12
ความผิดฐานค้ามนุษย์	14
กรณีข่มขู่กรรโชกออนไลน์ (Online Extortion or Blackmailing)	17
การกลั่นแกล้งรังแกบนโลกออนไลน์ (Cyber Bullying)	18
การปรับใช้กฎหมายคุ้มครองเด็ก	20
กรณีผู้ปกครองหรือคนในครอบครัวเป็นผู้ล่อลวงละเมิดต่อเด็กเสียเอง	21
เปรียบเทียบฐานความผิดที่อาจนำมาใช้กับการล่อลวงละเมิดต่อเด็กบนโลกออนไลน์	29
ตัวอย่างกรณีศึกษาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง	38
บทที่ 2 บทบาทของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและข้อพึงระวัง	41
บทบาทของครู เพื่อน ผู้ปกครอง ครอบครัว ในการเฝ้าระวังและรับทราบเหตุ	41
บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	46
หลักปฏิบัติในการซักถามเด็ก	51
การติดต่อประสานงาน	53
บทที่ 3 การสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน	67
หลักสำคัญเกี่ยวกับพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์	67
สิ่งที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์	68
การเตรียมตัวก่อนไปที่เกิดเหตุ	69
ขั้นตอนการตรวจค้นจับกุม	71
การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ	73
ข้อควรระวังของผู้บังคับใช้กฎหมายในการดำเนินคดีการล่อลวงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์	75
บทขอบคุณ	76
บรรณานุกรม	81

บทที่ 1

ลักษณะการกระทำผิดและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน เทคโนโลยีด้านการติดต่อสื่อสารมีความก้าวหน้าขึ้นมาก และมีบทบาทสำคัญต่อการใช้ชีวิตของผู้คน ไม่ว่าจะเป็นการใช้สื่อออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในประเทศหรือข้ามประเทศ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อดิจิทัลต่าง ๆ ที่กำลังมีความนิยมเหนือกว่าช่องทางอื่น ๆ สามารถเข้าถึงได้ง่าย แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว และตรวจสอบควบคุมได้ยากขึ้น ในขณะที่การใช้งานอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี และการเข้าถึงสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์พกพามีราคาถูกลง มีความสามารถมากขึ้น กลายเป็นสิ่งของที่ทุกคนมีใช้กันทั่วไป การพัฒนาเครื่องมือและโปรแกรมประยุกต์ (Application) ในโลกออนไลน์มีหลากหลาย ใช้งานง่าย และถูกนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

เด็กและเยาวชนจำนวนมากต่างก็มีโทรศัพท์ Smart Phone ที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตอยู่ตลอดเวลา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารและสื่อออนไลน์ดังกล่าว ในอีกมุมหนึ่งก็เป็นความเสี่ยงที่อาจทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเป้าหมายของการถูกล่วงละเมิดผ่านโลกออนไลน์ได้ง่ายขึ้น เพราะผู้กระทำผิดสามารถใช้ช่องทางบนโลกออนไลน์ในการเข้าหาเหยื่อหรือล่อลวงเด็ก โดยไม่จำเป็นต้องเข้าไปใกล้ชิดเด็กเช่นแต่ก่อน ช่องทางออนไลน์ยังทำให้เกิดการเผยแพร่กระจายสื่อลามกอนาจาร การละเมิด หรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเด็ก อย่างรวดเร็ว ยากต่อการตรวจสอบ ติดตามจับกุมผู้กระทำความผิด จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจะต้องให้ความสำคัญกับการล่วงละเมิดเด็กผ่านเทคโนโลยีและการสื่อสารสมัยใหม่ให้มากยิ่งขึ้น

รูปแบบและลักษณะการกระทำผิด

การล่วงละเมิดเด็กผ่านโลกออนไลน์ นั้น หมายความว่าถึงการล่วงละเมิดต่อเด็กที่ใช้ช่องทางสื่อสารออนไลน์ ซึ่งโดยทั่วไปนั้นหมายความว่า อินเทอร์เน็ต (Internet) ในการติดต่อเข้าหาเหยื่อหรือกระทำต่อเหยื่อ ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะของการส่งข้อความ ส่งภาพ เสียง หรือวิดีโอ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอีเมล เครือข่ายสังคมออนไลน์ (เช่น Facebook Twitter Instagram ฯลฯ) เว็บไซต์หรือเว็บโฆษณาต่าง ๆ โปรแกรมห้องสนทนา (Chat Room) การเข้าใช้โปรแกรมประยุกต์ (Application) ต่าง ๆ (เช่น Tinder, Line,

BeeTalk) โปรแกรมถ่ายทอดสดออนไลน์ (Live Streaming) หรือการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบอื่น ๆ ในการเข้าหาหรือประทุษร้ายต่อเหยื่อ หรือใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางติดต่อซื้อขายหรือแพร่กระจายข้อมูลเกี่ยวกับการล่วงละเมิดต่อเด็ก

ปัจจุบัน พบการล่วงละเมิดเด็กผ่านเทคโนโลยีและการสื่อสารสมัยใหม่ ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

การล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กบนโลกออนไลน์ (Online Child Sexual Abuse)

การล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก หมายความว่า การกระทำหรือกิจกรรมใด ๆ เพื่อแสวงหาความพึงพอใจทางเพศที่กระทำต่อเด็กผู้ตกเป็นเหยื่อ ซึ่งการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก นั้น แม้เด็กจะยินยอมก็ต้องถือว่าเป็นความผิด เพราะเป็นการฉวยประโยชน์จากผู้เยาว์ซึ่งยังหย่อนความรับผิดชอบชั่วดี

การล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กบนโลกออนไลน์ นั้น อาจจะเริ่มต้นจากการติดต่อชักทายจากคนใกล้ชิด คนรู้จัก หรือมีฉันทิพลอมแปลงมา โดยใช้เครื่องมือสื่อสารออนไลน์ติดต่อเด็ก ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ เครื่องคอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ต ซึ่งเป็นอุปกรณ์ส่วนตัวสมัยนี้ โดยที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู เพื่อนของเด็กไม่ได้รับรู้ถึงอันตราย อาจเป็นการติดต่อจากคนแปลกหน้า โดยชักทายผ่านโปรแกรมติดต่อสื่อสาร อีเมล เครือข่ายสังคมออนไลน์ (เช่น Line, Facebook, Twitter, Instagram, Tinder, BeeTalk ฯลฯ) ซึ่งอาจเป็นการสุม ติดต่อกักตักไปหาเหยื่อ หรือหลอกรับสมัครหางานหรือรายได้เสริม

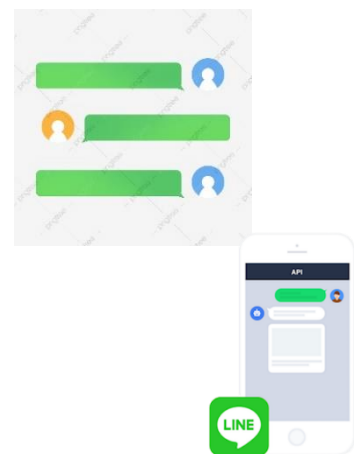
การล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กบนโลกออนไลน์ อาจหมายความว่า การใช้เด็กหรือรูปภาพเด็กเพื่อกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ ทั้งที่เป็นภาพเปลือยหรือไม่เปลือยก็ได้ การส่งภาพหรือข้อความที่มีเนื้อหาทางเพศที่ไม่เหมาะสม ที่เรียกว่า Sexting ก็นับว่าเป็นการล่วงละเมิดทางเพศแบบหนึ่ง การขอหรือเชิญชวนให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเพศในลักษณะต่าง ๆ แม้ว่ากิจกรรมนั้นจะไม่ได้มีการสัมผัสร่างกายหรือกระทำชำเราเด็กก็ตาม ก็ถือเป็นการล่วงละเมิดทางเพศ การขอให้เปิดเผยร่างกายหรือการใช้เด็กเพื่อผลิตสื่อลามกทางเพศ เป็นต้น ในปัจจุบัน มักจะมีกรณีการล่อลวงเด็กให้ส่งภาพโดยขอให้เปิดเผยร่างกายโดยใช้วิธีอ้างว่าจะให้ค่าตอบแทน จะพาเข้าสู่วงการบันเทิง หรือให้ค่าจ้างเป็นนางแบบโฆษณาสินค้า

การล่อลวงเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ (Online Grooming) หมายความว่า การสร้างความสัมพันธ์กับเด็กผ่านการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต (Internet) เครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้เด็กหลงเชื่อ ว่างใจ ซึ่งอาจนำไปสู่การล่อลวงมามีความสัมพันธ์ทางเพศ หรือนำเข้าสู่กระบวนการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น ลักษณะของการล่อลวงให้เด็กหลงเชื่อตายใจนั้น ผู้กระทำผิดมักจะเข้าหาเด็กที่มีลักษณะเปราะบาง เช่น รู้สึกโดดเดี่ยว ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เด็กที่อยู่กับพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวหรือพ่อแม่ไม่ได้เลี้ยงดู หรือกำลังอยากได้ของเล่น ของรางวัล ฯลฯ ซึ่งอาจจะเข้ามาในลักษณะของการเป็นเพื่อนที่ปรึกษาหรือผู้ใหญ่ที่ให้ความดูแลจนเด็กให้ความไว้วางใจก็ได้

การส่งข้อความหรือรูปภาพที่มีเนื้อหาทางเพศที่ไม่เหมาะสม (Sexting) หมายความว่า การส่งข้อความยั่วทางเพศ ภาพหรือวิดีโอที่เป็นภาพเปลือยหรือเกือบเปลือยผ่านโทรศัพท์มือถือหรือทางอินเทอร์เน็ต โดยทั่วไป อาจเป็นการส่งให้คู่รัก แฟน หรือเพื่อนสนิท หรืออาจเป็นการส่งข้อความยั่วทางเพศเพื่อชักชวนมามีความสัมพันธ์กันโดยยังไม่ได้คบหาเป็นคู่รักก็ได้ ซึ่งการส่งข้อความหรือรูปภาพยั่วทางเพศ นั้นอาจมีได้ทุกเพศทุกวัย ไม่ได้จำกัดเฉพาะส่งกันในกลุ่มเด็กหรือวัยรุ่นเท่านั้น เด็กมักจะเชื่อคนที่ตนไว้วางใจมากและไม่ค่อยระมัดระวังตัว ซึ่งเสี่ยงกับการถูกล่วงละเมิดจากภาพหลุดที่รั่วไหลออกไป

หรืออาจถูกขู่กรโชกให้เด็กให้เงินหรือผลประโยชน์ตอบแทน หรือใช้เป็นเครื่องมือในการข่มขู่บังคับให้ยอมตามเพื่อการล่วงละเมิดหรือแสวงหาผลประโยชน์กับเด็กในรูปแบบอื่น และอาจมีการคัดลอกภาพเพื่อนำไปเผยแพร่แสวงหาผลประโยชน์ทางเพศตามช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ รวมถึงการส่งข้อความหรือรูปภาพยั่วทางเพศให้เด็กโดยมีวัตถุประสงค์ยั่วเย้าเด็กหรือทำให้เด็กรู้สึกวุ่นวายเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมดา ซึ่งอาจนำมาซึ่งการถูกล่อลวงมามีความสัมพันธ์ทางเพศในภายหลัง ก็ถือว่าเป็นการกระทำผิดในลักษณะ Sexting ในความหมายนี้ด้วย

การข่มขู่กรโชกออนไลน์ (Online Extortion or Blackmailing) การข่มขู่กรโชกบนโลกออนไลน์ อาจมีทั้งลักษณะของการข่มขู่โดยใช้อำนาจที่เหนือกว่าบังคับหรือข่มขู่ว่าจะทำให้เกิดอันตรายทั้งต่อตัวเด็กเองหรือคนที่เด็กรัก (เช่น ครอบครัว เพื่อน) อันมีลักษณะเป็นการข่มขู่กรโชกเพื่อให้เด็กยอมตาม (Extortion) หรือเป็นการข่มขู่ว่าจะเปิดเผยความลับ เพื่อบังคับให้เด็กยอมให้เงินหรือแลกเปลี่ยนผลประโยชน์อื่น (Blackmailing) ซึ่งลักษณะของการข่มขู่กรโชกออนไลน์อาจเป็นการเรียกร้องให้มีการสนองตอบทางเพศ หรือที่เรียกว่าการข่มขู่ทางเพศ (Sextortion) โดยมีการเรียกร้องให้มามีความสัมพันธ์ทางเพศด้วย หรือ

เรียกร้อยเงินหรือผลประโยชน์เพื่อแลกกับการไม่เปิดเผยพฤติกรรมทางเพศของเด็กที่เป็นเหยื่อ หรือเรียกร้อยให้ส่งภาพโป๊เปลือยให้ เป็นต้น

การถ่ายทอดสดการละเมิดทางเพศเด็ก (Live Streaming of Child Sexual Abuse) เป็นการใช้โปรแกรมการถ่ายทอดสดผ่านอินเทอร์เน็ต (Live Streaming) เพื่อเผยแพร่ภาพเด็กที่ตกเป็นเหยื่อถูกละเมิด การถ่ายทอดสดนั้น อาจเกิดขึ้นจากเด็กที่ถูกล่อลวงให้หลงเชื่อโดยสมัครใจ หรือถูกหลอกให้ส่งภาพยั่วทางเพศโต้ตอบระหว่างกันแต่กลับถูกนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่นรับชมผ่านอินเทอร์เน็ต หรืออาจเกิดจากการที่เด็กถูกข่มขู่บังคับให้แสดงกิจกรรมทางเพศต่าง ๆ เช่น แสดงการยั่ววนทางเพศ เปิดเผยร่างกาย หรือในบางกรณีก็อาจมีล่อลวงมามีความสัมพันธ์ทางเพศแล้วบันทึกภาพไว้ถ่ายทอดสดก็ได้

การแสวงหาประโยชน์ทางเพศกับเด็ก (Child Sexual Exploitation) การแสวงหาประโยชน์กับเด็ก (Child Exploitation) นั้น มีความหมายแตกต่างกับการล่วงละเมิดต่อเด็ก (Child Abuse) โดยลักษณะของการแสวงหาประโยชน์นั้นเป็นรูปแบบหนึ่งของการล่วงละเมิด แต่ลักษณะของการแสวงหาผลประโยชน์นั้นจะมีลักษณะของการล่อลวงหรือบังคับขู่เข็ญในลักษณะต่าง ๆ เช่น ให้เงินหรือของขวัญ ใช้จ่ายเสพติด หลอกว่า จะรับอุปการะเลี้ยงดู ให้ที่พักอาศัย ซึ่งการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศกับเด็กนั้นอาจเป็นการนำเด็กมาให้บริการทางเพศหรือกิจกรรมทางเพศในรูปแบบอื่น

การค้าประเวณี การดูแลลูกค้าหรือบริการนวดที่แอบแฝงการค้าประเวณี หรือถ่ายทำสื่อลามกอนาจารเพื่อเผยแพร่หรือจำหน่ายเป็นต้น ซึ่งปัจจุบันมีการใช้สื่อออนไลน์ทั้งในส่วนของการใช้เป็นเครื่องมือในการเป็นธุระจัดหาและโฆษณาเชิญชวนรับสมัครเด็กมาเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี การติดต่อล่อลวงให้เด็กหลงเชื่อส่งภาพเปลือยหรือภาพที่มีการเปิดเผยร่างกายแล้วนำไปจำหน่ายต่อในกลุ่มลับ ใช้ช่องทางออนไลน์เป็นช่องทางติดต่อซื้อขายการค้าประเวณีหรือสื่อลามก ปัจจุบัน การแสวงหาประโยชน์ทางเพศผ่านระบบออนไลน์ซึ่งเจ้าหน้าที่ตรวจจับได้ยาก หรือการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารในการเข้าถึงตัวเด็กได้ง่าย โดยที่ผู้กระทำผิดสามารถลดความเสี่ยงจากการที่สามารถปิดบังตัวตนที่แท้จริง ไม่ต้องเข้าถึงตัวเด็กในระหว่างการจัดสร้างความสัมพันธ์กับเด็ก การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศกับเด็กถือเป็นความผิดในข้อหา ค้ามนุษย์ได้ด้วย

กิจกรรมของกลุ่มที่มีรสนิยมทางเพศกับเด็ก (Online Sexual Activity with Child) ปัจจุบันเทคโนโลยีและการสื่อสารสมัยใหม่ได้ถูกนำมาใช้เป็นช่องทางในการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก โดยกลุ่มที่มีรสนิยมทางเพศกับเด็ก ซึ่งอาจมีการรวมกลุ่มผู้มีรสนิยมแบบเดียวกันบนโลกออนไลน์ ใช้เป็นช่องทางเผยแพร่หรือซื้อขายแลกเปลี่ยนภาพถ่าย วิดีโอ หรือสื่อลามกอนาจารเด็ก (Child Pornography) หรือใช้ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือโฆษณาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก (Child Sex Tourism) หรือใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือแนะนำสมาชิกในกลุ่มได้ว่าจะหาภาพเด็กหรือเข้าถึงตัวเด็กผู้ให้บริการได้จากที่ใด ปัจจุบันเป็นที่น่าสนใจว่ากลุ่มผู้มีรสนิยมทางเพศกับเด็กได้ใช้ช่องทางออนไลน์ในการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ทั้งในส่วนเด็กหญิงและเด็กชาย หรือมีการใช้ช่องทางออนไลน์เป็นเครื่องมือในการโฆษณาจัดหาเด็กผู้ให้บริการทางเพศ และที่สำคัญ ในปัจจุบันมีการพบผู้มีรสนิยมทางเพศกับเด็กใช้เว็บไซต์จัดหาคู่หรือโปรแกรมหาคู่ทางออนไลน์ในการติดต่อเพื่อขอแต่งงานกับหญิงแม่มดลูกติด แล้วใช้เป็นช่องทางในการล่วงละเมิดเด็กซึ่งอยู่ในความปกครองในภายหลัง

ติดตามคุกคามทางออนไลน์ (Cyber Stalking) ปัจจุบัน เทคโนโลยีด้านการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารได้พัฒนาไปมาก และความนิยมในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจใช้เป็นช่องโอกาส

ของผู้กระทำผิดในการติดตามคุกคามเด็กผ่านทางอินเทอร์เน็ต หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น Facebook, Instagram โดยไม่จำเป็นต้องเข้าหาเด็กโดยตรง ก็สามารถทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและความ

เคลื่อนไหวต่าง ๆ ของเด็กได้โดยง่าย ซึ่งเป็นโอกาสให้ผู้กระทำผิดใช้เป็นเครื่องมือในการล่าเหยื่อและสามารถเข้าถึงเหยื่อที่เป็นกลุ่มเปราะบางได้ง่ายขึ้น

การกลั่นแกล้งรังแกบนโลกออนไลน์ (Cyber Bullying) หมายความว่า การกลั่นแกล้งรังแกให้ได้รับความเสียหายหรือเป็นการก่อกวนกันผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น การโพสต์ด่า การโพสต์ข้อความผ่านแชทหรือโพสต์หน้าเครือข่ายสังคมออนไลน์ การส่งอีเมลหรือส่งข้อความไม่พึงปรารถนา การส่งภาพหรือตัดต่อ

ภาพ หรือตัดต่อวิดีโอผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ การแพร่ข่าวลือ ลักษณะของการกลั่นแกล้งรังแกบนโลกออนไลน์มีหลายแบบ เช่น พุดจาส่อเสียด ให้อาย ขู่ทำร้าย ล้อเลียน นำความลับหรือภาพลับของเพื่อนมาเปิดเผย การใส่ร้ายป้ายสี ในลักษณะที่ข้อความหรือรูปภาพดังกล่าวได้ทำให้ผู้ถูกกระทำเกิดความรู้สึกหวาดกลัว อับอาย เจ็บปวด ถูกข่มขู่คุกคาม หรือได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจ การกลั่นแกล้งรังแกในโลกออนไลน์ยังหมายถึงการส่งข้อความที่มีลักษณะของการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) หากมีลักษณะเป็นการกระทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับความเสียหาย ก็ถือว่าเป็นการกลั่นแกล้งรังแกบนโลกออนไลน์ได้เช่นเดียวกัน รวมถึงในปัจจุบันยังมีการกลั่นแกล้งในลักษณะของการทำข่าวปลอม (Fake News) ให้สังคมเกิดความเข้าใจผิด ซึ่งหากเป็นสาเหตุให้ผู้ใดผู้หนึ่งถูกรุมประณามจากสังคม แม้จะเป็นเรื่องจริงหรือเรื่องไม่จริงก็ตาม ก็ถือเป็นการกลั่นแกล้งรังแกบนโลกออนไลน์ด้วย

ข่มขืนกระทำชำเรา = เป็นการมีเพศสัมพันธ์
ในที่นี้หมายถึงการร่วมเพศทางช่องคลอด
หรือทางทวารหนักทั้งกรณีคนร้ายกระทำต่อ
เหยื่อไม่ว่าจะเป็นเด็กหญิงหรือเด็กชาย

การผลิตหรือเผยแพร่สื่อลามกอนาจารเด็ก
= สื่อลามกอนาจารไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบรูปภาพ
ไฟล์เสียง วิดีโอ หรือการถ่ายทอดสด (Live
Streaming)

ข่มขู่กรรโชกออนไลน์ = เป็นลักษณะ
ของการบังคับขู่เข็ญว่าก่ออันตรายไม่ว่าจะ
ต่อผู้ถูกกระทำ หรือบุคคลอันเป็นที่รัก

การกระทำผิดกับเด็ก = ทารุณกรรม หรือ
บังคับ ขู่เข็ญ ชักจูง ส่งเสริมหรือยินยอมให้
เด็กประพฤติไม่สมควร

ความผิดเกี่ยวกับ การล่วงละเมิด

การทำอนาจาร = มีการสัมผัสร่างกาย
หรือมีการกอด จับ จับ คลำในทางที่ไม่
สมควรทางเพศ

การค้ำมนุษย์ = มีการแสวงหา
ผลประโยชน์จากเด็ก เช่นนำรูปเหยื่อไปขาย

กลั่นแกล้งรังแกบนโลกออนไลน์ = ทำให้ผู้
ถูกรังแกได้รับผลกระทบทางจิตใจ มีอาการ
วิตกกังวล ซึมเศร้า มีปัญหาสุขภาพจิต หรือ
อาจส่งผลกระทบในระยะยาว ให้มีพฤติกรรม
ก้าวร้าวรุนแรง

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ในบางลักษณะนั้น ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเป็นการเฉพาะโดยตรงเพื่อเอาผิดกับการกระทำความผิดดังกล่าวหรือเพื่อให้ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถใช้กฎหมายในการคุ้มครองเหยื่อผู้ถูกระทำได้อย่างทั่วถึงที่ ในบางกรณีจำเป็นต้องใช้กฎหมายอื่นที่มีอยู่เทียบเคียง เอกสารฉบับนี้ จึงได้รวบรวมข้อกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดและคุ้มครองเหยื่อผู้เสียหายได้อย่างถูกต้อง

กรณีมีการล่วงละเมิดทางร่างกาย

การล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ หากเป็นการกระทำที่คนร้ายสามารถเข้าถึงตัวเหยื่อหรือสามารถล่อลวงเด็กให้ยอมมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วย แม้จะเป็นการกระทำทางเพศในลักษณะของการกอด จูบ ลูบคลำ ไม่ถึงกับมีเพศสัมพันธ์กับเด็กก็ตาม ก็มีบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาในหมวดความผิดทางเพศกำหนดเป็นความผิดไว้ เป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราหรืออนาจาร แล้วแต่กรณี หรือแม้จะไม่มีหลักฐานการล่วงละเมิดทางเพศ ก็อาจดำเนินคดีกับคนร้ายในความผิดฐานพรากผู้เยาว์ได้

ข่มขืนกระทำชำเรา

กรณีที่มีการล่วงละเมิดต่อเด็กจนถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ด้วย ซึ่งหากเด็กไม่ยินยอมหรือเป็นการใช้กำลังบังคับ หรือข่มขู่จะทำให้เกิดอันตรายทั้งต่อตัวเด็กเองหรือคนที่ได้รัก (เช่น ครอบครัว เพื่อน) หรือข่มขู่จะเปิดเผยความลับหรือเปิดเผยภาพถ่ายหรือคลิปวิดีโอเพื่อบังคับให้เด็กยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย สามารถดำเนินคดีกับคนร้ายในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น

การมีเพศสัมพันธ์ ในที่นี้หมายถึงรวมถึงการร่วมเพศทางช่องคลอดหรือทางทวารหนัก ทั้งกรณีคนร้ายกระทำต่อเหยื่อไม่ว่าจะเป็นการกระทำต่อเด็กหญิงหรือเด็กชาย

ข่มขืนกระทำชำเรา

มาตรา 276 ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

กระทำอนาจาร

กรณีที่ยังไม่ปรากฏว่าผู้กระทำผิดได้ล่วงละเมิดต่อเด็กถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ด้วย แต่มีการสัมผัสร่างกายหรือมีการกอด จูบ ลูบ คลำในทางที่ไม่สมควรทางเพศ หรือมีการใช้อวัยวะหรือวัตถุอื่นที่ไม่ใช่อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทางทวารหนักของเด็ก หากเป็นกรณีที่เด็กไม่ยินยอมหรือถูกบังคับขู่脅ก็จะมีความผิดฐานกระทำอนาจารตามกฎหมาย

กระทำอนาจาร

มาตรา 278 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีโดยขู่脅ด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมีใช่อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคลนั้น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

เกณฑ์อายุของเหยื่อ

ในกรณีที่เหยื่อยินยอมให้คนร้ายมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยสมัครใจ จะไม่ถือเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราหรือกระทำอนาจารดังกล่าวข้างต้น แต่หากเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี ก็เป็นความผิดฐาน “กระทำชำเราเด็ก” หรือแม้จะเป็นเพียงแค่มีการสัมผัสร่างกายหรือกอดจูบลูบคลำในทางที่ไม่สมควรทางเพศต่อเด็ก แม้เด็กจะยินยอมก็ตาม ก็เป็นความผิดฐาน “กระทำอนาจารเด็ก” ตามกฎหมาย

กระทำชำเราเด็ก

มาตรา 277 ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

กระทำอนาจารเด็ก

มาตรา 279 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พรากผู้เยาว์

ทั้งนี้ หากเป็นการกระทำผิดแก่เด็กที่มีอายุระหว่าง 15-18 ปี โดยที่เด็กยินยอมจะไม่เป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำอนาจาร กระทำชำเราเด็ก หรืออนาจารเด็ก ตามที่กล่าวมาข้างต้นซึ่งยังเป็นช่องว่างของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ลักษณะความผิดดังกล่าวถือเป็นการนำตัวเด็กไปจากความดูแลของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ซึ่งผู้บังคับใช้กฎหมายอาจสามารถปรับใช้ความผิดฐานพรากผู้เยาว์ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้ โดยแม้จะไม่ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศ เพียงแค่พาเด็กไปโดยไม่มีเหตุสมควรก็ถือเป็นความผิดพรากผู้เยาว์ สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้

พรากผู้เยาว์

มาตรา 317 ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควร พรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท

ผู้ใดโดยทุจริต ซื่อ จำหน่าย หรือรับตัวเด็กซึ่งถูกพรากตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พรากนั้น

ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำเพื่อหาทำไร หรือเพื่อการอนาจาร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา 318 ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสีย จากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล โดยผู้เยาว์นั้นไม่เต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ผู้ใดโดยทุจริต ซื่อ จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ซึ่งถูกพรากตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พรากนั้น

ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำเพื่อหาทำไร หรือเพื่อการอนาจาร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

มาตรา 319 ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อหาทำไร หรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

“มีความสัมพันธ์ทางเพศกับ **เด็ก** แม้สมัครใจยินยอมหรือแค่อดจูบลูบคลำก็เป็นความผิด”

“แค่พา **เด็ก** ไปก็ผิด ข้อหา **พรากผู้เยาว์**”

บทเพิ่มโทษกรณีผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศถึงแก่ความตายหรือรับอันตรายสาหัส

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา กระทำอนาจาร กระทำชำเราเด็ก หรือกระทำอนาจารเด็ก ตามที่กล่าวมาข้างต้น หากเป็นการกระทำที่เป็นเหตุให้เหยื่อถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายสาหัส กฎหมายมีบทเพิ่มโทษตามกฎหมายให้ผู้กระทำผิดรับโทษหนักขึ้น ไม่ว่าเหยื่อผู้ถูกกระทำจะให้ความยินยอมหรือไม่ก็ตาม

กรณีข่มขืนกระทำชำเรา หรือกระทำชำเราเด็ก

มาตรา 277 ทวิ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 277 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

- (1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต
- (2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

กรณีกระทำอนาจาร หรือกระทำอนาจารเด็ก

มาตรา 280 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 278 หรือมาตรา 279 เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

- (1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต
- (2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

บทเพิ่มโทษกรณีมีการบันทึกภาพหรือเสียง

ในกรณีที่มีการตรวจค้นพบภาพหรือวิดีโอที่มีการบันทึกภาพการมีเพศสัมพันธ์หรือการกระทำอนาจารกับเด็ก หรือเป็นกรณีมีการสืบสวนจากเครือข่ายสังคมออนไลน์จนได้ภาพการร่วมเพศหรือการกระทำอนาจารกับเด็ก ได้ ซึ่งหากมีการรวบรวมภาพดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานที่สามารถเชื่อมโยงว่ามีการนำภาพหรือวิดีโอมาแสวงหาประโยชน์ หรือมีการส่งต่อภาพหรือวิดีโอไปยังบุคคลอื่นก็จะเป็นเหตุให้ผู้กระทำผิดรับโทษหนักขึ้นได้

บทเพิ่มโทษกรณีบันทึกภาพการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจาร

มาตรา 280/1 ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 หรือมาตรา 279 ได้บันทึกภาพหรือเสียงการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจารนั้นไว้ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งภาพหรือเสียงการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจารที่บันทึกไว้ ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง

TIP

ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กนั้น โดยทั่วไปมักกระทำในที่ลับที่ไม่เปิดเผย จึงเป็นเรื่องยากที่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจะหาพยานหลักฐานว่าผู้กระทำผิดได้มีการล่วงละเมิดทางเพศกับเด็กถึงกับมีเพศสัมพันธ์หรือกระทำอนาจารหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เด็กยินยอมและไม่ยอมให้การยืนยันความผิดของผู้กระทำผิด การปฏิบัติในการตรวจค้นจับกุมจึงจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องให้ความสำคัญกับการรวบรวมพยานหลักฐานประกอบอื่น เช่น กลุ่มผู้กระทำผิดที่มีรสนิยมชอบเด็กมักจะมีพฤติกรรมในการถ่ายรูปหรือบันทึกวิดีโอขณะมีเพศสัมพันธ์กับเด็กเก็บไว้ หรือมีการโพสต์ลงในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มผู้มีรสนิยมทางเพศแบบเดียวกัน ซึ่งอาจสามารถสืบหาได้จากบัญชีผู้ใช้งานโปรแกรมต่าง ๆ ข้อมูลการรับ-ส่ง ข้อมูลออนไลน์ ประวัติการใช้งานคอมพิวเตอร์ ซึ่งอาจช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถค้นหาภาพถ่ายที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันการกระทำผิดในข้อหากระทำชำเราเด็กหรือกระทำอนาจารเด็กได้

กรณีการผลิตหรือเผยแพร่สื่อลามกอนาจารเด็ก

กรณีผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการล่วงละเมิดเด็กในโลกออนไลน์ ในลักษณะของสื่อล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก (Child Sexual Abuse Material: CSAM) ไม่ว่าจะเป็นกรณีมีสื่อลามกอนาจารเด็กไว้ในครอบครอง หรือเป็นผู้ผลิตหรือจัดจำหน่ายสื่อลามกอนาจารเด็ก หรือเผยแพร่ส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็กภายในกลุ่มผู้มีรสนิยมทางเพศเดียวกัน หรือทำให้แพร่หลายซึ่งสื่อลามกอนาจารเหล่านั้น ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบ รูปภาพ ไฟล์เสียง วิดีโอ หรือการถ่ายทอดสด (Live Streaming) ก็เป็นความผิด ตามกฎหมายประเทศไทยมีบทกฎหมายบัญญัติกำหนดความผิดฐานมีไว้ในครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็กไปให้ผู้อื่นเป็นการเฉพาะ ซึ่งสามารถใช้ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้

ครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็ก

มาตรา 287/1 ผู้ใดครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งส่งต่อซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็กแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มีสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อประสงค์แห่งการค้า หรือแจกจ่าย เผยแพร่ โฆษณา

มาตรา 287/2 ผู้ใด

- (1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกป็นอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก
 - (2) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก แจกจ่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชนหรือให้เข้าสื่อลามกอนาจารเด็ก
 - (3) เพื่อจะช่วยการทำให้แพร่หลาย หรือการค้าสื่อลามกอนาจารเด็กแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา 287/1 หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าสื่อลามกอนาจารเด็กดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด
- ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

TIP

กรณีการเผยแพร่รูปภาพเด็กหรือสื่อรูปแบบอื่นในลักษณะที่ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ แม้รูปหรือสื่อนั้นไม่ได้เป็นสื่อลามกโดยสภาพ เช่น ภาพเด็กทานไอศกรีม หรือเด็กชนเผ่าอาบน้ำตามลำธาร แต่ถ้าหากมีพฤติการณ์ในการส่งต่อในกลุ่มผู้มีรสนิยมทางเพศชอบเด็ก ก็อาจเป็นความผิดฐานเผยแพร่หรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็กได้ ซึ่งในการรวบรวมพยานหลักฐานก็ควรมีการแสดงให้เห็นถึงลักษณะของเว็บไซต์หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ และการแสดงความคิดเห็น (Comment) ต่อภาพดังกล่าวอย่างไร และมีการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญหรือนักจิตวิทยาในด้านนี้ประกอบ

TIP

การตรวจสอบพบสื่อลามกอนาจารในบางครั้งเป็นการตรวจสอบพบเฉพาะภาพบนอินเทอร์เน็ต หรือมีการตรวจค้นพบสื่อลามกอนาจารแต่ไม่เจอบุคคลที่เป็นเจ้าของภาพ ซึ่งในทางคดีอาจมีปัญหาในการตรวจสอบยืนยันอายุของบุคคลในสื่อลามกที่ปรากฏ ทำให้ไม่สามารถดำเนินคดีในข้อหาสื่อลามกอนาจารเด็กได้ ในทางคดีอาจใช้ความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 (แก้ไข พ.ศ.2560) มาตรา 14 (4) เกี่ยวกับการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หรือใช้ความผิดเกี่ยวกับการใช้สื่อลามกอนาจารเพื่อวัตถุประสงค์การค้าหรือช่วยทำให้แพร่หลายซึ่งสื่อลามกตามมาตรา 287 ซึ่งมีเนื้อหาเช่นเดียวกับมาตรา 287/2 แต่กำหนดความผิดถึงสื่อลามกอนาจารทั่วไปไม่ได้จำกัดความผิดไว้เฉพาะสื่อลามกอนาจารเด็ก

อย่างไรก็ดี กรณีการจับกุมดำเนินคดีของสื่อล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก (Child Sexual Abuse Material: CSAM) นั้น จะต้องมีการตรวจสอบพบสื่อลามกอนาจารของเด็กก่อน หากเป็นช่วงระหว่างที่มีการเชิญชวน โน้มน้าว ชักจูง ล่อหลอก ให้เด็กตายใจ (Online Grooming) หรือเป็นช่วงที่ผู้กระทำความผิดกำลังติดตามคุกคาม (Cyber Stalking) เพื่อหาเหยื่อ แต่ยังไม่มีการผลิตหรือส่งภาพหรือสื่อลามกอนาจารของเด็ก ก็ยังไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอจะเอาผิดกับผู้กระทำความผิด ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะในเชิงคุ้มครองที่จะนำมาใช้จัดการกับกลุ่มผู้ประสงค์ร้ายต่อเด็กในลักษณะดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการยกร่างหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย

ความผิดฐานค้ามนุษย์

การผลิตหรือเผยแพร่สื่อลามกเกี่ยวกับเด็ก ซึ่งอาจได้มาจากการล่อลวงหรือหลอกลวงเด็กผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น การล่อลวงให้ส่งภาพเปลือยหรือมีการเปิดเผยร่างกาย ซึ่งอาจจะมาจากการล่อลวงโดยหลอกให้ของขวัญ ยาเสพติด หรือหลอกว่าจะอุปการะเลี้ยงดู การหลอกมีความสัมพันธ์ฉันท์คู่รักกับเด็ก หรือหลอกว่าจะนำเด็กเข้าสู่วงการบันเทิง หรือล่อลวงว่าจะให้เด็กเป็นนางแบบโฆษณา ซึ่งเมื่อได้ภาพเด็กแล้วได้มีการนำภาพไปแสวงหาประโยชน์ในทางมิชอบในลักษณะของการแลกเปลี่ยนซื้อขาย ก็อาจเข้าข่ายเป็นการแสวงหา

ประโยชน์กับเด็ก (Child Exploitation) ในลักษณะของการผลิตสื่อลามกอนาจาร แม้ตัวคนร้ายกับเด็กอาจจะไม่ได้เจอหน้ากันเลยก็ตาม ก็อาจเข้าข่ายเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งในปัจจุบันเริ่มมีคำพิพากษาของศาลตัดสินให้การแสวงหาประโยชน์กับเด็ก (Child Exploitation) ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนซื้อขายสื่อลามกอนาจารเด็กในเว็บไซต์หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ก็เป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ด้วย นอกเหนือจากการผลิตหรือเผยแพร่สื่อลามกอนาจารซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

ความผิดค้ามนุษย์

พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 พ.ศ.2562)

มาตรา 6 ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) เป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้อำนาจครอบงำบุคคลด้วยเหตุที่อยู่ในภาวะอ่อนด้อยทางร่างกาย จิตใจ การศึกษา หรือทางอื่นใดโดยมิชอบ ขู่เข็ญว่าจะใช้กระบวนการทางกฎหมายโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือ ผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ

(2) เป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาสหรือให้มีฐานะคล้ายทาส การนำคนมาขอราน การดัดอวัยวะเพื่อการค้า การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ หรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคลไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม”

หมายเหตุ: “เด็ก” ตามกฎหมายนี้ หมายความว่า บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

“แจ้ง ค้ามนุษย์ อาจผิดกฎหมายได้หลายบท ให้แจ้งทุกข้อหาที่เกี่ยวข้อง”

การแสวงหาประโยชน์ทางเพศกับเด็กนั้น อาจเป็นการนำเด็กมาให้บริการทางเพศหรือกิจกรรมทางเพศในรูปแบบอื่น เช่น การล่อลวงเด็กมาค้าประเวณี ล่อลวงมาทำงานพิเศษหรือบริการลูกค้าแล้วมีการแสวงหาประโยชน์ทางเพศแอบแฝง หรือล่อลวงมาถ่ายทำสื่อลามกอนาจารเพื่อเผยแพร่หรือจำหน่าย หรือแม้แต่การส่งเสียเลี้ยงดูโดยแลกเปลี่ยนกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศก็อาจเข้าข่ายเป็นความผิดค้ามนุษย์ได้ ในปัจจุบันมีการใช้สื่อออนไลน์ทั้งในส่วนของการใช้สื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเป็นธุระจัดหาและโฆษณา

เชิญชวนรับสมัครเด็กมาเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณีหรือการผลิตสื่อบลามก หรืออาจใช้สื่อออนไลน์เป็นช่องทางในการติดต่อซื้อขายแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการค้าประเวณีหรือสื่อบลามกอนาจารเด็กก็ได้

การดำเนินคดีขอหาคำมนุษย์จะต้องมีการรวบรวมพยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึง ‘เจตนา’ ว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์กับเด็กในลักษณะใด มีการให้ผลประโยชน์ตอบแทนกับเด็กหรือมีการหลอกว่าจะมีการให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่อเด็กในลักษณะใด และตัวคนร้ายได้รับผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะใดด้วย ซึ่งการที่คนร้ายได้ผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะใดนั้นถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิด คำมนุษย์ ในปัจจุบันแม้จะเป็นการค้าสื่อบลามกอนาจารเด็กโดยที่ตัวคนร้ายกับเด็กอาจไม่ได้เจอกันเลยก็ตามหรือไม่ได้เป็นการนำตัวเด็กมาค้าโดยตรง เป็นเพียงการค้าขายแลกเปลี่ยนภาพ ก็ถือว่าเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ได้

มีข้อพึงระวังคือเจตนาในการแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบในความผิดค้ามนุษย์นั้น ในบางครั้งก็มีความไม่ชัดเจนและต้องอาศัยการตีความกฎหมาย ซึ่งหากพฤติกรรมยังขาดความชัดเจนก็ไม่ควรแจ้งข้อหา ‘ค้ามนุษย์’ เพื่อเพิ่มยอดจับกุม ซึ่งหากพนักงานมีคำสั่ง ‘ไม่ฟ้อง’ หรือศาล ‘ยกฟ้อง’ ในภายหลัง จะเป็นความเสียหายในทางคดีมากกว่า

ความผิดค้ามนุษย์เกี่ยวกับสื่อบลามกอนาจารอาจเข้าข่ายเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 (แก้ไข พ.ศ.2560) และเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับสื่อบลามกอนาจารด้วย

ความผิดค้ามนุษย์เกี่ยวกับการค้าประเวณีอาจเข้าข่ายเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 และเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการเป็นธุระ จัดหา หรือพาไปเพื่อการอนาจารตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 282 หรือ 283 ด้วย

กรณีความผิดคาบเกี่ยว ให้แจ้งข้อหาทุกความผิดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งศาลจะพิจารณาพิพากษากรรมเดียวแต่ผิดกฎหมายหลายบท โดยพิพากษาในความผิดที่โทษสูงสุด หรือหากเป็นพฤติกรรมที่มีการกระทำความผิดหลายอย่างมาเกี่ยวข้อง ก็อาจพิจารณาเป็นความผิดต่างกรรมและพิพากษาลงโทษเป็นหลายความผิดก็ได้

กรณีข่มขู่กรรโชกออนไลน์ (Online Extortion or Blackmailing)

กรณีการข่มขู่กรรโชกออนไลน์นั้นกฎหมายไทยมีการกำหนดเป็นความผิดไว้แต่ดั้งเดิมในข้อหากรรโชกทรัพย์หรือรีดเอาทรัพย์ โดยหากเป็นลักษณะของการบังคับขู่เข็ญว่าก่ออันตรายไม่ว่าจะต่อผู้ถูกระงับหรือบุคคลอันเป็นที่รัก เช่น เพื่อนสนิท ครอบครัว จะเป็นลักษณะความผิดกรรโชกทรัพย์ (Extortion) แต่ถ้าเป็นลักษณะของการข่มขู่ว่าจะเปิดเผยความลับ หรือข่มขู่ว่าจะเปิดเผยภาพลับหรือกิจกรรมทางเพศของผู้ที่ถูกข่มขู่จะเป็นความผิดฐานรีดเอาทรัพย์ (Blackmailing)

กรรโชกทรัพย์

มาตรา 337 ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือของบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกรรโชก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ความผิดในลักษณะกรรโชกทรัพย์หรือรีดเอาทรัพย์ดังกล่าวจะมีมูลความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามองค์ประกอบความผิดจะต้องเป็นการข่มขู่เพื่อเรียกร้องผลประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน หากเป็นกรณีข่มขู่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เช่น เรียกร้องให้มามีความสัมพันธ์ทางเพศด้วย ขอให้ส่งภาพโป๊เปลือยนั้นจะไม่ใช่ความผิดฐานกรรโชกทรัพย์หรือรีดเอาทรัพย์ ก็อาจจำเป็นต้องปรับใช้กฎหมายตาม

รีดเอาทรัพย์

มาตรา 338 ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่น ให้ยอมให้ หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยขู่เข็ญว่าจะเปิดเผยความลับซึ่งการเปิดเผยนั้นจะทำให้ผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สามเสียหาย จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานรีดเอาทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท”

ลักษณะของพฤติการณ์ ยกตัวอย่างเช่น กรณีมีการบังคับขู่เข็ญจนถึงกับมีการล่วงละเมิดทางร่างกายหรือความสัมพันธ์ทางเพศก็อาจบังคับใช้กฎหมายข่มขืนกระทำชำเรา อนาจาร หรือพรากผู้เยาว์แล้วแต่กรณี หรือหากเป็นกรณีให้ส่งภาพโป๊เปลือยก็อาจใช้กฎหมายเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็กมาใช้บังคับได้ หรือหากมีการนำภาพเด็กไปจำหน่ายซื้อขายแลกเปลี่ยนหรือให้เด็กไปค้าประเวณีหรือบังคับให้เด็กไปเพื่อแสวงหาผลประโยชน์อื่น ก็อาจดำเนินคดีค้ามนุษย์ควบคู่ไปด้วยก็ได้

“กรรโชก หรือ รีดเอาทรัพย์ เป็นความผิดลักษณะเรียกผลประโยชน์ต่อทรัพย์”

การกลั่นแกล้งรังแกบนโลกออนไลน์ (Cyber Bullying)

ประเทศไทยไม่มีกฎหมายควบคุมการกลั่นแกล้งรังแกกันโดยเฉพาะ ต้องใช้กฎหมายปรับเอาตาม พุทธการณ ซึ่งการกลั่นแกล้งรังแกอาจเป็นสาเหตุให้ผู้ถูกรังแกได้รับผลกระทบทางจิตใจ เช่น มีอาการวิตกกังวล ซึมเศร้า มีปัญหาสุขภาพจิต หรืออาจส่งผลกระทบต่อเด็กที่ถูกกลั่นแกล้งในระยะยาว เช่น มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง หรือพฤติกรรมต่อต้านสังคมในอนาคต ในบางกรณีพบว่าผู้ถูกกลั่นแกล้งรังแกอาจเก็บกดจนถึงกับทำร้ายตัวเองหรือเป็นสาเหตุของการฆ่าตัวตายได้

การกลั่นแกล้งรังแกอาจเข้าข่ายทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ

การกลั่นแกล้งรังแกโดยทั่วไปอาจนำฐานความผิดทำร้ายร่างกายมาบังคับใช้ได้ ถึงแม้ว่าการกลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์นั้นจะไม่ได้เป็นการประทุษร้ายต่อร่างกายโดยตรง แต่อาจใช้มูลเหตุกรณีได้รับ “อันตรายทางจิตใจ” มาบังคับใช้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 295 แต่อย่างไรก็ดี การตีความกฎหมายกรณีได้รับอันตรายถึงจิตเจียนนั้นอาจจะตีความว่าจะต้องถึงขั้นถูกทำร้ายจิตใจจนถึงกับได้รับการบำบัดรักษาทางจิตหรือมีความเห็นของแพทย์ยืนยัน ทั้งนี้ ตามข้อกฎหมายในปัจจุบันการกลั่นแกล้งรังแกแม้จะเป็นสาเหตุให้เกิดการทำร้ายตัวเองหรือฆ่าตัวตายแต่ก็ยังไม่ถือว่าผู้กลั่นแกล้งรังแกได้กระทำการอันเป็นการทำร้ายร่างกายผู้ถูกกลั่นแกล้งรังแกหรือมีพฤติกรรมอันเป็นการฆ่าผู้อื่น

ทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ

มาตรา 295 ผู้ใดทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของผู้อื่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การกลั่นแกล้งรังแกที่เป็นการหมิ่นประมาท

หากพฤติกรรมการกลั่นแกล้งรังแกมีลักษณะเป็นการใส่ร้ายใส่ความจนทำให้ผู้ถูกรังแกต้องเสียชื่อเสียงหรือถูกดูหมิ่นเกลียดชัง ก็อาจเข้าข่ายเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทหรือหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาได้ กรณีการกลั่นแกล้งรังแกออนไลน์เข้าข่าย “โดยการโฆษณา” นั้นก็เนื่องมาจาก “สื่อออนไลน์” โดยทั่วไปเป็นการเผยแพร่ข่าวสารให้มีการแพร่กระจายอันมีลักษณะเป็นการโฆษณาโดยตัวมันเอง แต่ถ้าเป็นการกลั่นแกล้งรังแกในลักษณะของการส่งข้อความหากันโดยตรงไม่ได้เผยแพร่ไปยังบุคคลที่สาม ก็ยังไม่เข้าข่ายเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

กรณีข้อความที่โพสต์ในระบบคอมพิวเตอร์เป็นข้อความอันเป็นเท็จก็อาจสามารถดำเนินคดีได้ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 (แก้ไข พ.ศ.2560) ได้ ทั้งนี้โดยทั่วไปการกลั่นแกล้งรังแกมักกระทำต่อตัวบุคคลซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท ซึ่งปัจจุบันมีการแก้ไขกฎหมาย พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 (แก้ไข พ.ศ.2560) ว่ากรณีเป็นความผิดหมิ่นประมาทบนช่องทางออนไลน์นั้นไม่ถือเป็นการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ เนื่องจากกฎหมายมุ่งจะให้มีการดำเนินคดีเกี่ยวกับการด่า ว่าร้าย วิพากษ์วิจารณ์ บนช่องทางออนไลน์ในลักษณะของการหมิ่นประมาทอย่างเดียว แต่ถ้าเป็นกรณีเผยแพร่ข่าวปลอม เช่น กรณีตัวอย่างการเผยแพร่ข่าวปลอมทางช่องทางออนไลน์เกี่ยวกับชายคนหนึ่งว่ามีการติดกระจกที่รองเท้าเพื่อส่องดูกางเกงในหญิงสาวบนรถไฟฟ้า ซึ่งไม่เป็นความจริง แล้วทำให้ชายดังกล่าวได้รับความเสียหายและถูกประณามจากสังคมก็เข้าข่ายเป็นการกลั่นแกล้งรังแกในลักษณะที่เป็นความผิดทางคอมพิวเตอร์ด้วยได้

หมิ่นประมาท

มาตรา 326 ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมิ่นประมาทโดยการโฆษณา

มาตรา 328 ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทได้กระทำโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ แผ่นเสียง หรือสิ่งบันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกอักษร กระทำโดยการกระจายเสียง หรือการกระจายภาพ หรือโดยกระทำการป่าวประกาศด้วยวิธีอื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

มาตรา 14 (1) ผู้ใดโดยทุจริตหรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือน หรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน อันมิใช่ความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญาต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดลหุโทษเกี่ยวกับการข่มเหงรังแก

ปัจจุบันได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายอาญาตาม พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ.2558 เพิ่มเติมฐานความผิดรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งเป็นพฤติการณ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับคำว่ากลั่นแกล้งรังแก (Bullying) โดยหากเด็กถูกกลั่นแกล้งรังแกผ่านโลกออนไลน์ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นฐานทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ ความผิดหมิ่นประมาท หรือความผิดคอมพิวเตอร์ก็สามารถใช้ฐานความผิดข่มเหงรังแกมาบังคับใช้ได้

รังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ

มาตรา 397 ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

การปรับใช้กฎหมายคุ้มครองเด็ก

การล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ในหลายประเทศได้มีกฎหมายเฉพาะเอาผิดกับการกระทำดังกล่าว ในขณะที่ประเทศไทยยังใช้การปรับใช้กฎหมายตามลักษณะพฤติการณ์ โดยภัยจากสื่อออนไลน์ในหลายลักษณะยังขาดเครื่องมือทางกฎหมายที่จะนำมาจัดการกับภัยร้ายเหล่านี้โดยตรง เช่น การส่งภาพหรือข้อความยั่วเย้าทางเพศ การสื่อสารเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสม (Sexting) หรือการล่อลวงเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ (Online Grooming) ซึ่งอาจเลยเถิดไปถึงการนัดหมายพบเจอเพื่อล่วงละเมิดทางเพศหรือล่อลวงเด็กเพื่อมาแสวงหาประโยชน์ทางเพศ หรือก่อนที่ผู้กระทำจะลงมือทำอาจใช้วิธีการเข้ามาสืบค้นข้อมูลออนไลน์ (Cyber Stalking) ซึ่งเป็นความเสี่ยงภัยต่อเด็ก

ถึงแม้ว่าประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์เป็นการเฉพาะ แต่มีการออกกฎหมายคุ้มครองเด็กตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดความผิดเกี่ยวกับการทารุณกรรมเด็ก เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชนไม่ให้ตกเป็นเหยื่อการถูกทารุณกรรม ซึ่งหากมีการตีความเกี่ยวกับการ “ทารุณกรรม” ตามกฎหมายอย่างกว้าง ก็อาจสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการคุ้มครองป้องกันเด็กจากการถูกล่วงละเมิดบนโลกออนไลน์ได้ โดยตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นการ “ทารุณกรรม” เด็ก รวมถึงการบังคับ

ทารุณกรรมเด็ก

"ทารุณกรรม" หมายความว่า การกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใด ๆ จนเป็นเหตุให้เด็กเสื่อมเสียเสรีภาพหรือเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ การกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก การใช้เด็กให้กระทำหรือประพฤตินลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ทั้งนี้ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

ขู่เชิญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดีเสี่ยงต่อการกระทำผิด ซึ่งสามารถตีความมาใช้บังคับกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นการล่อลวง ยั่วยุ อันทำให้เด็กมีความประพฤติดีเสี่ยงต่อการกระทำผิดได้

ลักษณะความผิดที่ห้ามกระทำต่อเด็ก

มาตรา 26 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (1) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการกระทำความผิดต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (3) บังคับ ขู่เชิญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดีเสี่ยงต่อการกระทำผิด

มาตรา 78 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 26 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีผู้ปกครองหรือคนในครอบครัวเป็นผู้ล่วงละเมิดต่อเด็กเสียเอง

การล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ ในบางกรณีเป็นกรณีที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัวเป็นผู้ล่วงละเมิดต่อเด็กเสียเอง แล้วอาจมีการข่มขู่คุกคาม ลอบติดตาม ถ่ายภาพ ส่งข้อความหรือมีบทสนทนาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือมีการเผยแพร่ข้อความหรือภาพเกี่ยวกับเด็กทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ด้วยก็ได้

ลักษณะการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ที่ผู้กระทำเป็นบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือเป็นบุคคลในครอบครัวอาจมีได้หลายลักษณะ ตั้งแต่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือเป็นเรื่องร้ายแรงที่เป็นความผิดรุนแรง เช่น การล่วงละเมิดทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างคนในครอบครัว (Incest Sexual Abuse) แล้วมีการเผยแพร่ข้อความหรือภาพลับหรือคลิปวิดีโอ การ ข่มขู่/ด่าว่า/ทุบตี/ทำร้ายร่างกาย แล้วมีการนำไปเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การกลั่นแกล้งรังแกกันระหว่างพี่น้องหรือคนในครอบครัวเอง การนำเด็กไปโฆษณาหารายได้ในทางไม่สมควร (เช่น นำภาพเด็กพิการหรือน่าสงสารไปเรียกรับเงินทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นำเด็กไปซื้อขายสุราหรือบุหรี่ นำเด็กไปโฆษณาในเชิงไม่สมควรทางเพศ เป็นต้น) หรือในบางกรณีตัวผู้ปกครองเองที่นำเด็กไปแสวงหารายได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รับจ้างนำเด็กไปขอมาน ยินยอมให้เด็กไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลอื่น ยอมให้นำเด็กไปผลิตสื่อลามกโดยมีผลประโยชน์ตอบแทน ซึ่งความผิดเหล่านี้อาจมีความเสี่ยงที่เด็กจะถูกละเมิดในการเผยแพร่ภาพหรือคลิปวิดีโอหรือข้อความที่อาจจะระบุตัวตนในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้รับความอับอายหรือกระทบกระเทือนต่อจิตใจมากขึ้นก็ได้

ในการบังคับใช้กฎหมาย เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายอาจสามารถปรับใช้กฎหมายที่ระบุความผิดไว้เป็นการเฉพาะตามที่กล่าวมาแล้วก่อนหน้านี้ เช่น กรณีความผิดทางเพศฐานข่มขืนหรือกระทำอนาจารแม้ผู้กระทำเป็นบุคคลในครอบครัวก็ไม่ได้มีเหตุยกเว้นให้ไม่ต้องรับผิด หรือในกรณีที่นำเด็กไปแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ (เช่น ยอมให้ผู้อื่นนำไปขอตาน ล่วงละเมิดทางเพศ หรือผลิตสื่อลามก) ซึ่งเข้าข่ายความผิดฐานค้ามนุษย์ซึ่งสามารถดำเนินคดีกับผู้ปกครองในความผิดฐานค้ามนุษย์ได้ รวมถึงสามารถปรับใช้ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มาตรา 26 ดำเนินคดีกับผู้ก่อเหตุในความผิดฐาน “ทารุณกรรม” เด็ก หรือบังคับขู่เข็ญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดีเสี่ยงต่อการกระทำผิด หรือความผิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการยุยงส่งเสริมให้เด็กกระทำผิดตามมาตรา 26 ก็ได้

ในกรณีที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือคนในครอบครัวเป็นผู้ก่อเหตุในการล่วงละเมิดต่อเด็ก นั้น นอกจากมาตรการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายแล้วเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายยังอาจใช้วิธีการแจ้งเจ้าพนักงานสวัสดิการสังคมเพื่อดำเนินการ ‘คุ้มครองสวัสดิภาพ’ ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ.2562 (เป็นกฎหมายออกใหม่แทน พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550) หรือใช้ ‘การสงเคราะห์เด็ก’ หรือ ‘การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก’ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 แทนการดำเนินคดีอาญาหรือควบคู่กับการดำเนินคดีอาญาบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือคนในครอบครัวก็ได้

การดำเนินมาตรการ ‘การสงเคราะห์เด็ก’ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 หมายความว่า การส่งเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ไปอยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์หรือบุคคลอื่นที่ยินยอมให้การคุ้มครองดูแล (เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ได้แก่ เด็กเร่ร่อน เด็กถูกทิ้ง เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถให้การเลี้ยงดูได้ เด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพไม่เหมาะสม เด็กที่ถูกเลี้ยงดูโดยมิชอบ ถูกใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ ถูกทารุณกรรม หรือตกอยู่ในภาวะที่อาจเป็นเหตุให้มีพฤติกรรมเสื่อมเสียในทางศีลธรรมอันดีหรืออาจเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ) การดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก อันได้แก่ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง เจ้าพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด กรมกิจการเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยอาศัยอำนาจของผู้อำนวยการ โดยการเสนอขอหรือปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วแต่กรณี ซึ่งหากผู้ปกครองไม่ยินยอมให้ดำเนินมาตรการสงเคราะห์เด็ก สามารถโต้แย้งนำคดีขึ้นสู่ศาลให้ศาลตัดสินได้

การดำเนินมาตรการ ‘คุ้มครองสวัสดิภาพ’ นั้น สามารถดำเนินการได้ทั้งตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 และตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ.2562 โดยหน่วยงานที่ดำเนินมาตรการได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดทุกจังหวัด ฝ่ายปกครององค์กรบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น กรมกิจการเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบตาม พ.ร.บ.

คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 และกรมกิจการสตรีและครอบครัว ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ.2562 เมื่อประชาชนพบเห็นหรือได้รับทราบว่าการล่วงละเมิดต่อเด็กหรือเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายได้รับแจ้งเหตุ หากพบว่าเป็นกรณีล่วงละเมิดต่อเด็กหรือเป็นความรุนแรงในครอบครัวแล้วแต่กรณีสามารถแจ้งไปยังหน่วยงานรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้น เมื่อหน่วยงานดังกล่าวเหล่านี้ได้รับแจ้งสามารถเข้าไปตรวจสอบและออกคำสั่งในการดำเนินมาตรการ ‘คุ้มครองสวัสดิภาพ’ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การ ‘คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก’ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ดำเนินการในกรณีที่เด็กถูกทารุณกรรมหรือตกอยู่ในภาวะที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด การดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก อันได้แก่ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง เจ้าพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด กรมกิจการเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยอาศัยอำนาจของผู้ว่าราชการโดยการเสนอขอหรือปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วแต่กรณี ซึ่งหากผู้ปกครองไม่ยินยอมให้ดำเนินการมาตรการสงเคราะห์เด็ก สามารถโต้แย้งนำคดีขึ้นสู่ศาลให้ศาลตัดสินได้ การดำเนินการมาตรการ ‘คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก’ สามารถทำได้ในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ได้แก่ การนำส่งเด็กไปคุ้มครองดูแลยังสถานสงเคราะห์ คุมประพฤติผู้ก่อเหตุ ห้ามผู้ก่อเหตุเข้าเขตที่กำหนด ห้ามผู้ก่อเหตุเข้าใกล้เด็ก กำหนดมาตรการป้องกันโดยจะเรียกทัณฑ์บน หรือวางข้อกำหนดในการป้องกันมิให้เด็กประพฤติดูเสียหายหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิดในกรณีส่งเด็กคืนกลับไปอยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง เช่น ป้องกันมิให้เข้าไปในสถานที่มั่วสุมหรือประพฤติดูไม่สมควร ห้ามออกนอกที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน ไม่คบค้าสมาคมบุคคลที่นำความเสี่ยง ไม่กระทำการใดอันเป็นความประพฤติดูเสียหาย จัดการศึกษาอบรม จัดให้เด็กประกอบอาชีพ ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

ส่วน ‘การคุ้มครองสวัสดิภาพ’ ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2562 เป็นกรณีเด็กถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวซึ่งหมายความว่าถึงกรณีถูกทำอันตรายหรือในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ สุขภาพ เสรีภาพ หรือชื่อเสียงของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคล ในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ ซึ่งครอบคลุมถึงกรณีถูกข่มขู่ คำว่า ทุบตี ทำร้ายร่างกาย ถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกผู้ปกครองบังคับให้ไปกระทำการในทางไม่ชอบในลักษณะต่างๆ การดำเนินการมาตรการ ‘การคุ้มครองสวัสดิภาพ’ กระทำการโดยอาศัยศาล โดยศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว คือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทุกจังหวัด หรือกรมกิจการเด็กและเยาวชน กรมกิจการสตรีและครอบครัวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นผู้ยื่นคำร้องเสนอต่อศาล มาตรการ ‘คุ้มครองสวัสดิภาพ’ ตามพ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ.2562 ทำได้ในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ได้แก่ ส่งตัวเด็กไปรับ

การดูแลโดยสถานสงเคราะห์ ขอให้ศาลถอนอำนาจปกครองหรือผู้อนุบาล กำหนดเงื่อนไขทัณฑ์บน ห้ามผู้ก่อเหตุเสพสุราหรือสิ่งเสพติด ห้ามผู้ก่อเหตุเข้าไปในเขตที่กำหนด ห้ามผู้ก่อเหตุคุกคาม ติดตาม สะกดรอย ถ่ายภาพ โทรศัพท์ ส่งข้อความก่อความรำคาญด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใดอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม ให้ผู้ก่อเหตุเข้ารับการบำบัดรักษา

ลักษณะความผิดที่ห้ามกระทำต่อเด็กตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

มาตรา 26 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (1) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (2) จงใจหรือละเลยไม่ทำให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (3) บังคับ เชื้อย ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดีเสี่ยงต่อการกระทำผิด
- (4) โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มีโชญาติของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว
- (5) บังคับ เชื้อย ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานหรือการกระทำความผิด หรือกระทำด้วยประการใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก
- (6) ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตหรือขัดขวางต่อการพัฒนาการของเด็ก
- (7) บังคับ เชื้อย ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก
- (8) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า
- (9) บังคับเชื้อย ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะเป็นการไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด
- (10) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์

มาตรา 27 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครองโดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

การสงเคราะห์เด็กตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

มาตรา 29 ผู้ใดพบเห็นเด็กตกอยู่ในสภาพจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพจะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้น และแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กโดยมิชักช้า

มาตรา 32 เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ได้แก่

- (1) เด็กเร่ร่อน หรือเด็กกำพร้า
- (2) เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือพลัดหลง ณ ที่ใดที่หนึ่ง
- (3) เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดูได้ด้วยเหตุใด ๆ เช่น ถูกจำคุก กักขัง พิกการ ทูพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง ยากจน เป็นผู้เยาว์ หย่า ถูกทิ้งร้าง เป็นโรคจิตหรือโรคประสาท
- (4) เด็กที่ผู้ปกครองมีพฤติกรรมหรือประกอบอาชีพไม่เหมาะสมอันอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางร่างกายหรือจิตใจของเด็กที่อยู่ใน ความปกครองดูแล
- (5) เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ถูกทารุณกรรม หรือตกอยู่ในภาวะ อันใดอันอาจเป็นเหตุให้เด็กมีความประพฤติเสื่อมเสียในทางศีลธรรมอันดีหรือเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ
- (6) เด็กพิการ
- (7) เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก
- (8) เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 33 ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้รับแจ้งจากบุคคลหรือพบเห็นเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา 32 ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามวิธีการที่เหมาะสม ดังต่อไปนี้

- (1) ให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่เด็กและครอบครัวหรือบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูเด็ก เพื่อให้สามารถ อุปการะเลี้ยงดูเด็กได้
- (2) มอบเด็กให้อยู่ในความอุปการะของบุคคลที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดูตามระยะเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินหนึ่งเดือน ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตาม (1) ได้
- (3) ดำเนินการเพื่อให้เด็กได้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
- (4) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในครอบครัวอุปถัมภ์หรือสถานรับเลี้ยงเด็กที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะ
- (5) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานแรกรับ
- (6) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานสงเคราะห์
- (7) ส่งเด็กเข้าศึกษาหรือฝึกหัดอาชีพ หรือส่งเด็กเข้าบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ศึกษา หรือฝึกหัดอาชีพในสถานพัฒนาและฟื้นฟู

วิธีการให้การสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ปลัดกระทรวงกำหนดและไม่ว่ากรณีใด ๆ การดำเนินการให้การสงเคราะห์ตาม (4) (5) (6) หรือ (7) ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง ความยินยอมดังกล่าวต้องทำเป็นหนังสือตามแบบ ที่ปลัดกระทรวงกำหนด หรือยินยอมด้วยวาจาต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคน ในกรณีที่ผู้ปกครองไม่ให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันควร หรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจส่งเด็กเข้ารับการสงเคราะห์ตามวิธีการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดต้องฟังรายงาน และความเห็นของผู้เชี่ยวชาญสาขาสังคมสงเคราะห์และการแพทย์ก่อน

การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

มาตรา 40 เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพได้แก่

- (1) เด็กที่ถูกทารุณกรรม
- (2) เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด
- (3) เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 41 ผู้ใดพบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่ามีทารุณกรรมต่อเด็กให้รีบแจ้งหรือรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้รับแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง หรือเป็นผู้พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่ามีทารุณกรรมต่อเด็กในสถานที่ใด ให้มีอำนาจเข้าตรวจค้นและมีอำนาจแยกตัวเด็กจากครอบครัวของเด็กเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กโดยเร็วที่สุด

มาตรา 44 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กพบเห็นเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดให้สอบถามเด็ก และดำเนินการหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเด็กรวมทั้งสภาพความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความเป็นอยู่ การเลี้ยงดู อุปนิสัย และความประพฤติของ เด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก และถ้าเห็นว่าจำเป็นต้องคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กโดยวิธีส่งเข้าสถานคุ้มครองสวัสดิภาพหรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูก็ให้เสนอประวัติพร้อมความเห็นไปยังปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสั่งให้ใช้วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็ก

ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเห็นว่าเด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ก็ให้พิจารณาให้ การสงเคราะห์แต่ถ้าเห็นว่ายังไม่สมควรส่งตัวเด็กไปยังสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนา และฟื้นฟู ก็ให้มอบตัวเด็กแก่ผู้ปกครองหรือบุคคลที่ยินยอมรับเด็กไปปกครองดูแล โดยอาจแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กหรือไม่ก็ได้ และเมื่อได้ปรึกษาหารือร่วมกับผู้ปกครองหรือบุคคลที่จะรับเด็กไปปกครองดูแลแล้วอาจจะวางข้อกำหนดเพื่อป้องกันมิให้เด็กมีความประพฤติเสียหายหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด โดยให้ผู้ปกครองหรือบุคคลที่รับเด็กไปปกครองดูแลต้องปฏิบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามความ เหมาะสม ดังต่อไปนี้

- (1) ระมัดระวังมิให้เด็กเข้าไปในสถานที่หรือท้องที่ใดอันจะก่อให้เกิดเด็กประพฤติน่าไม่สมควร
- (2) ระมัดระวังมิให้เด็กออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือไปกับผู้ปกครอง
- (3) ระมัดระวังมิให้เด็กคบหาสมาคมกับบุคคลหรือคณะบุคคลที่จะชักนำไปในทางเสื่อมเสีย
- (4) ระมัดระวังมิให้เด็กกระทำการใดอันเป็นเหตุให้เด็กประพฤติเสียหาย
- (5) จัดให้เด็กได้รับการศึกษาอบรมตามสมควรแก่อายุ สติปัญญา และความสนใจของเด็ก
- (6) จัดให้เด็กได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของเด็ก
- (7) จัดให้เด็กกระทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

หากปรากฏชัดว่าผู้ปกครองหรือผู้รับเด็กไว้ปกครองดูแลและเลยไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครอง สวัสดิภาพเด็กก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กนำเด็กกลับไปดูแล

มาตรา 46 ในกรณีที่ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ส่งเด็กเข้ารับการคุ้มครองสวัสดิภาพหรือในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ออกข้อกำหนดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ หากผู้ปกครองไม่เห็นด้วยให้มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง

การคุ้มครองสวัสดิภาพตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ.2562

มาตรา 22 การคุ้มครองสวัสดิภาพเป็นการดำเนินการเพื่อให้บุคคลในครอบครัวได้รับความปลอดภัย มีความสัมพันธ์ที่ดี และป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) การคุ้มครองหรือการป้องกันบุคคลในครอบครัวไม่ให้เกิดการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและการป้องกันการกระทำความผิดอาญาซึ่งมีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(2) การส่งเสริมหรือการสนับสนุนไม่ให้เกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(3) การไกล่เกลี่ยหรือดำเนินการให้มีการประนีประนอมเมื่อเกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(4) การเยียวยาหรือการบรรเทาทุกข์ซึ่งถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

(5) การบำบัดฟื้นฟูผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(6) การติดตามดูแลบุคคลในครอบครัวเมื่อเกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

มาตรา 29 ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวที่ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพอาจเสนอมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวซ้ำอีก ประกอบการพิจารณาของศาลด้วยก็ได้

มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพอาจเป็นการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกำหนดระยะเวลา

(2) ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวก่อเหตุหรือยุ่งด้วยประการใด ๆ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม อันจะก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว

(3) ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเสพหรือสิ่งเสพติดใด ๆ ตามกำหนดระยะเวลา

(4) ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้าใกล้หรือเข้าไปในที่อยู่อาศัยของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือให้ออกไปจากที่อยู่อาศัยของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

(5) ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ทั้งนี้รวมถึงการคุกคาม ติดตาม การสะกดรอย การถ่ายภาพ การโทรศัพท์ การส่งข้อความก่อนความรำคาญด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใดอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม

(6) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับคำปรึกษาแนะนำทางจิตวิทยาสังคม หรือการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ณ สถานพยาบาลหรือสถานที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

(7) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอาชญากรรม การพนัน สิ่งเสพติดใด ๆ หรือพฤติกรรมอื่นใด ซึ่งเป็นต้นเหตุของการกระทำความรุนแรง ณ สถานพยาบาลหรือสถานบำบัด

(8) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวทำทัณฑ์บน เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะไปก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญตาม

(5) หรือก่อเหตุให้เกิดอันตรายแก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงหรือบุคคลในครอบครัวขึ้นอีก โดยให้ผู้นั้นทำทัณฑ์บนไว้เป็นจำนวนเงินตามแต่ศาลจะเห็นสมควรว่าจะไม่ก่อเหตุร้ายขึ้นอีกตลอดระยะเวลาที่กำหนด โดยจะให้วางประกันด้วยหรือไม่ ก็ได้

(9) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวสมอบอาวุธใด ๆ ซึ่งตนเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ต่อศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว เพื่อให้ครอบครัวไว้แทนจนกว่าพฤติกรรมของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวจะเปลี่ยนไป หรือผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นเพียงผู้ครอบครองอาวุธดังกล่าวให้ส่งมอบต่อศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว และให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวแจ้งต่อเจ้าของผู้มามีกรรมสิทธิ์เพื่อขอรับคืนอาวุธนั้น

(10) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัวที่มีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(11) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือเข้ารับการรักษานอกจาก (6) และ (7) ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข

(12) ขอให้ศาลมีคำสั่งถอนอำนาจปกครองของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเสียทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวติดต่อเด็กนั้นไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมตามระยะเวลาที่ศาลจะเห็นสมควร ในกรณีที่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวได้กระทำต่อเด็กซึ่งตนมีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดู

(13) ขอให้ศาลมีคำสั่งถอนการเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ ในกรณีที่ผู้นั้นได้กระทำความรุนแรงในครอบครัวต่อผู้ซึ่งอยู่ในความอนุบาลหรืออยู่ในความพิทักษ์

เปรียบเทียบฐานความผิดที่อาจนำมาใช้กับการล่วงละเมิดต่อเด็กบนโลกออนไลน์

ลักษณะความผิด	ประมวลกฎหมายอาญา	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539	พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	หมายเหตุ
ล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก (Online Child Sexual Abuse)						
ล่อลวงมามีความสัมพันธ์ทางเพศ	ข่มขืนกระทำชำเรา (ม.276)					- ให้ปรับใช้ตามลักษณะพฤติการณ์และอายุของเด็ก - การล่อลวงเด็กแม้เด็กจะยินยอมก็เป็นความผิด
	กระทำชำเราเด็กอายุไม่เกิน 13 ปี หรือ 15 ปี แม่เด็กยินยอม (ม.277)					
	กระทำอนาจาร (ม.278)					
	กระทำอนาจารเด็กอายุไม่เกิน 13 ปี หรือ 15 ปี แม่เด็กยินยอม (ม.279)					
	พรากผู้เยาว์ (ม.317 หรือ 318 หรือ 319)					
ล่อลวงให้ส่งภาพหรือผลิตสื่อลามก	ครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็ก (ม.287/1)			นำเข้าข้อมูลลามกเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งคนทั่วไปอาจเห็นได้ ม.14 (4)		- สื่อลามกเด็กแค้มิโนครอบครองก็เป็นความผิด - หากมีไว้ครอบครองเพื่อซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนหรือแสวงหาประโยชน์อื่นอาจเข้าข่ายค้ามนุษย์ได้ - กรณีไม่พบตัวเด็กหรือมีปัญหาในการระบุนายสามารถใช้กฎหมาย
	มีสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อการค้า แจกจ่าย เผยแพร่หรือโฆษณา (ม.287/2)	ค้ามนุษย์ (ม.6)		นำเข้าข้อมูลลามกเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งคนทั่วไปอาจเห็นได้ ม.14 (4)		
	ครอบครองสื่อลามกเพื่อวัตถุประสงค์การค้า (ไม่ต้องระบุนายเด็ก) (ม.287)	ค้ามนุษย์ (ม.6)		นำเข้าข้อมูลลามกเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งคนทั่วไปอาจเห็นได้ ม.14 (4)		

ลักษณะความผิด	ประมวลกฎหมายอาญา	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539	พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	หมายเหตุ
						ความผิดทางคอมพิวเตอร์ และ ป.อาญา ม.287 ได้
ผลิตหรือเผยแพร่สื่อลามกเด็ก	ครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็ก (ม.287/1)			นำเข้าข้อมูลลามกเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งคนทั่วไปอาจเห็นได้ ม.14 (4)		- สื่อลามกเด็กแค้มในครอบครองก็เป็นความผิด - หากมีไว้ครอบครองเพื่อซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนหรือแสวงหาประโยชน์อื่นอาจเข้าข่ายค้ามนุษย์ได้ - กรณีไม่พบตัวเด็กหรือมีปัญหาในการระบุนายุ สามารถใช้กฎหมายความผิดทางคอมพิวเตอร์ และ ป.อาญา ม.287 ได้
	มีสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อการค้า แจกจ่าย เผยแพร่หรือโฆษณา (ม.287/2)	ค้ามนุษย์ (ม.6)		นำเข้าข้อมูลลามกเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งคนทั่วไปอาจเห็นได้ ม.14 (4)		
	ครอบครองสื่อลามกเพื่อวัตถุประสงค์การค้า (ไม่ต้องระบุนายุเด็ก) (ม.287)	ค้ามนุษย์ (ม.6)		นำเข้าข้อมูลลามกเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งคนทั่วไปอาจเห็นได้ ม.14 (4)		
การล่อลวงเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ (Online Grooming)					บังคับ ชูเชิญ ชักจูงส่งเสริมหรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือส่งผลให้เด็กมีความเสี่ยงในการกระทำผิด ม.26 (3)	- การล่อลวงในลักษณะ Grooming หากยังไม่ปรากฏว่ามีการลงมือล่อลวงเมิตต่อเด็ก ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำหนดความผิดเฉพาะให้ปรับใช้กฎหมายคุ้มครองเด็กดำเนินคดีกับคนร้ายแทน

ลักษณะความผิด	ประมวลกฎหมายอาญา	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ.2551	พ.ร.บ.ป้องกัน ปราบปรามการ ค้าประเวณี พ.ศ.2539	พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	หมายเหตุ
การส่งข้อความหรือรูปภาพยั่ว ทางเพศ การสื่อสารเรื่องเพศที่ไม่ เหมาะสม (Sexting)	ครอบครองหรือส่งต่อ สื่อลามกอนาจารเด็ก (ม.287/1)					- การส่งข้อความหรือภาพ ยั่วทางเพศในลักษณะ Sexting หากยังไม่มี การล่อลวงจนเด็กส่งภาพให้ ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมาย กำหนดความผิดเฉพาะ ให้ปรับใช้กฎหมาย คุ้มครองเด็กดำเนินคดีกับ คนร้ายแทน - กรณีที่มีการล่อลวงให้เด็ก ส่งภาพหรือเก็บภาพไว้ใน ครอบครองก็เป็นความผิด เกี่ยวกับสื่อลามกเด็กได้
	ครอบครองหรือส่งต่อสื่อ ลามกอนาจารเด็ก อาจมีการ นำไปเผยแพร่ หรือมี วัตถุประสงค์เพื่อการค้า (ม.287)					
การข่มขู่กรรโชกออนไลน์ (Online Extortion or Blackmailing)	กรรโชกทรัพย์ (ม.337)					- กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์ เป็นความผิดต่อทรัพย์ต้อง มีลักษณะเรียกประโยชน์ จากเด็กในรูปทรัพย์สิน - กรณีบังคับขู่เข็ญเด็กใน รูปแบบอื่นให้ดำเนินคดี แล้วแต่กรณีไป เช่น ให้มา มีเพศสัมพันธ์ก็ดำเนินคดี ล่วงละเมิดทางเพศ หรือ
	รีดเอาทรัพย์ (ม. 338)					
	ข่มขืนกระทำชำเรา กระทำ อนาจาร กระทำชำเราเด็ก อนาจารเด็ก พรากผู้เยาว์ (ม.276 หรือ 277 หรือ 278 หรือ 279 หรือ 317 หรือ 318 หรือ 319) ในกรณีที่ ข่มขู่มาล่วงละเมิดทางเพศ					

ลักษณะความผิด	ประมวลกฎหมายอาญา	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539	พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	หมายเหตุ
	เป็นธุระจัดหา ล่อไป เพื่อการอนาจาร โดยไม่ยินยอม (ม.283) ในกรณีที่ข่มขู่ให้ไปค้าประเวณี	ค้ามนุษย์ (ม.6)	เป็นธุระจัด ล่อไป หรือชักพาบุคคลเพื่อค้าประเวณี (ม.9)			ให้ส่งภาพหรือสื่อลามกก็ดำเนินคดีเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก
	ครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็ก (ม.287/1) หรือมีสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อการค้า แจกจ่าย เผยแพร่ หรือโฆษณา (ม.287/2) ในกรณีที่ข่มขู่ให้ส่งภาพหรือสื่อลามก	ค้ามนุษย์ (ม.6)				- กรณีข่มขู่ให้ไปค้าประเวณี ส่งรูปให้เพื่อประโยชน์ทางการค้า หรือแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบอื่น เป็นความผิดค้ามนุษย์ได้
การถ่ายทอดสดการละเมิดทางเพศเด็ก (Live Streaming of Child Sexual Abuse)	ครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็ก (ม.287/1)			นำเข้าข้อมูลลามกเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งคนทั่วไปอาจเห็นได้ ม.14 (4)		- กรณีไม่ปรากฏหลักฐานการเผยแพร่แต่พบสื่อลามกไว้ในครอบครองสามารถดำเนินคดีครอบครองสื่อลามกเด็กได้
	มีสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อการค้า แจกจ่าย เผยแพร่ หรือโฆษณา (ม.287/2)	ค้ามนุษย์ (ม.6)		นำเข้าข้อมูลลามกเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งคนทั่วไปอาจเห็นได้ ม.14 (4)		- กรณีมีการซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนหรือแสวงหาประโยชน์อาจเข้าข่ายค้ามนุษย์

ลักษณะความผิด	ประมวลกฎหมายอาญา	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539	พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	หมายเหตุ
	ครองครองสื่อลามกเพื่อวัตถุประสงค์การค้า (ไม่ต้องระบุอายุเด็ก) (ม.287)	ค้ามนุษย์ (ม.6)		นำเข้าข้อมูลลามกเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งคนทั่วไปอาจเห็นได้ ม.14 (4)		- กรณีไม่พบตัวเด็กหรือมี ปัญหาในการระบุอายุ สามารถใช้กฎหมาย ความผิดทางคอมพิวเตอร์ และ ป.อาญา ม.287 ได้
การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเด็ก (Child Sexual Exploitation)						
ล่อลวงไปค้าประเวณี	เป็นธุระจัดหา ล่อไป เพื่อการอนาจาร (ม.282 หรือ 283)	ค้ามนุษย์ (ม.6)	เป็นธุระจัด ล่อไป หรือชักพาบุคคลเพื่อค้าประเวณี (ม.9)			
ส่งเสียเลี้ยงดู	กระทำชำเราเด็ก อนาจารเด็ก พรากผู้เยาว์ (ม.277 หรือ 279 หรือ 317 หรือ 318 หรือ 319)	ค้ามนุษย์ (ม.6)				
กิจกรรมของกลุ่มที่มีรสนิยมทางเพศกับเด็ก (Online Sexual Activity with Child)	ข่มขืนกระทำชำเรา กระทำอนาจาร กระทำชำเราเด็ก อนาจารเด็ก พรากผู้เยาว์ (ม.276 หรือ 277 หรือ 278 หรือ 279 หรือ 317 หรือ 318 หรือ 319) กรณีมีการล่วงละเมิดทางเพศ					- ขึ้นอยู่กับเป็นการทำกิจกรรมทางเพศกับเด็กในลักษณะใด หากมีการล่วงละเมิดทางเพศก็ดำเนินคดีล่วงละเมิดทางเพศ หรือ หากเป็นการครอบครอง ส่งต่อหรือผลิตสื่อลามก

ลักษณะความผิด	ประมวลกฎหมายอาญา	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539	พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	หมายเหตุ
	เป็นธุระจัดหา ล่อไป เพื่อการอนาจาร โดยไม่ยินยอม (ม.283) กรณีมีการค้าประเวณี	ค้ามนุษย์ (ม.6)	เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาบุคคลเพื่อค้าประเวณี (ม.9)			ก็ดำเนินคดีตามลักษณะความผิด - อาจเป็นความผิดค้ามนุษย์ได้ หากมีการแสวงหาผลประโยชน์จากเด็กภายในกลุ่ม
	ครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็ก (ม.287/1) หรือมีสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อการค้าแจกจ่าย เผยแพร่ หรือโฆษณา (ม.287/2) ในกรณีมีการผลิตสื่อลามก	ค้ามนุษย์ (ม.6)				
ติดตามคุกคามทางออนไลน์ (Cyber Stalking)					บังคับ ชูเชิญ ชักจูงส่งเสริมหรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือส่งผลให้เด็กมีความเสี่ยงในการกระทำความผิด ม.26 (3)	- การติดตามคุกคาม Cyber Stalking หากยังไม่ปรากฏว่ามีการลงมือล่วงละเมิดต่อเด็ก ในปัจจุบันยังไม่มีความหมายกำหนดความผิดเฉพาะ ให้ปรับใช้กฎหมายคุ้มครองเด็ก ดำเนินคดีกับคนร้ายแทน
การกลั่นแกล้งรังแกบนโลกออนไลน์ (Cyber Bullying)	ทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ (ม.295)					- กรณีหมิ่นประมาทไม่เข้าข่ายความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
	-หมิ่นประมาท (ม.326)					
	-หมิ่นประมาทโดยการโฆษณา (ม.328)					

ลักษณะความผิด	ประมวลกฎหมายอาญา	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539	พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	หมายเหตุ
	รังแก ข่มเหง คุกคาม หรือ กระทำให้ได้รับความอับอาย หรือเดือดร้อนรำคาญ (ม397)			นำเข้าข้อมูลเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นข้อมูลอันเป็นเท็จ ม.14 (1)		
ผู้ปกครองหรือคนในครอบครัว ล่วงละเมิดเด็ก	ทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ (ม.295) กรณีมีการทำร้ายร่างกาย	ค้ามนุษย์ (ม.6) กรณีแสวงหาผลประโยชน์จากเด็กในทางมิชอบ เช่น รับจ้างนำเด็กไปขอยาน ยินยอมให้เด็กไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลอื่น ยอมให้นำเด็กไปผลิตสื่อลามกโดยมีผลประโยชน์ตอบแทน	มาตรา 10 เป็นบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของบุคคลซึ่งมีอายุยังไม่เกินสิบแปดปี รู้ว่ามีการกระทำความผิด ค้าประเวณีต่อผู้อยู่ในความปกครองของตน และมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดนั้น		มาตรา 26 (1) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก (3) บังคับ ชูเชิญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด (5) บังคับ ชูเชิญ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำได้ด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอยาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอยานหรือการกระทำความผิด อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก	- กรณีบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัวกระทำต่อเด็กหรือมีลักษณะเป็นความรุนแรงในครอบครัวสามารถใช้มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 หรือ พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ.2562 ได้

ลักษณะความผิด	ประมวลกฎหมายอาญา	พ.ร.บ.ป้องกันปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ.2551	พ.ร.บ.ป้องกัน ปราบปรามการ ค้าประเวณี พ.ศ.2539	พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	หมายเหตุ
					(6) ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโต หรือขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็ก (8) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานที่ค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า (9) บังคับ ชูเชิญ ไล่ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจารไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด (10) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์	

- ประเทศไทยไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์เป็นการเฉพาะ แต่ก็มีบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดความผิดต่อการกระทำหลายอย่างที่มีลักษณะเป็นการละเมิดเด็ก หรือมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองแก่เด็กเป็นพิเศษ เช่น มีกฎหมายเพิ่มโทษกรณีเป็นการกระทำผิดต่อเด็ก ในการบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินคดีล่วงละเมิดต่อเด็กนั้นก็ต้องปรับใช้กฎหมายตามพฤติการณ์การกระทำผิด
- หากพฤติการณ์การกระทำผิดเลยเถิดไปจนถึงกับการนัดพบเจอและการล่วงละเมิดทางเพศ มีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราหรือกระทำอนาจารกรณีเด็กไม่ยินยอม หรือแม้กรณีเด็กยินยอมในกรณีที่เด็กอายุน้อยกว่า 15 ปี ก็มีความผิดฐานกระทำชำเราเด็กหรือกระทำอนาจารเด็ก แต่ถ้าหากไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้กระทำผิดมีเพศสัมพันธ์กับเด็กหรือมีการกระทำอนาจาร หรือเป็นกรณีเด็กอายุระหว่าง 15-18 ปี ก็อาจใช้ข้อหาพหุผู้เยาว์ในการดำเนินคดีผู้กระทำผิดได้
- กรณีการกระทำผิดเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารของเด็ก มีบทบัญญัติกฎหมายกำหนดความผิดเกี่ยวกับการครอบครอง เผยแพร่ จำหน่าย หรือมีไว้เพื่อวัตถุประสงค์การค้าอื่น ซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็กกำหนดไว้ชัดเจน และมีความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กรณีนำเข้าสื่อลามกอนาจารเข้าระบบคอมพิวเตอร์
- กรณีข่มขู่กรรโชกออนไลน์มีความผิดฐานกรรโชกทรัพย์และรีดเอาทรัพย์ แต่หากไม่ได้เรียกร้องเอาทรัพย์ แต่เป็นการเรียกร้องหาผลประโยชน์ทางเพศอื่นก็ต้องใช้บทบัญญัติกฎหมายในความผิดทางเพศปรับใช้ตามพฤติการณ์
- การกลั่นแกล้งรังแกมีความผิดฐานทำให้เกิดอันตรายต่อจิตใจ หมิ่นประมาท การนำเข้าข้อมูลอันเป็นเท็จ ซึ่งเป็นโทษหนัก ปัจจุบันมีบทบัญญัติตามกฎหมายเป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการข่มเหงรังแกเป็นความผิดลหุโทษ สามารถใช้บังคับกรณีการกลั่นแกล้งรังแกได้
- ในลักษณะความผิดที่ยังไม่มีกฎหมายเป็นการเฉพาะ เช่น การส่งข้อความหรือภาพถ่ายลามกทางเพศ การสื่อสารเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสม (Sexting) การล่อลวงเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ (Online Grooming) การติดตามคุกคามออนไลน์ (Cyber Stalking) อาจสามารถตีความกฎหมายคุ้มครองเด็กอย่างกว้างเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดในเชิงคุ้มครองป้องกันก่อนที่จะตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิด
- กรณีการล่วงละเมิดต่อเด็ก ผู้ก่อเหตุเป็นบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัว เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถแจ้งเจ้าพนักงานคุ้มครองสวัสดิภาพในการดำเนินมาตรการสงเคราะห์หรือมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพได้

ตัวอย่างกรณีศึกษาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

โมเดลลิ่งหื่น

คนร้ายใช้วิธีการส่งข้อความทักเหยื่อทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Line, Facebook, Twitter) แกล้งหลอกเหยื่อว่าจะจ้างเป็นนางแบบถ่ายโฆษณาสินค้าโดยปลอมบัญชีของตัวเองเป็นผู้หญิงให้เหยื่อไว้วางใจ โดยสินค้าอาจมีลักษณะที่ต้องการนางแบบที่มีรูปร่างดี เช่น อาหารเสริม (อกฟู รูพิต) คนร้ายจะหลอกให้เหยื่อถ่ายภาพสัดส่วนของตนเองที่ละส่วนส่งให้ หรือหลอกว่าหากมีการเปลือยหรือเปิดเผยเรือนร่างจะให้เงินมากขึ้น เมื่อได้รูปของเหยื่อไปแล้วก็ตัดขาดการติดต่อกับเหยื่อ ซึ่งอาจมีการนำรูปภาพเหล่านี้ไปขาย เอาไปเผยแพร่ในกลุ่มลับ หรือใช้รูปมาแบล็กเมลเหยื่อเพื่อหวังจะล่อลวงละเมิดทางเพศเด็กหรือแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบอื่นต่อไปได้

- กรณีมีการหลอกเหยื่อมาล่อลวงละเมิดทางเพศ เป็นความผิดซ้ำกันกระทำซ้ำเรา กระทำอนาจาร กระทำซ้ำเราเด็ก กระทำอนาจารเด็ก แล้วแต่กรณี หรือหากไม่มีพยานหลักฐานการมีเพศสัมพันธ์หรือการทำอนาจาร ก็สามารถดำเนินคดีขอหาพรากผู้เยาว์ได้
- กรณีตรวจพบว่ามีกรอบครอบภาพซึ่งเป็นสื่อลามกอนาจารร่วมด้วย เป็นความผิดในการครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็ก และหากนำรูปภาพไปเผยแพร่ในกลุ่ม เป็นความผิดเรื่องการมีสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อประสงค์แห่งการค้าหรือแจกจ่าย เผยแพร่ โฆษณา หรือถ้าหากมีการนำไปจำหน่ายหรือแสวงหาประโยชน์เพื่อการค้า ก็เข้าข่ายเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ด้วย
- กรณีมีการนำรูปภาพที่มีไปข่มขู่เหยื่อเพื่อเรียกร้อยเงิน ก็เป็นความผิดเรื่องข่มขู่กรรโชกทรัพย์และรีดเอาทรัพย์ได้

คบแม่หวังลูก

ผู้กระทำผิดเป็นผู้มีรสนิยมทางเพศกับเด็ก จะใช้เว็บหาคู่เพื่อหากลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะเป็นแม่ม่ายลูกติด โดยในเว็บไซด์ดังกล่าวจะคอยจับคู่ลักษณะของสมาชิกกับความต้องการให้สอดคล้องกัน โดยคนร้ายก็จะเข้าหาและมีความสัมพันธ์คบหากับแม่ของเหยื่อ แล้วใช้เป็นช่องโอกาสในการล่อลวงละเมิดเด็ก ซึ่งเป็นลูกติดในภายหลัง กรณีล่อลวงละเมิดในลักษณะนี้อาจเป็นกรณีล่อลวงละเมิดทั้งต่อเด็กหญิงหรือเด็กชายก็ได้

- กรณีมีการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก เป็นความผิดขั้นรุนแรงกระทำชำเรา กระทำอนาจาร กระทำชำเราเด็ก กระทำอนาจารเด็ก แล้วแต่กรณี
- กรณีตรวจพบว่ามี การบันทึกภาพหรือผลิตสื่อซึ่งเป็นสื่อลามกอนาจาร เป็นความผิดในการครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็ก
- กรณีมีการนำรูปไปเผยแพร่ในกลุ่ม เป็นความผิดเรื่องการมีสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อประสงค์แห่งการค้า หรือแจกจ่าย เผยแพร่ โฆษณา และความผิดเกี่ยวกับการนำเข้าสู่สื่อลามกออนไลน์ในระบบคอมพิวเตอร์ หรือถ้าหากมีการนำไปจำหน่ายหรือแสวงหาประโยชน์เพื่อการค้าก็เข้าข่ายเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ด้วย

กรู๊ปหีน

ผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีรสนิยมทางเพศกับเด็ก จะใช้แพลตฟอร์มและช่องทางออนไลน์ในการโฆษณา อาทิ Twitter เป็นสื่อกลางในการเชิญชวนกลุ่มผู้มีรสนิยมเดียวกันเข้ามารวมกลุ่มเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ โดยทั่วไปแล้วมักจะเป็นการโฆษณาผ่านเครือข่ายสังคมพวก Facebook หรือ Twitter ซึ่งจะค้นหาและเข้าถึงได้ง่ายก่อน จากนั้นเมื่อมีการยอมเสียค่าสมัครหรือค่าบริการจึงชักชวนเข้ากลุ่ม Line ซึ่งมีความเป็นส่วนตัวและสืบจับได้ยากกว่า โดยในกลุ่ม Line ก็อาจมีรูปภาพ วิดีโอที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมทางเพศกับเด็ก โดยอาจมีการจัดหาเด็กให้แก่สมาชิกในการซื้อ-ขายบริการทางเพศผ่านกลุ่ม Line ดังกล่าว โดยสมาชิกที่จะเข้ากลุ่มนี้ต้องมีการเสียเงินค่าเข้าหรือค่าบริการรายเดือนให้แก่กลุ่มผู้ดูแล

- กรณีมีการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก หากสามารถสืบสวนไปถึงตัวผู้ลงมือล่วงละเมิดทางเพศที่บันทึกภาพไว้ก็เป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา กระทำอนาจาร กระทำชำเราเด็ก กระทำอนาจารเด็ก แล้วแต่กรณี
- กรณีตรวจพบว่ามี การครอบครองภาพซึ่งเป็นสื่อลามกอนาจารร่วมด้วย เป็นความผิดในการครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็ก และหากนำรูปไปเผยแพร่ในกลุ่ม เป็นความผิดเรื่องการมีสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อประสงค์แห่งการค้า หรือแจกจ่าย เผยแพร่ โฆษณา หรือถ้าหากมีการนำไปจำหน่ายหรือแสวงหาประโยชน์เพื่อการค้าก็เข้าข่ายเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ด้วย

แก๊งค์ทำเป็นครูสอนภาษา

แก๊งค์ทำให้เด็กหลงเชื่อและไว้วางใจ แต่แอบถ่ายรูปรักเรียนแล้วนำไปเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต ตัวอย่างเช่น อดีตทหารจากประเทศอังกฤษย้ายมาอยู่ทางเหนือของไทย โดยอาสาเป็นครูสอนภาษาอังกฤษให้เด็ก ๆ ในหมู่บ้าน เขาเขาในพื้นที่ห่างไกล จนคนในชุมชนรอบข้างให้ความไว้วางใจ แต่มีพฤติกรรมแปลกที่มักแอบถ่ายรูปเด็กกำลังเปลือย หรือมีภาพวับ ๆ แวม ๆ แล้วนำไปโพสต์ลงสังคมออนไลน์ โดยเหตุการณ์ดังกล่าว ศาลตัดสินว่าผิด เนื่องจากมีการครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็ก

- กรณีตรวจพบว่าการครอบครองภาพซึ่งเป็นสื่อลามกอนาจารเด็ก เป็นความผิดในการครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็ก
- กรณีดังกล่าวแม้ภาพถ่ายเด็กอาจไม่ใช่รูปโป๊เปลือยหรือเป็นสื่อลามกโดยสภาพ แต่หากมีการนำไปโพสต์ลงในกลุ่มเครือข่ายสังคมออนไลน์ในทางที่ให้เกิดอารมณ์ทางเพศ ก็อาจเข้าข่ายเป็นความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่สื่อลามกอนาจารเด็กได้
- กรณีมีการนำรูปไปเผยแพร่ในกลุ่ม เป็นความผิดเรื่องการมีสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อประสงค์แห่งการค้า หรือแจกจ่าย เผยแพร่ โฆษณา หรือถ้าหากมีการนำไปจำหน่ายหรือแสวงหาประโยชน์เพื่อการค้าก็เข้าข่ายเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ด้วย

โดนกล่าวหาว่าเป็นหนูมโรคจิต

ชายที่เป็นเหยื่อถูกแอบถ่ายภาพพร้อมกับถูกทำข่าวปลอม (Fake News) ว่ามีการชอนกลิ้งไว้ที่รองเท้าของตนเองเพื่อไว้แอบถ่ายได้กระโปรง ทั้งที่ข้อเท็จจริงเป็นแค่รองเท้าขาดมีรู กลายเป็นกระแสบนโลกออนไลน์ จนทำให้ประชาชนในสังคมออนไลน์มีการโพสต์ด่าและรุมประณามชายคนดังกล่าวจนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ แต่การกระทำของบุคคลภายนอกก็ส่งผลกระทบต่อจิตใจและเกิดความอับอายและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ชายคนนั้น

- กรณีที่มีการโพสต์ข้อความกลั่นแกล้งต่าง ๆ เข้าในระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งถือเป็นข้อความที่เป็นเท็จในลักษณะของข่าวปลอมก็จะเข้าข่ายผิดตามพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ได้
- กรณีที่เหยื่อได้รับความเดือดร้อนจากการข่มเหง รังแก คุกคามจนก่อให้เกิดความเดือดร้อนและความอับอาย ก็เป็นความผิดเพิ่มเติมฐานความผิดรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญตามกฎหมายอาญา

บทที่ 2

บทบาทของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและข้อพึงระวัง

ผู้บังคับใช้กฎหมายมีบทบาทสำคัญต่อการป้องกันการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ โดยจะเป็นบุคคลกลุ่มบุคคลแรก ๆ ที่ได้รับทราบเหตุ หากผู้บังคับใช้กฎหมายมีความเข้าใจเกี่ยวกับความซับซ้อนของพยานหลักฐานทางคดีเป็นอย่างดี ก็จะสามารถเข้าถึงพยานหลักฐานต่าง ๆ และสามารถทำการสืบสวนสอบสวนคดีอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ในการรับแจ้งเหตุคดีการล่วงละเมิดต่อเด็กนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านการบังคับใช้กฎหมายจะต้องพึงระลึกไว้อยู่เสมอว่า การปฏิบัติต่อเหตุการณ์การล่วงละเมิดต่อเด็กเป็นเรื่องอ่อนไหวและละเอียดอ่อน จำเป็นจะต้องใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่งในการปฏิบัติต่อเด็กผู้ถูกกระทำหรือผู้ตกเป็นเหยื่อญาติ และผู้ปกครอง แนวปฏิบัติสำหรับผู้บังคับใช้กฎหมายในการป้องกันการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ ฉบับนี้จึงได้รวบรวมแนวทางปฏิบัติและข้อพึงระวังที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ ในการจัดการเหตุการณ์การล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ ไว้ให้เจ้าหน้าที่ได้อ่านทำความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทบาทของครู เพื่อน ผู้ปกครอง ครอบครัว ในการเฝ้าระวังและรับทราบเหตุ

ในการดำเนินคดีกรณีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ นั้น เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอาจไม่ได้เป็นบุคคลแรกที่รับทราบเหตุ โดยส่วนใหญ่แล้วเจ้าหน้าที่มักจะไม่ได้รับการติดต่อโดยตรงจากเหยื่อหรือผู้ถูกกระทำ แต่จะเป็นการรับแจ้งเหตุจากคนใกล้ชิดกับเด็ก ซึ่งอาจเป็นครู บิดามารดา ผู้ปกครอง ครอบครัว เพื่อนสนิท หรืออาจเป็นบุคคลอื่นที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก ดังนั้น ผู้ใกล้ชิดกับเด็กเหล่านี้จึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการตรวจพบและช่วยเหลือคุ้มครองเด็กออกจากอันตราย คำแนะนำต่อไปนี้ เป็นแนวทางปฏิบัติต่อครอบครัว ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เกี่ยวกับการเฝ้าระวังและการปฏิบัติต่อเด็กที่มีความเสี่ยงหรือที่กำลังถูกล่วงละเมิด

- เด็กที่กำลังถูกล่วงละเมิด อาจกำลังพยายามบอกเล่าเหตุการณ์ว่าตนกำลังถูกล่วงละเมิด แต่มักจะไม่กล้าบอกเล่าให้ฟังตรง ๆ โดยอาจจะเล่าผ่านตัวอย่างเหตุการณ์หรือถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเป็นเรื่องใกล้เคียง เพื่อที่จะดูปฏิกิริยาตอบสนองก่อน ซึ่งจุดนี้ถือเป็นจุดสำคัญมาก เพราะหากเพื่อน ครู ผู้ปกครอง หรือครอบครัว ได้รับฟังแล้วมีการแสดงความคิดเห็นในเชิงลบหรือตำหนิติเตียน เด็กอาจรู้สึกผิดที่จะเล่าเรื่องต่อและปิดปากเงียบ ดังนั้น ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กจึงควรให้ความสนใจเมื่อเด็กมีการเล่าให้ฟังถึงเหตุการณ์แปลก ๆ และพยายามจะพูดถึงเหตุการณ์นั้นในเชิงบวกพร้อมสอดแทรกวิธีการแก้ปัญหาในบทสนทนา มากกว่าจะบอกว่าเป็นเรื่องถูกหรือผิด ไม่ควรกระทำ เพื่อให้เด็กเปิดใจ กล่าวที่จะเปิดเผยเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ๆ กับตนเอง

- แม่เด็กที่กำลังถูกล่วงละเมิดไม่ต้องการที่จะบอกเล่าเรื่องราวของตนให้บุคคลอื่นรับทราบ แต่ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กอาจสามารถรับรู้ความผิดปกติผ่านพฤติกรรม การแสดงออกทางอารมณ์ผ่านการเขียนข้อความ รูปภาพ หรือการโพสต์ข้อความในสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ซึ่งกรณีดังกล่าวหากสามารถนำเด็กมาพบและพูดคุยกับผู้เชี่ยวชาญ จิตแพทย์ หรือนักจิตวิทยาผู้เชี่ยวชาญ ก็จะมีวิธีการในการตีความ การแสดงออกทางอารมณ์ และมีวิธีพูดคุยให้เด็กเปิดเผยความลับหรือเรื่องที่กังวลใจออกมาได้ หากพบพฤติการณ์ผิดปกติและสงสัยว่าเด็กอาจมีปัญหาถูกล่วงละเมิด จึงควรนำเด็กไปปรึกษา จิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ หรือติดต่อขอคำปรึกษาที่หน่วยงานรับบริการของ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัว ซึ่งมีอยู่ทุกจังหวัด หรือ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300
- ครูหรือผู้ปกครองควรสังเกตการณ์การใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน (Application) ที่เด็กนำมาใช้ติดต่อสื่อสารในเครื่อง เช่น บางแอปพลิเคชัน Houseparty App, Whisper App, Dust App, Sarahah App, Roblox App Discord App Surespot Encrypted App ซึ่งเป็น แอปพลิเคชันที่ใช้ในการติดต่อพูดคุยในกลุ่มผู้มีรสนิยมชอบเด็ก หรือใช้เป็นสื่อหาคู่ หรือเพื่อการค้าประเวณี ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า หากเด็กนำโปรแกรมเหล่านี้มาใช้ในเครื่องก็อาจกำลังตกเป็นเป้าหมายของการ ล่อลวงล่วงละเมิดของชาวต่างชาติ หรือหากมีแอปพลิเคชันที่เป็นนิยมในประเทศที่จะมีห้องสนทนาให้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน อาจมีโปรแกรมถ่ายทอดสดแนว Live Streaming หรือการ ถ่ายทอดสดออนไลน์ เช่น BeeTalk, Bigo Live, Kitty Live, Vibie, MLive, แม้ว่าตัวที่ได้รับความนิยม เช่น BeeTalk จะปิดการให้บริการ Live Streaming แล้ว แต่ก็มักจะมีโปรแกรมในลักษณะนี้ พัฒนาออกมาเรื่อย ๆ เช่น Twoo, tagged, Badoo, ซึ่งกลุ่มผู้ที่มีรสนิยมชอบเด็กและกลุ่มคนร้าย ที่กระทำความผิดฐานล่วงละเมิดทางเพศออนไลน์ต่อเด็ก กลุ่มหาคู่ หรือค้าประเวณี มักจะแฝงตัวเข้าไปใช้บริการ ซึ่งหากพบว่าเด็กมีการลงแอปพลิเคชัน เหล่านี้ ก็ควรสังเกตและเฝ้าระวัง
- เด็กที่กำลังถูกล่วงละเมิดหรือกำลังถูกล่อลวงอาจไม่รู้สึกละอายที่ตัวเองทำอยู่เป็นความผิด หรือตนเองกำลังตกอยู่ในภาวะเสี่ยงภัยอันตราย เด็กอาจเข้าข้างคนร้าย คิดว่าคนร้ายเป็นผู้ที่ตนไว้วางใจหรือเข้ามาช่วยเหลือเติมเต็มส่วนที่ขาดให้กับเด็ก (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น หรือมีปัญหา มีข้อบกพร่องในการเลี้ยงดู) เด็กอาจมีความผูกพันกับคนร้าย แม้จะรู้ว่าผิดแต่ก็ไม่ต้องการให้คนร้ายต้องถูกลงโทษ ซึ่งครู เพื่อน ผู้ปกครอง ครอบครัวที่กำลังเข้าไปช่วยเหลือเด็ก อาจจะต้องทำความเข้าใจความสับสนของพฤติกรรมของเด็ก ไม่ควรแสดงอารมณ์ หรือพฤติกรรมรุนแรง ก้าวร้าว ตำหนิตติเตียน โด่เถียง ควรแสดงออกถึงความห่วงใยและให้อภัย พยายามดึงเด็กกลับมา

- ในกรณีที่ครู เพื่อน ผู้ปกครอง ครอบครัว ตรวจพบว่าเด็กกำลังติดต่อกับบุคคลต้องสงสัย หรือมีการตรวจพบว่าเด็กกำลังถูกล่วงละเมิด เช่น พบการข่มขืนหรือถูกข่มขืน มีอาการบาดเจ็บหรือความเสียหายหรือสื่อลามกอนาจารในโทรศัพท์หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ของเด็ก ห้ามต่อว่าหรือใช้ความรุนแรงในการลงโทษเด็กที่กำลังถูกล่วงละเมิดหรือกำลังถูกล่อลวงเป็นอันขาด แต่ควรนำเด็กไปปรึกษาจิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญหรือขอความช่วยเหลือจากนักสังคมสงเคราะห์ก่อน เพราะการลงโทษที่รุนแรงจะทำให้เด็กปิดปากเงียบไม่เปิดเผยเหตุการณ์ หรืออาจตัดสินใจหลบหนีออกจากบ้าน ซึ่งจะทำให้เด็กเสี่ยงภัยอันตรายมากยิ่งขึ้น
- พึงระลึกไว้เสมอว่า กระบวนการยุติธรรมไม่ได้ออกแบบไว้รองรับความสับสนทางอารมณ์ของเด็กที่ตกเป็นเหยื่อ และเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจไม่ได้มีความเชี่ยวชาญเพียงพอในการจัดการดูแลสภาพทางอารมณ์ของเด็ก การนำเด็กไปแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรงอาจมีความเสี่ยงที่จะทำให้เด็กถูกกระทบกระเทือนจิตใจมากขึ้น ในกรณีที่ตรวจพบการกระทำผิดในขณะที่เด็กยังอยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง (ไม่ได้อยู่ในภาวะเสี่ยงภัยเฉพาะหน้า) จึงควรมีการขอคำปรึกษาและขอความช่วยเหลือจากนักสังคมสงเคราะห์เสียก่อน ซึ่งหากจำเป็นจะต้องมีการแจ้งความก็ควรมี นักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาคอยให้ความช่วยเหลือดูแลด้วย เว้นแต่เป็นกรณีฉุกเฉินหรือเด็กกำลังอยู่ในภาวะเสี่ยงอันตราย เช่น

คำแนะนำในการไปแจ้งความกับตำรวจ

- ควรติดต่อประสานนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์เพื่อขอคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กก่อนไปแจ้งความ โดยหลักแล้วควรมีนักสังคมสงเคราะห์ไปเป็นเพื่อนเด็กด้วย สามารถติดต่อได้ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว ตามข้อมูลการติดต่อสื่อสารท้ายเล่ม หรือศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300`
- กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะมีหน้าที่รับผิดชอบในความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 เช่น ข่วปลอม การนำเข้าข้อมูลลามกอนาจาร ข้อมูลที่เป็นภัยต่อความมั่นคงโดยทั่วไปแล้ว การล่วงละเมิดต่อเด็กจะเป็นความรับผิดชอบของตำรวจท้องที่ โดยเฉพาะกรณีที่มีการล่วงละเมิดทางเพศกับเด็ก หรือมีความผิด คาบเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ หรือเป็นการกลั่นแกล้งรังแกในลักษณะของการด่าทอว่าร้าย ซึ่งหากพนักงานสอบสวนท้องที่ไม่รับแจ้งความเนื่องจากยังไม่ชัดเจนเรื่องคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้เข้าปรึกษากับผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไป เช่น หัวหน้างานสอบสวน ผู้กำกับสถานีตำรวจ ผู้บังคับการกองบังคับการตำรวจนครบาลหรือตำรวจภูธรจังหวัด เพื่อให้คำแนะนำหรือประสานส่งต่อ โดยอาจให้เจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์หรือเครือข่ายภาคเอกชนเป็นผู้ช่วยประสานงานได้
- กรณีเหตุด่วน เหตุร้าย ต้องการความช่วยเหลือให้แจ้งตำรวจท้องที่ หรือหากไม่ทราบ สามารถโทรแจ้งสายด่วน 191 ได้ทุกพื้นที่

กรณีเด็กหนีออกจากบ้าน หายตัวไป หรือกำลังตกอยู่ในมือคนร้าย ก็จำเป็นต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าดำเนินการช่วยเหลือในทันที

- การติดต่อประสานงานกรณีต้องการพาเด็กไปพบจิตแพทย์ โดยทั่วไปสามารถขอรับคำปรึกษาได้ในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ใกล้บ้าน หรือขอคำแนะนำจากสายด่วนสุขภาพจิต หมายเลข 1323 สามารถโทรปรึกษาได้ตลอด 24 ชั่วโมง
- กรณีต้องการติดต่อหน่วยงานรับบริการของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อขอรับบริการจากนักสังคมสงเคราะห์มาช่วยเหลือ ให้ติดต่อที่ บ้านพักเด็กและครอบครัว หรือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดได้ทุกจังหวัด หรือขอคำปรึกษาที่ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน หมายเลข 1300
- กรณีมีเหตุฉุกเฉินหรือกังวลว่าเด็กจะได้รับอันตราย สามารถแจ้งความได้ที่สถานีตำรวจท้องที่ ซึ่งหากไม่ทราบให้แจ้งสายด่วน เหตุด่วนเหตุร้าย 191 หรือหากไม่ได้รับความสะดวก สามารถติดต่อ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี โทร 02 282 3892 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร หรือ ศูนย์พิทักษ์เด็ก สตรี ครอบครัว และป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศพคส.ตร.) โทร 02 205 3429 หรือ 02 205 3432 หรือสายด่วนรับเรื่องร้องเรียน หรือ ขอความช่วยเหลือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 1599

12

ข้อสังเกต

เด็กที่มีความเสี่ยงที่อาจถูกล่วงละเมิด

ความผิดปกติทางร่างกาย

มีร่องรอยฟกช้ำหรือรอยแดงจ้ำในจุดที่ไม่ปกติ เช่น หู เอว ลำตัว ลำคอ ก้น

ตั้งครรภ์หรือมีโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ความผิดปกติทางพฤติกรรม

ไม่ร่วมกิจกรรมหรือพูดคุยกับครอบครัว บิดามารดา หรือผู้ปกครองเหมือนอย่างที่เคยทำ

พยายามหลีกเลี่ยงการพบปะหรือการพูดคุยกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

พยายามปกปิดหรือมีความลับเกี่ยวกับเพื่อน กิจกรรมที่ทำในแต่ละวัน การใช้โทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ตเฉพาะในที่ลับตา โดยไม่พูดคุยเหมือนอย่างเคย

พบว่าการแอบใช้ยาเสพติด ดื่มสุรา สูบบุหรี่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครอบครัวที่ไม่ดื่มสุราหรือไม่สูบบุหรี่

มีการแสดงพฤติกรรมหวาดกลัวอะไรบางอย่างโดยไม่ทราบสาเหตุ เช่น ตัวสั่น สะดุ้งหรือผะตกใจเมื่อมีใครมาสัมผัสตัว

อารมณ์แปรปรวน ควบคุมอารมณ์ไม่ได้

ได้รับของขวัญมีราคาที่น่าสงสัย มีการแต่งตัวหรือจ้บจ่ายใช้สอยมากผิดปกติ

เก็บตัว ไม่ร่วมกิจกรรม ไม่เล่นกับเพื่อน จดจ่ออยู่กับโทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ตมากผิดปกติ

พูดคุยในเรื่องเพศ หรือมีพฤติกรรมส่อไปในทางเพศ เกินกว่าวัยอันสมควร

มีผลการเรียนตกต่ำ หรือขาดเรียนโดยไม่ทราบสาเหตุ

บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

โดยทั่วไป เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถรับรู้เหตุการณ์ล่วงละเมิดต่อเด็กและมีขอบเขตความรับผิดชอบในการสืบสวนหาตัวคนร้ายจากเบาะแสต่าง ๆ บนโลกออนไลน์ การรับส่งต่อคดีมาจาก หน่วยงานด้านการคุ้มครองเด็กหรือนักสังคมสงเคราะห์ หรือการรับแจ้งคดีโดยตรงจากเหยื่อ ผู้เสียหาย พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูหรือคนใกล้ชิด

การสืบสวนหาเบาะแสของคนร้ายนั้นจะเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนที่จะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการสืบสวนหาตัวคนร้ายจากร่องรอยเบาะแสที่คนร้ายทิ้งไว้ ซึ่งในการสืบสวนคดีอาจมีทั้งที่มีการเริ่มสืบสวนคดีจากเบาะแสของเหยื่อ ผู้เสียหาย ผู้ปกครอง ครูหรือคนใกล้ชิด หรือบางครั้ง การสืบสวนอาจไม่ได้เริ่มต้นจากการรับแจ้งเหตุแต่เป็นปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ในการติดตามเบาะแสที่ทิ้งไว้ในโลกออนไลน์จนได้ตัวคนร้ายก็ได้

บางครั้ง กรณีรับส่งต่อคดีมาจากหน่วยงานด้านการคุ้มครองเด็ก หรือการรับแจ้งคดีโดยตรงจากตัวเด็กเอง หรือจากครู ผู้ปกครอง หรือคนใกล้ชิดเด็กนั้น จะเป็นการนำคดีไปแจ้งความที่สถานีตำรวจหรือหน่วยงานตำรวจที่รับผิดชอบ ผู้รับผิดชอบจะเป็นตำรวจฝ่ายสอบสวนซึ่งทำหน้าที่รับคำร้องทุกข์คดีอาญา ซึ่งแต่ละสถานีตำรวจจะมีการจัดพนักงานสอบสวนไว้ทำหน้าที่ดังกล่าว

ตำรวจฝ่ายสืบสวน

มีหลักปฏิบัติและข้อพึงระวังที่สำคัญในการสืบสวนคดีการล่วงละเมิดต่อเด็กบนโลกออนไลน์ ดังนี้

- ความปลอดภัยของเด็กมีความสำคัญกว่าพยานหลักฐานหรือการจับกุมคนร้าย ในการสืบสวนคดีการล่วงละเมิดต่อเด็กบนโลกออนไลน์ ห้ามมิให้ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการล่อซื้อหรือใช้เด็กในลักษณะอื่นเพื่อเป็นเครื่องมือในการล่อคนร้ายให้ออกมาโดยเด็ดขาด
- หลักปฏิบัติในการเข้าจับกุมคดีล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์นั้น ควรจะมีการดำเนินการเป็นชุดปฏิบัติการสหวิชาชีพซึ่งจะประกอบด้วย
 - ✓ ฝ่ายสืบสวนหรือชุดปฏิบัติการพิเศษ ซึ่งเป็นชุดปฏิบัติการในการเข้าจับกุมผู้กระทำผิดตามกฎหมายวิธี
 - ✓ ฝ่ายสอบสวน รับผิดชอบการตรวจที่เกิดเหตุและรวบรวมพยานหลักฐานทางคดี
 - ✓ ชุดปฏิบัติการพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากในคดีมีการใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อออนไลน์ซึ่งมีความซับซ้อนในการค้นหาและจัดเก็บพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านนี้เป็นการเฉพาะร่วมปฏิบัติการ

- ✓ ทีมแพทย์ เพื่อประเมินความจำเป็นในการได้รับความช่วยเหลือทางการแพทย์และทางจิตวิทยา และการปฐมพยาบาลเด็ก ก่อนส่งต่อเข้ารับการรักษ
 - ✓ ทีมคุ้มครองเด็ก ซึ่งควรมีนักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยา เพื่อช่วยเหลือดูแลเด็กและครอบครัว และสนับสนุนการซักถามเด็ก
- กรณีเป็นการเข้าจับกุมจากเบาะแสของเหยื่อ ผู้เสียหาย พ่อแม่ผู้ปกครอง ครู หรือคนใกล้ชิด นั้น ก็ควรมีการจัดทีมในการดูแลเหยื่อและครอบครัว หากสามารถนำเด็กเข้าร่วมการตรวจที่เกิดเหตุได้ และเด็กให้ความร่วมมือก็จะช่วยให้การค้นหาพยานหลักฐานทำได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ให้พิจารณาจากความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ แม้หากเป็นการสืบสวนจับกุมโดยเบาะแสของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ตามก็อาจเป็นไปได้ว่าพบการล่วงละเมิดเด็กอื่นอยู่ในที่พำนักของคนร้ายด้วย จึงจำเป็นจะต้องมีทีมแพทย์และทีมคุ้มครองเด็กเข้าช่วยเหลือด้วย
 - ในการเข้าตรวจค้นจับกุม หากมีการทราบข่าวว่าอาจพบเด็กที่ถูกละเมิดอยู่ในที่เกิดเหตุ ควรมีการจัดทีมคุ้มครองเด็กเข้าร่วมด้วย ในการปฏิบัติควรมีการแยกบทบาทการปฏิบัติการในการเข้าจับกุมคนร้ายกับการดูแลผู้เสียหายออกจากกัน โดยให้ทีมคุ้มครองเด็กทำหน้าที่ดูแลช่วยเหลือเด็กที่ถูกละเมิด ทั้งนี้อาจมีการประสานงานมูลนิธิหรือเครือข่ายองค์กรพัฒนาภาคเอกชนที่มีประสบการณ์การดูแลเด็กที่ตกเป็นเหยื่อร่วมสนับสนุนด้วยก็ได้ โดยบทบาทสำคัญของทีมคุ้มครองเด็กนอกจากจะช่วยดูแลเด็กแล้ว อาจจะช่วยดูแลครอบครัวของเด็กที่อาจอยู่ในภาวะตกใจและได้รับความกระทบกระเทือนจิตใจด้วยก็ได้
 - กรณีพบเด็กที่ถูกล่วงละเมิดอยู่ในที่เกิดเหตุ ควรมีการแยกเด็กให้ทีมแพทย์และทีมคุ้มครองดูแลเป็นผู้ดูแลเด็ก เพื่อประเมินความจำเป็นที่จะได้รับการช่วยเหลือทางการแพทย์และทางจิตวิทยา และสนับสนุนช่วยเหลือในการซักถามเพื่อทราบรายละเอียดเหตุการณ์ โดยทั่วไปแล้วเด็กมักจะยินยอมเปิดเผยข้อมูลให้กับทีมคุ้มครองดูแลได้ดีกว่าตำรวจหรือครอบครัว
 - กรณีเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในทางคดีจะต้องมีการส่งตัวให้แพทย์ตรวจร่างกายเพื่อหาร่องรอยการถูกล่วงละเมิด และอาจมีการตรวจพยานหลักฐานทางชีวภาพอื่นเพื่อใช้มัดตัวผู้กระทำผิดก็ได้ เช่น ชี้นิ้วที่ติดกับเล็บผู้เสียหาย คราบอสุจิ เส้นผมเส้นขน ทั้งนี้ การตรวจหาพยานหลักฐานทางชีวภาพควรดำเนินการภายใน 72 ชั่วโมง นับแต่ถูกล่วงละเมิด แต่ถ้าหากเด็กยังไม่พร้อมหรือกำลังถูกกระทบกระเทือนจิตใจก็อาจพิจารณาเป็นรายกรณีไป ซึ่งหากเด็กยังอยู่ในภาวะได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจแต่จำเป็นต้องนำไปตรวจร่างกาย ก็ควรให้ทีมคุ้มครองเด็กให้การดูแลอย่างใกล้ชิดและประเมินความเสี่ยงทุกระยะในกระบวนการตรวจร่างกาย

- พี่ระลึกอยู่เสมอว่า ในคดีการล่วงละเมิดต่อเด็กนั้น ในบางครั้งคำให้การของเด็กอาจเป็นพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักน้อย เนื่องจากศาลอาจวิเคราะห์ว่าเด็กมีความอ่อนไหวหรือความสับสนทางอารมณ์ โดยเฉพาะในบางกรณีที่เด็กมีความผูกพันกับคนร้ายก็อาจให้การในทางเข้าข้างคนร้ายได้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนจึงควรมีการค้นหายานหลักฐานอื่นประกอบ เช่น ภาพถ่ายหรือวิดีโอในคอมพิวเตอร์ ข้อความที่ติดต่อกัน โพสต์ส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือไฟล์เสียงในสื่อออนไลน์ เป็นต้น หรือหากเด็กกำลังอยู่ในระหว่างกระบวนการทบทวนจิตใจก็ควรพิจารณาให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือดูแลเด็กก่อนการสอบสวนปากคำทางคดี
- การขอรับบริการนักสังคมสงเคราะห์ช่วยดูแลเป็นทีมคุ้มครองเด็ก ให้ติดต่อที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดได้ทุกจังหวัด หรือในส่วนกลางให้ติดต่อบ้านพักเด็กและครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน หรือขอคำปรึกษาที่ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300

พนักงานสอบสวน

มีหลักปฏิบัติและข้อพึงระวังที่สำคัญในการรับแจ้งเหตุคดีการล่วงละเมิดต่อเด็กบนโลกออนไลน์ ดังนี้

- กรณีรับแจ้งเหตุการณ์ล่วงละเมิดเด็กโดยตรงจากครู ผู้ปกครอง ครอบครัว เพื่อน หรือตัวเด็กเอง ตามกฎหมายให้มีการประสานนักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาร่วมในการสอบสวนเด็กด้วย สำหรับช่วยเหลือประเมินสภาพจิตใจของเด็กและช่วยเหลือในการซักถามเด็กตามกฎหมาย ซึ่งหากเป็นการประสานงานตามกฎหมายทั่วไป การประสานนักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาอาจจะต้องใช้เวลานัดหมาย พนักงานสอบสวนจำเป็นต้องประเมินถึงความเร่งด่วน เช่น เด็กกำลังอยู่ในสถานะที่ได้รับความกระทบกระเทือนจิตใจ ก็อาจพิจารณานำเด็กไปพบจิตแพทย์ในโรงพยาบาลก่อน หรือจำเป็นต้องเข้าตรวจค้นจับกุมในทันทีเพราะเด็กกำลังตกอยู่ในอันตรายก็อาจจำเป็นต้องออกปฏิบัติการในทันที หรือหากไม่สามารถติดต่อผู้เชี่ยวชาญได้ก็จำเป็นต้องดำเนินการต่าง ๆ ในฐานะบุคคลแรกที่ได้รับแจ้งเหตุ
- กรณีที่ผู้ปกครองพบความผิดปกติของเด็กแล้วพาเด็กมาเพื่อแจ้งความดำเนินคดีกับคนร้ายโดยไม่ได้ประสานกับจิตแพทย์หรือนักสังคมสงเคราะห์ก่อน เช่น กรณีตรวจพบว่าเด็กมีการรับส่งข้อความหรือรูปภาพทางเพศกับผู้อื่น ในบางครั้งผู้ปกครองอาจพาเด็กมาด้วยอารมณ์โกรธ ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรระมัดระวัง พนักงานสอบสวนที่รับแจ้งความจะต้องใจเย็นและพยายามอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจก่อนว่า ไม่ควรต่อว่าหรือใช้ความรุนแรงในการลงโทษเด็ก เพราะการลงโทษที่รุนแรงจะทำให้เด็กปิดปากเงียบไม่ยอมให้ข้อมูลทางคดี หรืออาจทำให้เด็กตัดสินใจหลบหนีออกจากบ้าน ซึ่งจะทำให้เด็กเสี่ยงภัยมากขึ้น กรณีดังกล่าวพนักงานสอบสวนควรจะต้องพูดคุยหาวิธีถึงวิธีการแก้ปัญหา

ในแต่กรณีที่เหมาะสม ทั้งนี้ไม่ควรบ่งชี้การดำเนินคดีและให้มีการประสานฝ่ายสืบสวนมา สืบสวนหาตัวผู้กระทำผิดตามเบาะแสที่ได้รับ

- ในกรณีที่ผู้ปกครองไม่ทราบว่าต้องจัดการกับเหตุที่เกิดขึ้นอย่างไร พนักงานสอบสวนควรจะต้อง แนะนำว่า กรณีต้องสงสัยหรือพบว่าเด็กกำลังถูกล่วงละเมิดอาจจำเป็นต้องพาเด็กไปพบจิตแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญ หรือติดต่อขอคำปรึกษาที่หน่วยงานรับบริการของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการให้ความดูแลเด็ก โดยในส่วนของตำรวจจะช่วยเหลือในการติดตามตัว คนร้ายและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด รวมถึงควรแนะนำเกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมาย เช่น กรณีเด็ก ถูกทำร้ายหรือข่มขืนกระทำชำเรา อาจสามารถขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาเหยื่อได้ เป็นต้น
- ให้ความสำคัญกับกรณีเด็กหาย เพราะเด็กอาจกำลังตกอยู่ในอันตราย ไม่ควรคิดว่าเด็กไปเถลไถล และจะกลับมาเอง
- ในบางกรณี เด็กถูกล่วงละเมิดโดยบิดามารดาหรือบุคคลในครอบครัว หากพนักงานสอบสวนพบ เห็นหรือได้รับแจ้งเหตุการล่วงละเมิดที่เป็นกรณีดังกล่าว จะต้องมีการแจ้งสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในต่างจังหวัด หรือในกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งกรมกิจการเด็ก และเยาวชนหรือกรมกิจการสตรีและครอบครัวเพื่อพิจารณาดำเนินมาตรการสงเคราะห์เด็กหรือ มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพให้กับเด็กตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 หรือตาม พ.ร.บ.ส่งเสริม การพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ.2562 กรณีเป็นเหตุความรุนแรงในครอบครัว
- กรณีการรับแจ้งเหตุการล่วงละเมิดต่อเด็กนั้น เด็กอาจจะไม่เต็มใจที่จะเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรืออาจจะเล่าเหตุการณ์ให้ฟังแค่บางส่วน หรือบางครั้งเด็กอาจจะไม่รู้สึกละอายที่ทำอยู่นั้นเป็น ความผิดหรือเป็นอันตราย พนักงานสอบสวนอาจต้องใช้ทักษะความชำนาญในการสังเกตสิ่งต่าง ๆ เช่น มีร่องรอยฟกช้ำหรือรอยแดงจ้ำในจุดที่ไม่ปกติ หู เอว ลำตัว ลำคอ ก็อาจจำเป็นต้องส่งเด็กไป ตรวจร่างกายทางการแพทย์ หรือหากมีการส่งเด็กไปพูดคุยกับจิตแพทย์หรือขอคำปรึกษากับ นักสังคมสงเคราะห์ก็ควรมีการประสานและติดตามว่าเด็กได้ให้ข้อมูลใดเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ ในทางคดีหรือไม่
- ในกรณีที่พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับแจ้งคดีด้วยตนเอง ไม่ได้เป็นกรณีรับส่งต่อคดีมาจากหน่วยงาน ด้านการคุ้มครองเด็กหรือไม่ได้มีการจับกุมตัวคนร้ายมาให้พร้อมพยานหลักฐาน ห้ามมิให้พนักงาน สอบสวนใช้วิธีการออกหมายเรียกเพื่อขอออกหมายจับเหมือนการดำเนินคดีตามปกติเป็นอันขาด เพราะทันทีที่คนร้ายไหวตัว พยานหลักฐานจะถูกทำลาย ไม่สามารถเอาผิดคนร้ายได้ ควรเลือกใช้ วิธีการปิดล้อมตรวจค้นแทน ให้พนักงานสอบสวนใช้วิธีประสานไปยังฝ่ายสืบสวนผู้ผ่านการอบรม ด้านการล่วงละเมิดเด็กบนโลกออนไลน์โดยเฉพาะ ตามลำดับชั้นในสถานีดำรวจ ตำรวจสืบสวน

ภูธรจังหวัด/กองบังคับการตำรวจนครบาล กองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภาค/ตำรวจนครบาล หากไม่สามารถหาผู้ผ่านอบรมได้เลย ให้ติดต่อไปยังศูนย์พิทักษ์เด็ก สตรี ครอบครัวและป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศพคส.ตร.) หรือเครือข่ายองค์กรพัฒนาภาคเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ถูกละเมิด ตามหมายเลขโทรศัพท์ประสานงานข้างท้ายนี้ ให้ช่วยประสานทีมงานผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการเตรียมการเข้าทำการปิดล้อมจับกุมหรือวิธีการเข้าถึงพยานหลักฐานทางคดีโดยไม่ถูกทำลาย

- ในการออกตรวจค้นจับกุมเป้าหมาย พนักงานสอบสวนควรร่วมในการปฏิบัติการด้วยและจะต้องเน้นย้ำการปฏิบัติการในเรื่องของการเก็บรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ และการรักษาความเชื่อมโยงของห่วงโซ่พยานหลักฐาน (Chain of Evidence)
- การติดต่อประสานงานกรณีต้องการพาเด็กไปพบจิตแพทย์ โดยทั่วไปสามารถขอรับคำปรึกษาได้ในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ใกล้บ้าน หรือขอคำแนะนำจากสายด่วนสุขภาพจิต โทร 1323 กรณีต้องการติดต่อหน่วยงานรับบริการของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อขอรับบริการนักสังคมสงเคราะห์ ให้ติดต่อที่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดได้ทุกจังหวัด หรือในส่วนกลางให้ติดต่อ บ้านพักเด็กและครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน หรือขอคำปรึกษาที่ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300

หลักปฏิบัติในการซักถามเด็ก

โดยทั่วไปแล้วเด็กที่ถูกล่วงละเมิดในโลกออนไลน์จะมีแนวโน้มที่จะรู้สึกหวาดกลัว ตำรวจมากกว่าครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา ซึ่งมีความใกล้ชิดกับเด็กมากกว่าและได้รับการฝึกให้ทำงานกับเด็กโดยเฉพาะในการพูดคุยซักถามเด็ก ในกรณีที่จำเป็นเร่งด่วน ไม่สามารถติดตามตัวผู้เชี่ยวชาญได้ควรคำนึงถึงหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ✓ เป็นกันเอง เข้าถึงง่าย แสดงบุคลิกของผู้ใหญ่ใจดี เพื่อให้เด็กสบายใจที่จะพูดคุยด้วย
- ✓ ลดความเป็นทางการของกระบวนการต่าง ๆ ในทางคดีลง อาจต้องมีการพูดคุยเรื่องอื่น ๆ สลับกับเรื่องทางคดี
- ✓ ให้ความสำคัญกับการสอบถามถึงความต้องการของเด็ก
- ✓ ติดต่อสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย พยายามหลีกเลี่ยงการพูดคุยกับเด็กและครอบครัวเด็กด้วยภาษากฎหมาย
- ✓ ระมัดระวังอารมณ์และการแสดงออกทางท่าทางที่อาจทำให้เด็กกังวลหรือรู้สึกผิดซึ่งจะทำให้เด็กไม่กล้าพูดคุยหรือบอกเล่าเรื่องราว เช่น รู้สึกโกรธกับสิ่งที่คนร้ายกระทำ พยายามเร่งรัดเด็กให้บอกเล่าเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ทางคดีจนเกินไป รับฟังสิ่งที่เด็กพูดแม้บางเรื่องอาจดูไร้สาระ ไม่แสดงท่าทีเหยียดหยามเด็กแม้จะรู้สึกว่สิ่งที่เด็กทำเป็นเรื่องไม่ดี
- ✓ ไม่จำเป็นต้องบอกเล่ากระบวนการหรือขั้นตอนทางคดีว่าจะต้องดำเนินการอะไรต่อทุกอย่างให้เด็กทราบเหมือนการสอบสวนผู้ใหญ่ ซึ่งเด็กอาจจะกลัวว่าคนที่เกี่ยวข้องจะมีปัญหา แต่เน้นการพูดคุยที่ทำให้เด็กไว้วางใจมากกว่า แต่จะต้องไม่โกหกเด็ก เช่น รับรองว่าจะไม่บอกใคร ให้สบายใจว่าอยู่กับตำรวจแล้วปลอดภัย รู้สึกดีใจที่เด็กเลือกจะเล่าเรื่องเหล่านี้ให้ฟัง พยายามคุยถึงวิธีแก้ปัญหามากกว่าผลทางคดี
- ✓ สังเกตอาการปฏิกิริยา หากระหว่างพูดคุยเด็กแสดงท่าทางหวาดกลัว เป็นกังวล ไม่สบตา ถามคำตอบคำ ซึ่งอาจแสดงว่าเด็กไม่เต็มใจจะพูดคุยด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีการเปลี่ยนท่าทีระหว่างพูดคุย ควรจะทบทวนว่าอาจเกิดจากอะไร แล้วปรับท่าทีการแสดงออกต่อเด็ก หรือเปลี่ยนเรื่องพูดคุย
- ✓ การพูดคุยกับเด็กต้องทำแบบค่อยเป็นค่อยไปให้เด็กสบายใจ และอาจใช้เวลานานกว่าปกติซึ่งควรจัดสถานที่เป็นการเฉพาะ และไม่ควรมีการขัดจังหวะระหว่างการพูดคุย

- ครู เพื่อน ผู้ปกครอง ครอบครัว มีบทบาทสำคัญในการตรวจพบการกระทำผิด ซึ่งผู้ใกล้ชิดกับเด็กเหล่านี้ควรให้ความสำคัญเวลาที่เด็กมาเล่าเรื่องแปลก ๆ ให้ฟัง เพราะเด็กอาจกำลังคิดอยู่ว่าจะบอกเล่าเรื่องของตนดีหรือไม่ หรือควรให้ความสนใจในการสังเกตสิ่งผิดปกติต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมเก็บตัว ไม่ร่วมกิจกรรมกับครอบครัวเหมือนเคย ผลการเรียนตกต่ำ ไม่เข้าห้องเรียน ฯลฯ รวมถึงควรมีการสังเกตโปรแกรมประยุกต์ (Application) ที่เด็กใช้ในเครื่องด้วย
- กรณีพบว่าผิดปกติ ครู เพื่อน ผู้ปกครอง ครอบครัว ควรนำเด็กไปปรึกษาจิตแพทย์ และขอคำปรึกษาจากนักสังคมสงเคราะห์ก่อน แต่หากเป็นกรณีฉุกเฉินเร่งด่วนหรือเด็กกำลังอยู่ในอันตรายก็ควรจะแจ้งตำรวจให้ช่วยเหลือในทันที
- การนำเด็กไปแจ้งความคดีโดยตรง อาจมีความเสี่ยงที่เด็กจะกระทบกระเทือนจิตใจจากกระบวนการดำเนินคดี จึงควรมีการปรึกษานักสังคมสงเคราะห์ก่อน และควรมีนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาร่วมไปแจ้งความด้วย
- ความปลอดภัยของเด็กมีความสำคัญกว่าการจับกุมคนร้าย ห้ามนำเด็กไปล่อจับกุมคนร้ายเป็นอันตราย
- การเข้าตรวจค้นจับกุมคนร้ายควรทำในลักษณะทีม ซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายสืบสวน ฝ่ายสอบสวน ผู้เชี่ยวชาญด้านพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ ทีมแพทย์ และทีมคุ้มครองเด็ก
- ในการเข้าตรวจค้นจับกุมคนร้ายควรมีทีมคุ้มครองเด็กและครอบครัว และให้มีการแยกเด็กให้ทีมแพทย์และทีมคุ้มครองเด็กช่วยดูแล
- การตรวจร่างกายเพื่อหาร่องรอยการล่วงละเมิดทางเพศเป็นเรื่องละเอียดอ่อน หากจำเป็น ควรให้ทีมคุ้มครองเด็กช่วยดูแลเด็กด้วย
- ในการดำเนินคดี ควรให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานอื่นนอกเหนือไปจากคำยืนยันของเหยื่อ เช่น ภาพถ่ายหรือวิดีโอในคอมพิวเตอร์ ข้อความที่พูดคุยติดต่อกัน โพสต์ส่งต่อข้อความ รูปภาพ หรือไฟล์เสียงในสื่อ
- การรับแจ้งคดีล่วงละเมิดเด็ก ตามกฎหมายจะต้องมีนักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาร่วมสอบปากคำด้วย แต่หากเป็นกรณีฉุกเฉินเร่งด่วนหรือเด็กอาจตกอยู่ในอันตราย ตำรวจที่รับแจ้งก็อาจต้องออกปฏิบัติการในทันที
- ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนใช้วิธีออกหมายเรียกคนร้ายมาให้ถ้อยคำในลักษณะเดียวกับการสอบสวนคดีตามปกติ เพราะคนร้ายไหวตัวอาจทำลายหลักฐานทางดิจิทัลทั้งหมด
- พนักงานสอบสวนอาจต้องทำหน้าที่ชี้แจงทำความเข้าใจผู้ปกครองกรณีที่มีอารมณ์ด่าว่าหรือลงโทษเด็ก และชี้แจงขั้นตอน แนวทางการดำเนินคดีต่าง ๆ ตลอดจนแจ้งเรื่องสิทธิที่ผู้เสียหายควรได้รับ
- ให้ความสำคัญกับกรณีเด็กหาย

- กรณีรับแจ้งเหตุโดยตรง ควรมีการส่งเครื่องรอยเบาะแสต่าง ๆ และส่งเด็กไปรับคำปรึกษา กับจิตแพทย์หรือนักสังคมสงเคราะห์
- การตรวจค้นจับกุมเป้าหมาย จะต้องให้ความสำคัญกับห่วงโซ่พยานหลักฐานในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน

การติดต่อประสานงาน

ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300 กระทรวง

การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อาคารกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

1034 ถ.กรุงเกษม แขวงคลองมอหานาค

เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

Email : oscc1300.m@m-society.go.th

Hotline : 1300

สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์

ภายใต้ กรมสุขภาพจิต

75/1 ถ.พระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2248 8999 โทรสาร 0 2248 8998

Website : www.smartteen.net

Email : smartteencamri@gmail.com

Hotline : 1323

ศูนย์พิทักษ์เด็กสตรี ครอบครัว และป้องกัน

ปราบปรามการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจ

แห่งชาติ (ศพคส.ตร.)

ห้อง 4/3 ชั้น 4 อาคาร 1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โทรศัพท์ 0 2142 1061 หรือ 0 2205 3432

กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี

ถ.ราชดำเนินนอก, ป้อมปราบศัตรูพ่าย,

กรุงเทพฯ 10100, ประเทศไทย

โทรศัพท์ 0 2282 3892

ศูนย์ดำรงธรรม กรมการปกครอง

ตู้ ปณ. ปณ.พล. มหาดไทย กรุงเทพฯ

Hotline : 1567

Application มือถือ “MO1567”

Website : www.damrongdham.moi.go.th

ศูนย์ปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมาย

พนักงานฝ่ายปกครอง

สำนักงานสอบสวนและนิติการ

กรมการปกครอง (วังไชยา)

ถนนนครสวรรค์ แขวงมอหานาค

เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0 2160 8662

Facebook : ศูนย์ปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมาย

พนักงานฝ่ายปกครอง

Email : gloc@dopa.go.th ,

glocdopa@gmail.com

กรมสอบสวนคดีพิเศษ

128 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0 2831 9888 call center 1202

Website : www.dsi.go.th

สายด่วนเหตุร้าย โทร 191 (ทั่วประเทศ)

คณะทำงานปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
(TICAC Task Force – Thailand Internet Crime Against Children)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาคาร 1 ชั้น 19 ถ.พระราม 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

Facebook : TICAC2016

Twitter : @TicacThailand

Website : www.ticac.police.go.th

Hotline : 1191

กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคาร B ชั้น 4 ถ.แจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ : 0 2143 8077 , 0 2143 8078 , 0 2143 8079 , 0 2143 8080

Facebook : jahooktcsd

Website : <https://tcsd.go.th/>

Email : tcsdstaff@police.go.th

องค์กรพัฒนาภาคเอกชน

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

โทรศัพท์ : 0 2412 1196 , 0 2412 0739

Facebook : cpcr.cpcr

Twitter : cpcrfunds

Website : www.thaichildrights.org

Email : cpcr.cpcr@gmail.com

มูลนิธิเอ-ทเวนตีวัน

Website : A21.org/thailand

Email : info.th@a21.org

มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจาก

เด็ก (ECPAT Foundation) หรือ มูลนิธิเอ็คแพท

เลขที่ 426/21 หมู่บ้านกกกมล ต.ริมกก

อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 57100

โทรศัพท์/โทรสาร : 0 5375 0167

แจ้งเหตุ 0 6226 08485

Facebook : [ECPATThailand](https://www.facebook.com/ECPATThailand)

Website : www.ecpat-th.org

Email : info@ecpatthailand.org

มูลนิธิสายเด็ก

Facebook : childlinethailand

Twitter : saidek1387

Website : childlinethailand.org

Email : info@childlinethailand.org

Line : saidek1387

Hotline : 1387

ศูนย์เพื่อน้องหญิง

โทรศัพท์ : 08 1882 4985

Website : center4girls.org

Facebook : Center for Girls

Line : center4girls

Email : info@center4girls.org

องค์การโอเพอร์เรชั่น อินเตอร์กราวด์ เรลโรด

33 ถ.อาคารบ้านราชครู ชั้น 3 ห้อง 304

ช.พหลโยธิน 5 ถ.พหลโยธิน แขวงสามเสนใน

เขตปทุมธานี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 08 4492 8086

Email : art.s@ourrescue.org

เอ็คแพท อินเตอร์เนชั่นแนล

เลขที่ 328/1 ถนน พญาไท แขวงถนน

เพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 0 2215 3388

โทรสาร : 0 2215 8287

Facebook : ECPAT

Twitter : ECPAT

Website : www.ecpat.net

Email : info@ecpat.org

มูลนิธิเพื่อความเข้าใจเด็ก (FOCUS)

โทรศัพท์ : 0 5321 2754

Website : www.focus-thailand.org

Hotline : 08 7174 5797

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อผู้อพยพย้ายถิ่นและ

ผู้ถูกคุมขัง (NCCM)

โทรศัพท์ : 0 2681 3900 ต่อ 1701, 1703

Website : caritasthailand.net

มูลนิธิพิทักษ์สตรี หรือ

Alliance Anti Traffic (AAT)

328/1 สะพานหัวช้าง ถ.พญาไท

เพชรบุรี ราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 09 4403 7037, 08 7611 5983

Website : https://aatthai.org

Email : aatsavegirl@gmail.com

มูลนิธิ โปรเจค จัสติซ

โทรศัพท์ : 08 0896 9555

Website : projectjusticeinternational.org

Email :

freedom@projectjusticeinternational.org

มูลนิธิไนท์ไลท์ กรุงเทพมหานคร

Website : www.nightlightinternational.com

องค์การเฟรนด์อินเตอร์เนชั่นแนล

โทรศัพท์ : 09 4861 9692, 08 9644 0095

โทรสาร : 08 6971 8861

Website : https://friends-international.org

องค์การแพลน อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย
ชั้น 14 อาคาร 253 ถ.สุขุมวิท 21 (อโศก)
คลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ : 0 2259 8284-7
Website : <https://plan-international.org/thailand>
Email : Thailand.CO@plan-international.org

ไทยฮอตไลน์ สายด่วนอินเทอร์เน็ต
รับแจ้งภาพลามกและการละเมิดทางเพศเด็ก
Website : www.thaihotline.org
Email : postmaster@thaihotline.org

บ้านพักเด็กและครอบครัว

บ้านพักเด็กและครอบครัวกรุงเทพมหานคร
255 อาคารบ้านพักเด็กและครอบครัว
(ภายในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี)
ถนนพระราม 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400
ที่ทำงาน : 023547580 โทรสาร : 023547582

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกระบี่
359 หมู่ 7 ถนนท่าเรือ ตำบลไสไทย
อ.เมือง จ.กระบี่ 81000
ที่ทำงาน : 075612323
โทรสาร : 075612323

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์
6/19 ถนนบายพาสทุ่งมน ตำบลกาฬสินธุ์
อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000
ที่ทำงาน : 043812456
โทรสาร : 043812224

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น
222 หมู่ 3 ถ.มิตรภาพ ต.สำราญ
อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกาญจนบุรี
8/8 ม.12 ต.ปากแพรก
อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000
ที่ทำงาน : 034564517
โทรสาร : 034564517

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกำแพงเพชร
221 ถนนเทศบาล ตำบลในเมืองกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 62000
ที่ทำงาน : 055716881
โทรสาร : 055716881

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดจันทบุรี
29/93-94 หมู่บ้านยลดาวิลด์ ต.วัดใหม่
อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000
ที่ทำงาน : 039327577
โทรสาร : 039327577

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชลบุรี
172/32 ม.4 ต.บางละมุง
อ.บางละมุง จ.ชลบุรี 20150

ที่ทำงาน : 043393382

โทรสาร : 043393382

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา

12/61-62 ถนนประชาสรรค์ ตำบลหน้าเมือง

อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา 24000

ที่ทำงาน : 038535736

โทรสาร : 038535737

ที่ทำงาน : 038240220

โทรสาร : 038240135

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชัยภูมิ

98/1 หมู่ 8 ตำบลในเมือง

อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000

ที่ทำงาน : 044056545

โทรสาร : 044056547

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชัยนาท

257/8 ซอยเทศบาล 17 ตำบลบ้านกล้วย

อ.เมือง จ.ชัยนาท 17000

ที่ทำงาน : 056405548

โทรสาร : 056405549

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเชียงราย

104 หมู่ 15 ตำบลป่าซาง

อ.แม่จัน จ.เชียงราย 57110

ที่ทำงาน : 053602528

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชุมพร

58/14 หมู่ 11 ตำบลบางหมาก

อ.เมือง จ.ชุมพร 86000

ที่ทำงาน : 077598573

โทรสาร : 077598574

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดตรัง

38/17 ถนนโคกชัน ตำบลทับเที่ยง

อ.เมือง จ.ตรัง 92000

ที่ทำงาน : 075571605

โทรสาร : 075571605

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่

63/3 ม.4 ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม

จ.เชียงใหม่ 50180

ที่ทำงาน : 053121164

โทรสาร : 053121164

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดตาก

14/1 หมู่ 4 ตำบล ไม้้งาม

อ.เมืองตาก จ.ตาก 63000

ที่ทำงาน : 055896341

โทรสาร : 055896341

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดตราด

5/1 ถนนท่าเรือจ้ง ตำบลวังกระแจะ

อ.เมือง จ.ตราด 23000

ที่ทำงาน : 039510730

โทรสาร : 039510731

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครปฐม

258 ถ.ทวารวดีใต้ ต.ห้วยจรเข้ม

อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

ที่ทำงาน : 034272125

โทรสาร : 034272127

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครนายก

124 หมู่ 10 ตำบลพรหมณี
อ.เมือง จ.นครนายก 26000
ที่ทำงาน : 037315501
โทรสาร : 037315502

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา

1422/1 ถ.สุนารายณ์ ต.ในเมือง
อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000
ที่ทำงาน : 044922765
โทรสาร : 044922735

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครพนม

155 ม.10 ต.หนองญาติ
อ.เมือง จ.นครพนม 48000
ที่ทำงาน : 042530621
โทรสาร : 042530622

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์

62/1 ม.6 ต.นครสวรรค์ออก
อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000
ที่ทำงาน : 056257313
โทรสาร : 056257317

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราช

245/17 ถ.พัฒนาการคูขวาง ตำบลในเมือง
อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000
ที่ทำงาน : 075357990
โทรสาร : 075343892

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนราธิวาส

79 ม.8 ต.ลำภู อ.เมือง จ.นราธิวาส 96000
ที่ทำงาน : 073532670
โทรสาร : 073532670

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนนทบุรี

78/64 หมู่ 1 ตำบลบางตลาด
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
ที่ทำงาน : 025821267
โทรสาร : 025821266

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดบึงกาฬ

346 หมู่ 5 ต.บึงกาฬ
อ.เมืองบึงกาฬ จ.บึงกาฬ 38000
ที่ทำงาน : 042490640
โทรสาร : 042490640

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดน่าน

271 หมู่ 7 ต.ผาสิงห์
อ.เมืองน่าน จ.น่าน 55000
ที่ทำงาน : 054682060
โทรสาร : 054682061

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี

1/119 ม. 2 ตำบลรังสิต
อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110
ที่ทำงาน : 025772372
โทรสาร : 025774955

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดปัตตานี

186/76 หมู่ที่ 6 ตำบลรูมะมิแล

อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000

ที่ทำงาน : 073460247

โทรสาร : 073460246

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา

200/11 หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อโพง

อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา 13260

ที่ทำงาน : 035743354

โทรสาร : 035743348

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดบุรีรัมย์

281 ม.3 ต.อิสาน อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000

ที่ทำงาน : 044110873

โทรสาร : 044110874

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพังงา

56/122 ม.5 ต. คึกคัก อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา 82190

ที่ทำงาน : 076486814

โทรสาร : 076486815

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพะเยา

29 หมู่ 1 บ้านห้วยเคียนเหนือ ตำบลบ้านต้า

อ.เมือง จ.พะเยา 56000

ที่ทำงาน : 054887252

โทรสาร : 054887252

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพิจิตร

29/85 ถ.คลองคะเชนทร์ ต.ในเมือง

อ.เมือง จ.พิจิตร 66000

ที่ทำงาน : 056990392

โทรสาร : 056990394

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพัทลุง

185 ม.1 ต.โคกชะงาย อ.เมือง จ.พัทลุง 93000

ที่ทำงาน : 074829991

โทรสาร : 074829992

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบุรี

40 หมู่ 3 ตำบลช่องสะแก

อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000

ที่ทำงาน : 032401780

โทรสาร : 032401781

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพิษณุโลก

334/17 หมู่ที่ 6 ตำบลท่าทอง

อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก 65000

ที่ทำงาน : 055265017

โทรสาร : 055265018

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดแพร่

119 หมู่ 1 บ้านบุญเจริญ ตำบลแม่หล่าย

อ.เมืองแพร่ จ.แพร่ 54000

ที่ทำงาน : 054520743

โทรสาร : 054520744

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์

99/10 หมู่ 5 ตำบลสะเดียง

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม

494 หมู่ 11 ต.แวงน่าง

อ.เมืองเพชรบูรณ์ จ.เพชรบูรณ์ 67000
ที่ทำงาน : 056722612
โทรสาร : 056722611

อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000
ที่ทำงาน : 043706580
โทรสาร : 043706580

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดภูเก็ต
3/96 หมู่ที่ 1 ถนนศรีสุทัศน์ ตำบลรัชฎา
อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต 83000
ที่ทำงาน : 076213315
โทรสาร : 076214369

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดแม่ฮ่องสอน
5/3 ถ.ปางลือนาคม ต.จองคำ
อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000
ที่ทำงาน : 053695001
โทรสาร : 053695001

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดมุกดาหาร
309 หมู่ 4 บ.กุดโง้ง ตำบลมุกดาหาร
อ.เมือง จ.มุกดาหาร 49000
ที่ทำงาน : 042673511
โทรสาร : 042673511

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดยะลา
62/62 ถ.สุขยางค์ ต.สะเตง
อ.เมือง จ.ยะลา 95000
ที่ทำงาน : 073274192
โทรสาร : 073274191

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดยโสธร
170 บ้านสะเดา หมู่ 13 ต.ดาดทอง
อ.เมือง จ.ยโสธร 35000
ที่ทำงาน : 045756849
โทรสาร : 045756848

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดระนอง
990 หมู่ที่ 3 ตำบลบางรี
อ.เมือง จ.ระนอง 85000
ที่ทำงาน : 077810347
โทรสาร : 077810346

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด
334 ม.5 ต.นิเวศน์ อ.ธวัชบุรี
จ.ร้อยเอ็ด 45170
ที่ทำงาน : 043569334
โทรสาร : 043569334

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดราชบุรี
อาคารศูนย์ส่งเสริมและจัดสวัสดิการสังคมระดับ
ชุมชน ต.บ้านไร่ อ.เมืองราชบุรี จ.ราชบุรี 70000
ที่ทำงาน : 032738781
โทรสาร : 032738782

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดระยอง
281/18 ถ.สุขุมวิท ต.ห้วยโป่ง
อ.เมืองระยอง จ.ระยอง 21150
ที่ทำงาน : 038684896

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดลำปาง
124 หมู่ 1 ถนนลำปาง-แจ้ห่ม ตำบลนิคมพัฒนา
อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง 52000
ที่ทำงาน : 054825647

โทรสาร : 038684895

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดลพบุรี

212 หมู่ 3 ต.ทะเลชุบศร อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

ที่ทำงาน : 036689844

โทรสาร : 036689845

โทรสาร : 054825648

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเลย

253 หมู่ 2 ต.กกตู อ.เมือง จ.เลย 42000

ที่ทำงาน : 042810213

โทรสาร : 042810213

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดลำพูน

126 หมู่ 10 ตำบลบ้านกลาง

อ.เมือง จ.ลำพูน 51000

ที่ทำงาน : 053525604

โทรสาร : 053525605

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสกลนคร

1914 ถนนศูนย์ราชการ ตำบลธาตุเชิงชุม

อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร 47000

ที่ทำงาน : 042712072

โทรสาร : 042712072

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดศรีสะเกษ

203/6 หมู่ 9 ถนนกสิกรรม ต.โพธิ์

อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ

ที่ทำงาน : 045617833

โทรสาร : 045617834

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสตูล

276 หมู่ 2 ถนนคลองขุด-นาแค ตำบลคลองขุด

อ.เมือง จ.สตูล 91000

ที่ทำงาน : 074772068

โทรสาร : 074772172

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสงขลา

331/25 หมู่ 2 ถนนสงขลา-เกาะยอ ตำบลพะวง

อ.เมือง จ.สงขลา 90100

ที่ทำงาน : 074330149

โทรสาร : 074330149

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม

99/4 หมู่ 6 ต.บางแก้ว

อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม 75000

ที่ทำงาน : 034710592

โทรสาร : 034710593

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสมุทรปราการ

51 หมู่ 7 ตำบลทรงคนอง

อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ 10130

ที่ทำงาน : 024635963

โทรสาร : 024626422

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสระแก้ว

200 หมู่ 13 ตำบลสระแก้ว

อ.เมืองสระแก้ว จ.สระแก้ว 27000

ที่ทำงาน : 037247330

โทรสาร : 037247351

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร

9/14 ม.1 ต.บางไทรต

อ.เมือง จ.สมุทรสาคร 74000

ที่ทำงาน : 034432522

โทรสาร : 034432521

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสิงห์บุรี

71/7-8 หมู่ 6 ต.ต้นโพธิ์

อ.เมือง จ.สิงห์บุรี 16000

ที่ทำงาน : 036510950

โทรสาร : 036510950

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสระบุรี

437/5 ถ.มิตรภาพ ต.ปากเพรียว

อ.เมือง จ.สระบุรี 18000

ที่ทำงาน : 036351818

โทรสาร : 036174979

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุพรรณบุรี

1/1 ถนนนางสายทอง ตำบลท่าพี่เลี้ยง

อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72000

ที่ทำงาน : 035525223

โทรสาร : 035525224

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุโขทัย

157/1 หมู่ 10 ตำบลยางซ้าย

อ.เมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย 64000

ที่ทำงาน : 055610791

โทรสาร : 055610790

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุรินทร์

127/1 ม.11 ต.นอกเมือง

อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000

ที่ทำงาน : 044515018

โทรสาร : 044515018

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

39/19 หมู่ 1 ตำบลขุนทะเล

อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84100

ที่ทำงาน : 077355093

โทรสาร : 077355092

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดหนองบัวลำภู

ภายในบริเวณศูนย์ราชการจังหวัดหนองบัวลำภู

ต.ลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู 39000

ที่ทำงาน : 042378450

โทรสาร : 042378034

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดหนองคาย

250 หมู่ 14 ต.คำบกหวาน

อ.เมือง จ.หนองคาย 43100

ที่ทำงาน : 042495091

โทรสาร : 042495229

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอำนาจเจริญ

101 หมู่ 13 ต.โนนหนามแท่ง

อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ 37000

ที่ทำงาน : 045523197

โทรสาร : 045523197

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอ่างทอง

20/1 หมู่ที่ 1 ตำบลหัวตะพาน

อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง 14110

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุตรดิตถ์

209 หมู่ 6 ถนนอุตรดิตถ์-ศรีสัชชาลัย ตำบลชัย

ชุมพล อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ 53130

ที่ทำงาน : 035949842

โทรสาร : 035949842

ที่ทำงาน : 055479791

โทรสาร : 055479792

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุดรธานี

ภายในบริเวณนิคมสงเคราะห์ ต.นิคมสงเคราะห์

อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000

ที่ทำงาน : 042237151

โทรสาร : 042237151

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุบลราชธานี

หมู่ 8 ตำบลแจระแม

อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

ที่ทำงาน : 045429351

โทรสาร : 045429351

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุทัยธานี

164 หมู่ 3 ตำบลหลุมเข้า

อ.หนองขาหย่าง จ.อุทัยธานี 61130

ที่ทำงาน : 056503505

โทรสาร : 056503505

ศูนย์สงเคราะห์และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

ศูนย์สงเคราะห์และฝึกวิชาชีพเยาวชน

จังหวัดศรีสะเกษ

203 ม.9 ถ.กสิกรรม ต.โพธิ์

อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ 33000

ที่ทำงาน : 045611218

โทรสาร : 045611218

สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กกระยอง

318 ถ.สุขุมวิท ต.ห้วยโป่ง

อ.เมือง จ.ระยอง 21150

ที่ทำงาน : 038684102

โทรสาร : 038685647

สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กขอนแก่น

36 หมู่ 9 ตำบลโคกสูง

อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น 40250

ที่ทำงาน : 043421251

โทรสาร : 043421200

สถานพัฒนาและฟื้นฟูเด็กจังหวัดชลบุรี

104/27 ม.3 ต.บางละมุง

อ.บางละมุง จ.ชลบุรี 20150

ที่ทำงาน : 038234402

โทรสาร : 038234404

สถานพัฒนาและฟื้นฟูเด็กจังหวัดลำปาง

121 ม. 1 ต.นิคมพัฒนา อ.เมือง จ.ลำปาง 52000

ที่ทำงาน : 054825597

สถานพัฒนาและฟื้นฟูเด็กจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล ขุนทะเล อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84100

ที่ทำงาน : 077356020

โทรสาร : 054825597

โทรสาร : 077356022

สถานพัฒนาและฟื้นฟูเด็กจังหวัดหนองคาย

1 ม.14 บ้านหนองสองห้อง ต.คำบกหวาน

อ.เมือง จ.หนองคาย 43100

ที่ทำงาน : 042495133

โทรสาร : 042495133

สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด

78/1 ม.1 ถ.ติวานนท์ ต.บางตลาด

อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

ที่ทำงาน : 025833500

โทรสาร : 025833500

สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านัญญพร

9 หมู่ 2 ถนนรังสิต-นครนายก (คลอง 5)

ตำบลรังสิต อ.ัญญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

ที่ทำงาน : 025776569

โทรสาร : 025776571

สถานสงเคราะห์เด็กชายนราธิวาส

11 ม.8 ต.ลำภู อ.เมือง

จ.นราธิวาส 96000

ที่ทำงาน : 073532054

โทรสาร : 073532054

สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านเชียงใหม่

63/1 หมู่ 4 ตำบลดอนแก้ว

อ.แมริม จ.เชียงใหม่ 50180

ที่ทำงาน : 053121157

โทรสาร : 053121160

สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านบางละมุง

61 ม.3 ต.บางละมุง อ.บางละมุง

จ.ชลบุรี 20150

ที่ทำงาน : 038241373

โทรสาร : 038240879

สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านปากเกร็ด

2 ม.1 ถ.ภูมิเวท ต.บางตลาด

อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

ที่ทำงาน : 025838343

โทรสาร : 025834002

สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านมหาเมฆ

1086 -1092 ซอยสวนพลู ถนนอาคารสงเคราะห์

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

ที่ทำงาน : 022862013

โทรสาร : 022131750

สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านราชสีมา

278 ถ.ช้างเผือก ต.ในเมือง

อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

ที่ทำงาน : 044272512

โทรสาร : 044270111

สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านศรีธรรมราช

193 ถ.ราชดำเนิน ต.ในเมือง

อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000

ที่ทำงาน : 075356166

โทรสาร : 075800447

สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านหนองคาย

255 ม.14 บ้านหนองสองห้อง ต.คำยบกวหวาน

อ.เมือง จ.หนองคาย 43100

ที่ทำงาน : 042495095

โทรสาร : 042495095

สถานสงเคราะห์เด็กชายยะลา

82 ถนนสุขยางค์ ตำบลสะเตง

อ.เมือง จ.ยะลา 95000

ที่ทำงาน : 073274488

โทรสาร : 073274488

สถานสงเคราะห์เด็กบ้านแคนทอง

283 หมู่ 13 ถนนกสิกรทุ่งสร้าง ตำบลในเมือง

อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

ที่ทำงาน : 043337533

โทรสาร : 043337533

สถานสงเคราะห์เด็กบ้านเวียงพิงค์

63/3 หมู่ 4 ตำบลดอนแก้ว

อ.แมริม จ.เชียงใหม่ 50180

ที่ทำงาน : 053121161

โทรสาร : 053121162

สถานสงเคราะห์เด็กบ้านสงขลา

57/5 หมู่ 2 ตำบลพะวง

อ.เมือง จ.สงขลา 90100

ที่ทำงาน : 074330218

โทรสาร : 074330219

สถานสงเคราะห์เด็กปัตตานี

186 ม.6 ต.รูสะมิแล

อ.เมือง จังหวัดปัตตานี 94000

ที่ทำงาน : 073460134

โทรสาร : 073460131

สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี

255 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

ที่ทำงาน : 023547484

โทรสาร : 023547485

สถานสงเคราะห์เด็กหญิงสระบุรี

137 ม.7 ต.ธารเกษม

อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี 18120

ที่ทำงาน : 036266708

โทรสาร : 036266708

สถานสงเคราะห์เด็กหญิงอุดรธานี

238 หมู่ 4 ตำบลโนนสูง

อ.เมือง จ.อุดรธานี 41330

ที่ทำงาน : 042120074

โทรสาร : 042120051

สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนปากเกร็ด

78/1 ม.1 ถ.ติวานนท์ ต.บางตลาด

อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

ที่ทำงาน : 025838314

โทรสาร : 025833000

สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท

78/24 หมู่ 1 ถนนภูมิเวท ตำบลบางตลาด

อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

ที่ทำงาน : 025847264

โทรสาร : 025847263

สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนรังสิต

2/40 หมู่ 2 ถนนรังสิต-นครนายก ตำบลรังสิต

อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

ที่ทำงาน : 025771172

โทรสาร : 025772348

สถาบันเพาะกล้าคุณธรรม

1/1 ม.1 ต.จระเข้เผือก อ.ด่านมะขามเตี้ย

จ.กาญจนบุรี 71260

ที่ทำงาน : 034510906

โทรสาร : 034510908

สถานสงเคราะห์เยาวชนมูลนิธิมหาราช

2/1 ม.2 ต.รังสิต อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

ที่ทำงาน : 025771267

โทรสาร : 025772531

บทที่ 3

การสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน

การสืบสวนสอบสวนคดีการล่วงละเมิดต่อเด็กบนโลกออนไลน์ นั้น มีสิ่งที่เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเข้าถึงสถานที่เกิดเหตุ การรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ และการรวบรวมพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การเก็บรวบรวมพยานหลักฐานมีมาตรฐานและสามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานมัดตัวผู้กระทำความผิดได้อย่างน่าเชื่อถือ

หลักสำคัญเกี่ยวกับพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์

คดีการล่วงละเมิดต่อเด็กบนโลกออนไลน์นั้นอาจจำเป็นต้องมีพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์เข้าไปเกี่ยวข้อง ซึ่งเจ้าหน้าที่ทั้งฝ่ายสืบสวนและฝ่ายสอบสวนผู้ทำคดีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเบื้องต้นว่าสิ่งใดสามารถใช้เป็นหลักฐานได้ และหลักสำคัญในการนำพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ยืนยันการกระทำผิดของคนร้าย

- พยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ยืนยันการกระทำผิดในที่นี้ อาจหมายถึงข้อมูลประวัติการติดต่อสื่อสาร ข้อความแชท ไฟล์ภาพหรือวิดีโอในเครื่องคอมพิวเตอร์ เส้นทางทางโพสต์ขึ้นไฟล์ (Upload) หรือรับไฟล์เข้าเครื่อง (Download) หรือข้อมูลการรับ-ส่งไฟล์ ในการล่วงละเมิดต่อเด็กบนโลกออนไลน์ เครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ (เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต) อาจถูกใช้งานในลักษณะเป็นเป้าหมายของการกระทำความผิด (Computer as a target) ในฐานะเครื่องมือรับสารของตัวเหยื่อ หรือเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด (Computer as a tool) ของคนร้ายในการติดต่อสื่อสารกับเหยื่อหรือส่งต่อข้อมูลไปยังบุคคลอื่น หรือเป็นที่อยู่/ที่เก็บของพยานหลักฐานในตัวเอง (Computer as repository of evidence) ดังนั้น การเก็บรวบรวมพยานหลักฐานอาจต้องเก็บทั้งอุปกรณ์ของเหยื่อและของคนร้าย
- พยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์มีความเปราะบางและสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ง่าย ในขั้นของการฟ้องคดีจึงอาจกลายเป็นข้อสงสัยของศาลหรือกลายเป็นข้อต่อสู้ของจำเลยได้ ดังนั้นในการเข้าจับกุมคนร้าย ตำรวจชุดจับกุมจะต้องระมัดระวังในการรักษาห่วงโซ่พยานหลักฐาน (Chain of Evidence) โดยรักษาพยานหลักฐานให้มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้ หากมีการเปลี่ยนแปลงจะต้องจดบันทึกและบันทึกภาพวิดีโอไว้ทุกครั้ง
- ในคดีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ หากมีความจำเป็นจะต้องเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อยืนยันการกระทำผิดของคนร้าย จึงควรเป็นการทำงานร่วมระหว่างฝ่ายสืบสวนและสอบสวนในการเข้าตรวจสอบที่เกิดเหตุ และควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านพยานหลักฐาน

อิเล็กทรอนิกส์ร่วมตรวจที่เกิดเหตุด้วย เพื่อให้คำแนะนำในการเก็บพยานหลักฐานต่าง ๆ ให้ถูกต้อง หรือหากมีข้อจำกัดที่ฝ่ายพิสูจน์หลักฐานไม่สามารถลงพื้นที่ได้ ก็ควรมีการประสานงานช่องทางติดต่อสื่อสารไว้เพื่อขอคำแนะนำในขณะลงพื้นที่

- อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีความเปราะบางมากกว่าพยานหลักฐานทั่วไป จะต้องจัดเก็บด้วยความระมัดระวังและเหมาะสมทุกวิธี ไม่ว่าจะเป็นความร้อน ความเย็นหรือคลื่นสนามแม่เหล็กก็อาจสามารถทำลายพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ได้ หรือพยานหลักฐานอาจเสียหายถูกทำลายหากแค่ทำตกเท่านั้น
- ตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านคอมพิวเตอร์นั้น ไฟล์คอมพิวเตอร์ทุกไฟล์จะมีการเก็บข้อมูลการเข้ารหัสยืนยันไฟล์ไว้ ซึ่งการเข้ารหัสยืนยันไฟล์ข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้เป็นหลักฐานยืนยันการนำข้อมูลไปใช้ในที่ต่าง ๆ ของคนร้ายได้ แต่ข้อมูลการเข้ารหัสยืนยันไฟล์ดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงไปเพียงเพราะการปิด-เปิดเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อดูไฟล์ก็ได้ ซึ่งอาจทำให้พยานหลักฐานเสียหาย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องป้องกันผู้ไม่เกี่ยวข้องไม่ให้ปิด-เปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ของกลาง และอาจต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยเหลือเป็นการเฉพาะ
- ข้อมูลที่ถูกลบหรือคอมพิวเตอร์ที่ถูกทำลายก็อาจสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ (Digital Forensic Examiners) อาจสามารถกู้คืนไฟล์พยานหลักฐานจากเครื่องคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์ที่ถูกไฟไหม้หรือจมน้ำได้ การเก็บพยานหลักฐานที่สำคัญทุกชิ้นไม่ว่าจะอยู่ในสภาพใด ๆ ควรให้เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบก่อนเสมอ

สิ่งที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์

- ✓ Hashing เป็นชุดข้อความที่ใช้ในการพิสูจน์ที่มาของไฟล์ว่าไม่ได้ถูกทำให้เปลี่ยนแปลงเสียหายหรือทำลาย นับตั้งแต่การได้พยานหลักฐานนี้มา เพราะค่าแฮชนี้เทียบได้กับ Digital Fingerprint ที่ชุดข้อความจะไม่ซ้ำกันเลย เจ้าหน้าที่จะใช้ชุดข้อความ Hashing นี้ในการพิสูจน์ยืนยันว่าเจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงข้อมูลไฟล์ที่ยึดมาจากคนร้าย
- ✓ Keyword searching หรือการค้นหาคำที่เป็นคีย์เวิร์ด ก็จะพบว่าคนร้ายนิยมเข้าไปค้นหาในเรื่องอะไร
- ✓ ประวัติการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นอย่างไร มีการเข้าไปใช้โปรแกรมหรือเข้าเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือไม่อย่างไร
- ✓ File signatures หรือเอกลักษณ์ของไฟล์ เช่น ไฟล์ภาพ JPG จะมีความแตกต่างโดยสิ้นเชิงกับ ไฟล์ Documents แม้ว่าจะมีการใช้เทคนิคเปลี่ยนนามสกุลไฟล์ภาพเป็นไฟล์เอกสาร เปลี่ยนชื่อไฟล์ ก็ไม่สามารถเปลี่ยนเอกลักษณ์ของไฟล์ไปได้ ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลยืนยันแหล่งที่มาของไฟล์ว่ามาจากคนร้ายจริง
- ✓ Known Evidential Locations ในบางคดี เจ้าหน้าที่สืบสวนที่ชำนาญอาจสามารถทราบได้ว่าข้อมูลไฟล์ที่ต้องการอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์/โทรศัพท์มือถือเครื่องใด ก่อนที่จะเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุ
- ✓ File carving หรือการปะติดปะต่อไฟล์ที่เสียหายให้สามารถเข้าถึงได้อีกครั้งหนึ่ง เช่นการลบไฟล์ไปแล้วสามารถกู้คืนมาได้บางส่วน

พยานหลักฐานโดยทั่วไปในกรณีการตรวจที่เกิดเหตุในคดีการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กออนไลน์ มักจะสามารถพบพยานหลักฐานเข้าเหล่านี้

- ✓ ข้อความการสนทนา (Chat logs) ไม่ว่าจะเป็นใน LINE หรือ Facebook หรือสื่อ Social Media อื่น ๆ
- ✓ ข้อความโต้ตอบในอีเมล
- ✓ ข้อมูลการใช้อินเทอร์เน็ต Internet History ว่ามีการเข้าไปในเว็บใดบ้าง
- ✓ ข้อมูลเกี่ยวกับธนาคารออนไลน์ หรือ โปรแกรม/แอปพลิเคชันที่ใช้
- ✓ รูปภาพหรือวิดีโอ ภาพถ่าย/วิดีโอแชท
- ✓ ข้อความ/ไฟล์เอกสาร ต่าง ๆ
- ✓ ข้อมูลการลงทะเบียนเข้าใช้ หรือการเป็นเจ้าของบัญชี (Account) ในเว็บต่าง ๆ

การลงโปรแกรมที่เป็นที่นิยมใช้ในการกระทำผิด เช่น โปรแกรมแชร์ไฟล์/โปรแกรม Peer-to-Peer (P2P) Shareaza หรือ eMule โปรแกรมตัดต่อภาพ เป็นต้น

“ในการทำงานสืบสวนสอบสวนคดีล่วงละเมิดต่อเด็กบนโลกออนไลน์ บ่อยครั้งที่เจ้าหน้าที่มักจะให้ความสนใจแต่พยานหลักฐานออนไลน์ จนลืมนึกว่าพยานหลักฐานบางอย่างที่ไม่ได้เป็นพยานดิจิทัลแต่สามารถเชื่อมโยงการกระทำผิดของคนร้ายได้ เช่น สลิปการฝาก-ถอนเงิน ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับภาพถ่ายของคนร้ายตอนไปฝากเงินธนาคารที่เชื่อมโยงกับการซื้อขายจำหน่ายสื่อลามกอนาจารได้ หรือสมุดบัญชีธนาคารซึ่งอาจช่วยบอกเส้นทางการเงิน หรือพยานหลักฐานทางชีวภาพเกี่ยวกับลายนิ้วมือของคนร้ายว่าเป็นผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์จริง จึงควรให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานทั่วไปด้วย”

การเตรียมตัวก่อนไปที่เกิดเหตุ

ก่อนเข้าไปตรวจค้นจับกุมเป้าหมาย เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมควรจะต้องมีการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหา/ผู้ต้องสงสัยในคดีให้มากที่สุด รวมไปถึงข้อมูลของสถานที่เกิดเหตุ เพราะสถานที่ที่แตกต่างกันอาจมีผลต่ออุปกรณ์ที่ต้องเตรียมไปที่แตกต่างกันด้วย โดยในการเข้าตรวจค้นจับกุมการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์โดยทั่วไปก่อนเข้าจับกุมควรจะต้องมีการเตรียมตัว ดังนี้

- การเตรียมอุปกรณ์ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุคดีที่มีพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์เข้าไปเกี่ยวข้อง ควรจะมีดังต่อไปนี้

- ✓ กล้องถ่ายภาพนิ่ง/กล้องถ่ายวิดีโอ : สำหรับใช้ถ่ายภาพและวิดีโอของสถานะของพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ในขณะที่เข้าตรวจค้น
- ✓ นาฬิกาดิจิทัล แบบมีวันเวลา : ใช้ในการถ่ายให้เห็นข้อมูลวันเวลาของวัตถุพยานต่าง ๆ เพิ่มเติมจากข้อมูล metadata ในไฟล์ภาพ/วิดีโอที่มีอยู่แล้ว
- ✓ กล่องกระดาษ/ถุงกระดาษ สำหรับใส่พยานหลักฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พยานหลักฐานที่เป็นโทรศัพท์มือถือ ควรจะมีการเตรียม Faraday Bags ซึ่งเป็นกระเป๋าเก็บโทรศัพท์มือถือ ที่บล็อกสัญญาณโทรศัพท์ สัญญาณ WiFi หรือ สัญญาณ Bluetooth เพื่อป้องกันข้อสงสัยการปนเปื้อนของข้อมูลจากภายนอก (ถ้ามี)
- ✓ เตรียมเอกสารการบันทึกต่าง ๆ ให้พร้อม เช่น บันทึกตรวจยึด บันทึกการตรวจสถานที่เกิดเหตุคดีอาญา บันทึกห่วงโซ่พยานหลักฐาน รวมไปถึงบันทึกการตรวจค้น หรือบันทึกการจับกุมหากมีการจับกุมตัวผู้ต้องหา
- ✓ Flow Chart หรือ ขั้นตอนการทำงานอย่างง่าย ว่าเมื่อเจอคอมพิวเตอร์/โทรศัพท์มือถือในสถานะเปิด/ปิด ควรทำอะไร
- ✓ แผ่นหมายเลข และหรือ ตัวอักษร เพื่อวางในจุดที่พบวัตถุพยานที่สำคัญที่ตรวจยึด
- ✓ ถุงมือสีฟ้า ที่สามารถใช้จับและสามารถกดโทรศัพท์มือถือได้ โดยถุงมือนี้ ป้องกันการปนเปื้อนพยานหลักฐาน ทั้งจากตัวผู้ที่ทำงานและป้องกันไม่ให้มีการทำลายสถานที่เกิดเหตุให้น้อยที่สุด
- ✓ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กสำหรับใช้ทำสำเนาพยานหลักฐานทางดิจิทัลในที่เกิดเหตุ
- ✓ อุปกรณ์ป้องกันการเขียนทับหรือ Write Blocker สำหรับทำสำเนา/

- การเตรียมทีมตรวจค้นจับกุมผู้ กระทำผิดควรประกอบด้วย ฝ่ายสืบสวน ฝ่ายสอบสวน ผู้เชี่ยวชาญด้านพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ ทีมแพทย์ และทีมคุ้มครองเด็ก อย่างไรก็ตาม อาจพิจารณาตามความจำเป็นเร่งด่วนและความเหมาะสม

- ก่อนเข้าปฏิบัติการ ให้มีการชี้แจงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเด็ก รายละเอียดทางคดี และข้อมูลของคนร้ายให้ชุดปฏิบัติการและชุดสนับสนุนทราบทุกครั้ง และให้มีการกำหนดตัวหัวหน้าทีม แบ่งมอบหน้าที่ และกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติการให้ชัดเจน ที่สำคัญจะต้องมีการกำหนดวิธีการติดต่อสื่อสารและประสานงานแต่ละฝ่ายไว้อย่างชัดเจนก่อนเข้าปฏิบัติการด้วย

- กรณีเข้าจับกุมชาวต่างชาติ ควรมีการเตรียมล่ามไปด้วย

ขั้นตอนการตรวจค้นจับกุม

ในการตรวจค้นจับกุมการกระทำผิดมีหลักปฏิบัติ ดังนี้

- สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอันดับแรก คือ ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่และผู้บริสุทธิ์ ไม่ใช่ พยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจของเหยื่อ
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ/ผู้บังคับใช้กฎหมาย จะต้องประเมินสถานการณ์และภัยคุกคาม อาจจะมีทั้งอันตรายที่อาจเกิดกับตัวเจ้าหน้าที่และเด็กที่อยู่กับคนร้าย เคยมีบทเรียนที่คนร้ายทำร้ายเด็กที่อยู่ด้วยเพราะโมโหที่ถูกติดตามจับกุม หรือคนร้ายอาจมีอาวุธปืนหรืออาวุธมีด ในการปฏิบัติการจับกุมคนร้ายก็ควรเป็นการปฏิบัติตามยุทธวิธี ห้ามประมาทว่าผู้กระทำผิดทางเพศมีความเสี่ยงต่ำจะไม่ต่อสู้ขัดขืนเป็นอันตราย
- การเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน ควรมีการบันทึกภาพทั้งภาพนิ่ง และภาพวิดีโอในขั้นตอนการตรวจค้นและตรวจยึดไฟล์ข้อมูลต่าง ๆ และระบุตำแหน่งของพยานหลักฐานที่ตรวจพบโดยทำหมายเลขให้ชัดเจน พึงระลึกไว้เสมอว่าการเก็บพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ มักจะมีข้อโต้แย้งว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อมูลเข้าไปในเครื่องคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์ของคนร้ายหรือไม่ จึงต้องมีการบันทึกภาพในทุกขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีการบันทึกภาพสถานที่เกิดเหตุขณะเข้าไปและหลังเสร็จสิ้นเพื่อเปรียบเทียบกับกันด้วย รวมถึงมีการปิดผนึกเครื่องหรือติดอุปกรณ์ป้องกันการแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลไว้ด้วย ซึ่งการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของห่วงโซ่พยานหลักฐานนั้นมีความสำคัญมาก
- ในการตรวจค้น ให้รักษาสถานที่เกิดเหตุและการปฏิบัติในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม แม้ว่าเหตุการณ์ล่วงละเมิดจะผ่านมานานแล้ว เนื่องจากยังมียุทธวิธีตรวจสอบร่องรอยต่าง ๆ ของคนร้ายได้เสมอ
- ให้บันทึกด้วยว่าขณะที่เข้าตรวจค้นเครื่องคอมพิวเตอร์ปิดหรือเปิด หากจะต้องมีการเปิดเครื่องเพื่อค้นหาพยานหลักฐานก็ควรจะต้องมีการปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญด้านพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์เสียก่อน เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่ทำให้พยานหลักฐานสูญหายไป

- กรณีพยานหลักฐานที่ต้องการให้มีการลงป้ายหมายเลขกำกับ ถ่ายภาพทั้งระยะใกล้-กลาง-ไกล พร้อมทั้งทำแผนผังและจัดบันทึกรายละเอียดด้วย
- หากคนร้ายยินยอมนำเข้าสู่อุปกรณ์ใช้งานออนไลน์ (Account) ซึ่งใช้ในการกระทำความผิด ควรมีการทำบันทึกพร้อมบันทึกภาพและวิดีโอไว้เป็นหลักฐาน
- พยานหลักฐานอาจไม่ได้อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของคนร้าย ปัจจุบันคนร้ายอาจย้ายข้อมูลไปจัดเก็บในบริการรับฝากข้อมูลต่าง ๆ เช่น Cloud Computing หรืออาจมีการลักลอบใช้งานในระบบอินเทอร์เน็ตที่ไม่ใช่ worldwide web แต่อาจจะเป็นการใช้งานผ่านเว็บที่ไม่ปรากฏในระบบอย่าง Dark web ซึ่งการตรวจค้นจับกุมคนร้ายควรมีการสืบสวนหาข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีผู้ใช้งานด้วย
- บัญชีผู้ใช้งาน (Account) ของคนร้ายเพื่อเข้าถึงการใช้งานผ่านเครือข่ายต่าง ๆ และการเข้าถึงระบบ Cloud Storage ต่าง ๆ ด้วย เช่น Google Drive, One Drive, Drop Box เป็นต้น

คำแนะนำประเด็นการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐานคดี

- ✓ ระบุตัวเหยื่อเพื่อหาพยานหลักฐานยืนยันอายุของเหยื่อ และเพื่อเป็นพยานให้การยืนยันการกระทำความผิด หากไม่สามารถหาตัวเหยื่อได้ก็จำเป็นต้องหาพยานหลักฐานอื่นประกอบ เช่น ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ หลักฐานการดำเนินคดีก่อนหน้านี้จากต่างประเทศ กรณีเป็นผู้ส่งภาพมาใช้เป็นเครื่องมือในการสืบสวนหาตัวผู้ใช้ภาพ หรือเลี้ยงไปดำเนินคดีในความผิดอื่นที่ไม่มีเกณฑ์อายุของเหยื่อ เช่น ครอบครองสื่อลามกอนาจารเพื่อการค้า ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
- ✓ สามารถเชื่อมโยงพยานหลักฐานระบุตัวคนร้าย สถานที่ก่อเหตุ ลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ตั้งแต่วิธีการเข้าหาเหยื่อ พฤติการณ์ในการกระทำความผิด ความเสียหายที่ได้รับ เบาะแสที่นำมาสู่การจับกุมคนร้าย และพยานหลักฐานที่ใช้ในการยืนยันการกระทำความผิด
- ✓ ความเป็นเจ้าของบัญชีผู้ใช้งานและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ ทั้งฝ่ายของคนร้ายและของเหยื่อ
- ✓ กรณีความผิดทางเพศ ต้องมีผลการตรวจพิสูจน์และพยานหลักฐานทางการแพทย์ด้วย
- ✓ จำนวน ปริมาณ ลักษณะการทำให้แพร่หลายของสื่อลามกอนาจาร เพื่อแสดงให้เห็นถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

ภายหลังจากการตรวจค้นจับกุมการกระทำผิด มีหลักปฏิบัติ ดังนี้

- นำตัวเด็กไปตรวจร่างกายเพื่อหาร่องรอยการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ควรให้มีทีมคุ้มครองเด็กไปด้วย เพื่อช่วยดูแลในทุกขั้นตอน ไม่ควรให้ญาติหรือผู้ปกครองนำตัวเด็กไปตรวจร่างกายเอง ทั้งนี้ให้คำนึงถึงสภาพจิตใจของเด็กในขณะนั้นด้วย
- การบันทึกปากคำเด็ก อาจดำเนินการในภายหลังเมื่อเด็กพร้อมก็ได้ และจะต้องมีการนัดหมายกับพนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยา ให้ครบถ้วนตามกฎหมาย
- ควรมีการติดต่อครอบครัวและตัวเด็กอย่างต่อเนื่อง ในบางครั้งเมื่อเด็กพร้อมหรือผ่านช่วงเวลาหนึ่งก็อาจสามารถให้รายละเอียดเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ในทางคดีได้
- ควรมีการติดต่อจิตแพทย์หรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เด็กไปรับคำปรึกษา โดยพนักงานสอบสวนอาจได้ข้อมูลเพิ่มเติมจากจิตแพทย์หรือนักสังคมสงเคราะห์มากกว่าที่เด็กให้การกับตำรวจได้
- การปฏิบัติต่อผู้ต้องหา
 - กรณีชาวต่างชาติ ให้แจ้งสถานทูตรับทราบด้วย
 - ตรวจสอบประวัติการกระทำผิด โดยหากได้รับเบาะแสจากตำรวจต่างประเทศก็ควรมีการรวบรวมข้อมูลการกระทำผิดในต่างประเทศประกอบด้วย
 - สอบสวนและดำเนินคดีตามข้อหา สอบสวนปากคำเพื่อทราบถึงลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ตั้งแต่วิธีการเข้าหาเหยื่อ พฤติการณ์ในการกระทำผิด ความเชื่อมโยงกับพยานหลักฐานที่ตรวจพบ
 - ป้องกันการทำลายพยานหลักฐาน
 - ขออายัดตัวในการเดินทางไปต่างประเทศ และคัดค้านการประกันตัว
- กรณีผู้ต้องหาได้รับปล่อยตัวชั่วคราวแล้วหลบหนีประกันกลับไปต่างประเทศ ในบางประเทศมีการกำหนดความผิดกับคนในสัญชาติตัวเองที่เดินทางออกนอกประเทศไปล่วงละเมิดกับเด็กในต่างประเทศ จึงยังสามารถดำเนินคดีกับผู้ต้องหาแม้จะกลับประเทศไปแล้วโดยไม่จำเป็นต้องขอตัวผู้ร้ายข้ามแดน โดยอาจมีการประสานการส่งพยานหลักฐานให้ตำรวจในประเทศนั้นเป็นผู้ดำเนินคดีก็ได้
- ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีล่วงละเมิดต่อเด็กเป็นเวลานาน ควรมีการตรวจสุขภาพจิตทุกระยะอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากการพบเห็นการกระทำของคนร้ายต่อเด็กนั้นเป็นเรื่องที่ชวนหดหู่ หากพบเหตุซ้ำซากอาจส่งผลกระทบทางจิตใจได้ หรือกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีการตรวจสอบสื่อลามกอนาจารของเด็กเข้าไปมาเป็นเวลานาน ก็อาจทำให้กลายเป็นผู้มีรสนิยมชอบเด็กไปเลยก็ได้

ครู เพื่อน และผู้ปกครอง

กลุ่มนี้ถือเป็นผู้มีความใกล้ชิดกับเด็ก มักพบว่าความผิดปกติในเด็ก ควรปรึกษาจิตแพทย์และขอคำปรึกษาจากนักสังคมสงเคราะห์ก่อน แต่หากเป็นกรณีฉุกเฉินเร่งด่วนหรือเด็กกำลังอยู่ในอันตรายก็ควรแจ้งตำรวจให้ช่วยเหลือในทันที

เมื่อมีการละเมิดเกิดขึ้น

เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ

- ขยายผลมาจากคดีที่มีอยู่แล้ว
- พบจากเด็กที่มีรายขอความช่วยเหลือ
- เกิดจากต่างประเทศที่ขอประสานงานเข้ามา
- พบจากแหล่งข่าวเปิด เช่น สื่อออนไลน์
- ใช้แอปพลิเคชันในการตามคดี

การตั้งรูปคดี

- ระบุเหยื่อ ถ้าไม่สามารถระบุได้ ต้องหาหลักฐาน
- ระบุตัวคนร้าย
- ระบุสถานที่เกิดเหตุ
- ระบุที่อยู่คนร้าย
- ระบุพฤติกรรมในการกระทำผิด
- ดำเนินคดีข้อหาใด (ตามที่ระบุในคู่มือ)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

- ออกหมายค้น และปิดล้อมตรวจค้น
- ระบุตัวคนร้าย ออกหมายจับ
- ช่วยเหลือเหยื่อ
- สืบหาพยานหลักฐาน
- ยึดทรัพย์สิน
 - คอมพิวเตอร์
 - โทรศัพท์
 - บัญชีธนาคาร
 - ประวัติการใช้สื่อออนไลน์
 - บัญชีสื่อสังคมออนไลน์
 - พยานหลักฐานทางชีวภาพ เช่น ร่องรอยการล่องละเมิด

การปฏิบัติต่อบุคคล

เหยื่อ

- ให้การคุ้มครอง
- มีผู้เชี่ยวชาญดูแล เช่น นักสังคมสงเคราะห์
- เรียงร้อยคำเสียหายให้เหยื่อ
- พุดคุยเพื่อหาหลักฐาน

ผู้กระทำผิด

- ดำเนินคดีตามที่ระบุ
- ตรวจสอบประวัติของคนร้าย
- อาศัยการเดินทางไปต่างประเทศ
- สอบปากคำ เพื่อหาหลักฐาน หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ

ข้อควรระวังของผู้บังคับใช้กฎหมายในการดำเนินคดีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์

- ในประเทศไทยไม่ได้มีกฎหมายการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์เป็นการเฉพาะ หากพบการกระทำความผิด ให้มีการปรับใช้กฎหมายตามพฤติการณ์ ซึ่งประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศ ทางร่างกาย พรากผู้เยาว์ ส่อลามกอนาจารเด็ก และการกลั่นแกล้งรังแก (Bullying) ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ แต่หากเป็นความผิดในลักษณะอื่น อาจต้องปรับใช้กฎหมายคุ้มครองเด็กในการควบคุม
- ความปลอดภัยของเด็ก มีความสำคัญมากกว่า การได้มาซึ่งพยานหลักฐานหรือการจับกุมคนร้าย
- เด็กที่กำลังตกเป็นเหยื่อ อาจไม่ได้ตระหนักว่า กำลังตกอยู่ในอันตราย หรือสิ่งที่ทำอยู่เป็นความผิด
- ให้ระมัดระวังทัศนคติเชิงลบและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ ต่อเหยื่อ ญาติ และผู้ปกครอง
- การปฏิบัติต่อเด็กในทุกกรณีเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ควรขอให้เด็กพร้อมโดยไม่จำเป็นต้องเร่งรัด ถ้าหากจำเป็น ควรมีผู้เชี่ยวชาญการคุ้มครองเด็กเข้าดูแล
- การปิดล้อมตรวจค้นและรวบรวมพยานหลักฐาน ให้ทำโดยทีมงานผู้เชี่ยวชาญ
- ให้คำนึงถึงผลกระทบและความชอกช้ำทางจิตใจที่อาจเกิดขึ้นกับเหยื่อ และการฟื้นฟูเยียวยา
- การทำความเข้าใจกับเหยื่อและการสร้างความเชื่อถือได้รับความไว้วางใจจากเหยื่อ มีความสำคัญอย่างยิ่ง
- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านนี้ ในระยะเวลาหนึ่งควรมีการตรวจสอบสุขภาพจิตอย่างสม่ำเสมอ

บทขอบคุณ

เอกสาร แนวปฏิบัติสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในกรณีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ เกิดขึ้นจากความร่วมมือร่วมใจของหลาย ๆ ฝ่าย ด้วยความตระหนักถึงผลกระทบต่อเด็กและครอบครัวที่เป็นผู้เสียหาย ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือ ค้ำครอง คุ้มครองความยุติธรรม ประสานส่งต่อเพื่อฟื้นฟูเยียวยา หรือชดเชยให้แก่ผู้เสียหาย จึงต้องมีแนวทางการปฏิบัติงาน ที่ถูกต้องเหมาะสม โดยยึดประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นที่ตั้ง สอดคล้องตามหลักมาตรฐานสากล

ขอขอบคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่เห็นความสำคัญ จึงได้ให้การสนับสนุน มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย ในการดำเนินโครงการขับเคลื่อนงานคุ้มครองเด็กจากภัยออนไลน์ นำมาซึ่งการพัฒนา แนวปฏิบัติสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในกรณีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์ ฉบับนี้ ร่วมกับ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย นักกฎหมาย นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักปฏิบัติในคดีออนไลน์ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน จำนวนมาก ตลอดเส้นทางการพัฒนา

ขอขอบคุณ

1. ดร.ศรีดา ตันตะอิพานิช ที่ปรึกษา ผู้รับผิดชอบโครงการขับเคลื่อนงานคุ้มครองเด็กจากภัยออนไลน์ สนับสนุนโดย สสส.
2. ร.ต.อ.เข้มชาติ ประกายหงษ์มณี ที่ปรึกษา โครงการพัฒนาแนวปฏิบัติสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในกรณีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์
3. พ.ต.ต.ดร.ชวนีส์ เจนการ ผู้เขียน แนวปฏิบัติสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในกรณีการล่วงละเมิดต่อเด็กในโลกออนไลน์

ขอขอบคุณ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (ครั้งที่ 1)

วันที่ 12 พฤศจิกายน 2562 เวลา 9.00 – 15.00 น.

ณ ห้องประชุมบอลรูม 1/2 ชั้น 8 โรงแรมอิสติน มักกะสัน กรุงเทพฯ ฯ

1. พ.ต.ต.ดร.ชวนีส์ เจนการ อาจารย์ประจำวิทยาลัยสหวิทยาการ ม.ธรรมศาสตร์ (วิทยาการ)
2. ดร.ศรีดา ตันตะอิพานิช ผู้จัดการ มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย และ อนุกรรมการส่งเสริมการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้สื่อออนไลน์ ภายใต้ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ดำเนินการประชุม)
3. ร.ต.อ.เข้มชาติ ประกายหงษ์มณี รองผู้อำนวยการ กองกิจการต่างประเทศ และคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
4. พ.ต.ท.เนติ รุ่งฟ้าแสงอรุณ สารวัตร กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี

5. ร.ต.อ.กฤษณะ มั่นศักดิ์	ผู้อำนวยการ กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
6. พ.ต.ต.นิติ สัมฤทธิ์เดชขจร	รองผู้อำนวยการ กองเทคโนโลยีและศูนย์ข้อมูลการตรวจสอบ
7. นายชัชว ไชยเลิศ	เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ สำนักการสอบสวนและนิติการ
8. น.ส.นันทกานต์ ปางสง	เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ สำนักการสอบสวนและนิติการ
9. พ.ต.ท.มนุพัศ ศรีบุญลือ	สารวัตร งานศูนย์ควบคุมจราจรพื้นที่ ATC กองกำกับการ 4
กองบังคับการตำรวจจราจร
10. พ.ต.ท.รัฐไกร ประยูรศร	สารวัตร กองกำกับการสืบสวน กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 1
11. พ.ต.อ. มรกต แสงสระคู	ผู้กำกับการกลุ่มงานวิจัยและประเมินผล 1 กองวิจัย
สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
คณะทำงานปราบปรามการล่อลวงละเมิดต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต
12. พ.ต.อ.อภิชาติ หัตถสิน	INTERPOL CRIME Against Children
13. น.ส.ศิริน สิงห์สาคร	ศูนย์กฎหมายเพื่อสังคม
14. น.ส.กรรณิการ์ แสงไตรลักษณ์	ศูนย์กฎหมายเพื่อสังคม
15. น.ส.ศิริวรรณ ว่องเกียรติไพศาล	สำนักงานกฎหมายเอส อาร์ ลอว์
16. นางสาวรัตน์ เสรีวัฒน์	มูลนิธิ FACE
17. ดร.ภัทรพร เย็นบุตร	หัวหน้างาน สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล หรือ DEPA

ขอขอบคุณ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (ครั้งที่ 2)

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2562 เวลา 9.00 – 15.00 น.

ณ ห้องประชุมบอลรูม 1/2 ชั้น 8 โรงแรมอิสติน มั๊กกะสัน กรุงเทพฯ ฯ

1. พ.ต.ต.ดร.ชวนัสก์ เจนการ	อาจารย์ประจำวิทยาลัยสหวิทยาการ ม.ธรรมศาสตร์ (วิทยาการ)
2. ดร. ศรีดา ตันทะอธิพานิช	ผู้จัดการ มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย (ดำเนินการประชุม)
3. ร.ต.อ.เขมชาติ ประกายหงษ์มณี	รองผู้อำนวยการ กองกิจการต่างประเทศ และคดีอาชญากรรม
ระหว่างประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
4. พ.ต.ท.ณัฐพล รัตนมงคลศักดิ์	สารวัตร กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์
5. พ.ต.อ.นิเวศน์ อาภาวสิน	รองผู้บังคับการ สนับสนุนทางเทคโนโลยี
กองบังคับการสนับสนุนทางเทคโนโลยี
6. พ.ต.ท.หญิงมนชนก จำรูญโรจน์	รองผู้กำกับ กลุ่มงานตรวจสอบและวิเคราะห์การกระทำความผิด
ทางเทคโนโลยี กองบังคับการสนับสนุนทางเทคโนโลยี
7. พ.ต.ท.ธวัชวงศ์ ชูกิจคุณ	รองผู้กำกับการสืบสวน 3 กองบังคับการสืบสวนสอบสวน
ตำรวจภูธรภาค 5 ศูนย์พิทักษ์เด็ก สตรี ครอบครัว และป้องกัน
ปราบปรามการค้ามนุษย์

8. พ.ต.ท.หญิงวรรณภา โชตินอก สารวัตรฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการสืบสวนสอบสวน
ตำรวจภูธรภาค 5 ศูนย์พิทักษ์เด็ก สตรี ครอบครัว และป้องกัน
ปราบปรามการค้ามนุษย์
9. พ.ต.อ.สรณ์ มั่นเมืองรยา ผู้กำกับฝ่ายบริการการศึกษา ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 6
10. พ.ต.อ.สราวุธ คนใหญ่ รองผู้บังคับการสืบสวน สอบสวน ตำรวจภูธรภาค 6
11. นายวุฒิชัย พุ่มสงวน อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการ
พิเศษ ฝ่ายคดีเยาวชนและครอบครัว 6
12. ดร.มาร์ค เจริญวงศ์ อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานกิจการและ
โครงการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
สำนักงานอัยการสูงสุด
13. พ.ต.ท.รัฐเชตต์ มั่งเมือง รองผู้กำกับสอบสวน สภ.ภูเก็ต
14. พ.ต.ต.จารุวัฒน์ ใจสุบรรณ สารวัตรสอบสวน สภ.สันป่าตอง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่
15. ดร.สุธิดา สุวรรณรังษี นักนิติวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการ
ทางนิติวิทยาศาสตร์ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
16. พ.ต.ท.หญิงเพรียบพร้อม เมฆิยานนท์ สารวัตรกลุ่มงานส่งเสริมงานสอบสวน
สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน
17. นายณพล วรประทีป เจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
18. น.ส.จิราลักษณ์ ศิลปสาย พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ กลุ่มนิติจิตเวช
19. น.ส.วาสนา แก่นพรัตน์ ผู้อำนวยการ มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

ขอขอบคุณ

ผู้เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางและวิธีปฏิบัติงาน
ของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย

วันที่ 12-14 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 9.00 – 16.00 น.

ณ ห้องประชุมบอลรูม 2 ชั้น 8 โรงแรมอีสติน มักระสัน กรุงเทพฯ ฯ

1. พ.ต.อ.สราวุธ คนใหญ่ รองผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 6 (วิทยากร)
2. พ.ต.ต.ดร.ชวนัสส์ เจนการ อาจารย์ประจำวิทยาลัยสหวิทยาการ ม.ธรรมศาสตร์ (วิทยากร)

3. ร.ต.อ.เชมชาติ ประกายหงษ์มณี รองผู้อำนวยการ กองกิจการต่างประเทศ และคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (วิทยาการ)
4. พ.ต.อ.สันติพัฒน์ พรหมะจุล ผู้กำกับการ ฝ่ายจัดการระบบและฐานข้อมูล (วิทยาการ)
5. ดร.มาร์ค เจริญวงศ์ อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานกิจการและโครงการในพระดำริ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานอัยการสูงสุด (วิทยาการ)
6. น.ส.วิไลยุศนีย์ ริญญา ทนายความ โครงการ LIFT INTERNATIONAL (วิทยาการ)
7. น.ส.อมรรัตน์ เล็กวิชัย นักนิติวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ (วิทยาการ)
8. ดร.ศรีดา ตันหะอธิพานิช ผู้จัดการ มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย (ดำเนินรายการสัมมนา)
9. นายศักดิ์สิทธิ์ ภูมิเมือง หัวหน้ากลุ่มงานสืบสวนสอบสวนคดีอาญา 1 กรมการปกครอง
10. นายภูธรเศรษฐ์ ไม้ทองงาม เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กรมการปกครอง
11. น.ส.นันทกานต์ ปานสง เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ กรมการปกครอง
12. น.ส.ศันสนีย์ ทองเปีย นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
13. ร.ต.อ.วิเชียร ดอนชาไพร รองสารวัตรสืบสวน สภ.เมืองลำปาง ศูนย์พิทักษ์เด็ก สตรี
ครอบครัวและป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ ตำรวจภูธรภาค 5
14. ร.ต.อ.นรบดี ดวงจิตต์ รองสารวัตร กองกำกับการ 1 กองบังคับการปราบปรามการค้า
มนุษย์ คณะทำงานปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทาง
อินเทอร์เน็ต (TICAC)
15. ร.ต.อ.ชัยวัฒน์ มละสาร รองสารวัตรป้องกันปราบปราม สภ.เมืองนครพนม คณะทำงาน
ปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต
(TICAC)
16. ร.ต.อ.ณัฐพร ไม้ประดิษฐ์ รองสารวัตรสอบสวน กองกำกับการ 6 กองบังคับการปราบปราม
การค้ามนุษย์คณะทำงานปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศ
ต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต (TICAC)
17. ส.ต.อ.สรรเพชญ์ อินประชา ผู้บังคับหมู่ กองกำกับการสืบสวน 4 กองบังคับการสืบสวน
สอบสวน ตำรวจภูธรภาค 6
18. ส.ต.ท.ธนชิต แสนเพ็ชร ผู้บังคับหมู่ กองกำกับการสืบสวน 4
กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 6
19. ส.ต.อ.ภูริวัจน์ พุ่มพวง ผู้บังคับหมู่ กองกำกับการสืบสวน 4
กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 6

20. นายเอกรินทร์ ดอนดง พนักงานสอบสวนคดีพิเศษชำนาญการ กองคดีคุ้มครอง
กรรมสอบสวนคดีพิเศษ
21. นายทนต์ศักดิ์ ไกรเทพ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการ กองคดีเทคโนโลยี
กรรมสอบสวนคดีพิเศษ
22. พ.ต.อ.หญิงปวีณา เอกฉัตร ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน
กองบังคับการตำรวจนครบาล 8
23. พ.ต.ท.หญิงสุพรรณา ตันตระกูลรัตน์ รองผู้กำกับการ (สอบสวน) สน.หนองแขม
24. น.ส.ปาณิสรา อ่อนโพธิ์ทอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
25. นายกันต์พัฒน์ ชัยคำเพ็ญ โครงการ LIFT INTERNATIONAL

บรรณานุกรม

- Besharov, D.J. (1990). *Combating Child Abuse: Guidelines for Cooperation between Law Enforcement and Child Protective Agencies*. AEI Press: Washington, DC.
- Campbell, J.C. (2007). *Assessing Dangerousness: Violent by Batterers and Child Abusers*. (2nd ed.) Springer Publishing Company: New York
- Mccabe, K.A. (2003). *Child Abuse and the Criminal Justice System*. Peter Lang Publishing: New York.
- U.S. Department of Justice (2014). *Law Enforcement Response to Child Abuse: Portable Guide to Investigating Child Abuse*. Office of Justice Programs Office of Juvenile Justice and Delinquency Prevention: Washington, DC

“

เด็กทุกคน...

มีสิทธิได้รับการปกป้อง
คุ้มครองจากความรุนแรง
ถูกทำร้าย ถูกละเลยทอดทิ้ง
และการถูกแสวงหาประโยชน์

”

สนับสนุนโดย

มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย
Internet Foundation for the Development of Thailand

มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย
เลขที่ 723 อาคารศุภาคาร ห้อง 3C15 ชั้น 3 ถนนเจริญนคร
แขวงคลองตันใหม่ เขตคลองสาน กรุงเทพฯ 10600
โทรศัพท์: 0-2860-1358 โทรสาร: 0-2860-3437
เว็บไซต์: www.inetfoundation.or.th
Facebook fanpage: INETFOUNDATION

ดาวน์โหลดเอกสารนี้ที่

